

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.90

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petitivrst (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petitivrst (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenemal nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Slovenskemu ljudstvu!

Dne 13. junija so volitve za državni zbor. Ljudstvo ima besedo, da izbere svoje poslance za dolgo dobo šestih let. Ta dan ima govoriti in odločiti glasovnica v blagor ali škodo slovenskemu ljudstvu.

Vseslovenska Ljudska Stranka kliče na volišče vse ljudsko-zavedne Slovence, da zgradijo trdno podlago za uspešno delovanje naših bodočih poslancev v državnem zboru.

To trdno podlago tvori edinstvo poslancev, njihovo složno delo za blagor ljudstva.

Prava, iskrena edinstvo je pa mogoča samo med možmi, ki so edini v načelih.

Zato se je osnovala leta 1909 Vseslovenska Ljudska Stranka, med navdušenim odobravanjem vesoljnega slovenskega ljudstva.

Dragi rojaki! Može, katere Vam priporočamo, so vsi brez izjeme zvesti pristaši Vseslovenske Ljudske Stranke; slovesno so prisegli, da hočejo složni kakor en mož, roko v roki, naslanjajoč se eden na drugega v bratskem zupanju in v jekleni zvestobi napram svojemu ljudstvu vestno in marljivo delovati ter moško in brezobzirno bojevati se za pravice, blagor in napredek slovenskega naroda, po načelih in programu Vseslovenske Ljudske Stranke.

Na vas je, Slovenci, da ob volitvah v bratski edinstvi trdno sklenemo svoje vrste ter sledimo z moško ljudsko zavednostjo ponosni in zmagonosni zastavi Vseslovenske Ljudske Stranke.

Naša edinstvo ob volitvah bode rodila popolno, bratsko edinstvo bodočih slovenskih državnih poslancev. Naša trdna edinstvo bode odstranila iz slovenskega državnega zastopa zadnje ostanke gnilega lažiliberalizma, tega nestrpnega sovražnika, klevetnika in izdajalca slovenskega ljudstva. Naša životvorna edinstvo bode postavila v naši slovenski domovini ponosno zgradbo krščanske demokracije in prave ljudske svobode, zasnovano na zdravu, svežo nepremagljivo moč organiziranega ljudstva.

Tedaj na krov vsi Slovenci, ki smo blage volje! Nikogar ne izključujemo ki se nam hoče pridružiti v poštenem namenu. Kdor tega noče — ostane po lastni krivdi izven mogočne ljudske armade, ki bode na dan volitve podrla vse, kar ne razumeva duše in volje krščanskega slovenskega ljudstva!

Potem bodo naši poslanci v bodočem državnem zboru tvorili trdno sklenjeno vrsto Bogu in narodu zvestih ljudskih zastopnikov, edini z ljudstvom, edini med seboj in edini s pravimi ljudskimi poslanci bratskega naroda hrvatskega. Potem, dragi rojaki, bomo imeli v državnem zboru navdušen, vrle discipliniran nepremagljiv bataljon zvestih, požrtvovalnih, neustrašenih bojevnikov in delavcev za sveto ljudsko stvar!

Tedaj, slovensko ljudstvo na delo in v boj za kandidate Vseslovenske Ljudske Stranke:

Z Bogom za ljudstvo!

Kandidati Vseslovenske Ljudske Stranke so:

Na Kranjskem:

1. Mesto Ljubljana.

dr. Vinko Gregorič
zdravnik v Ljubljani.

2. Ljubljanska okolica (sodni okraj ljubljanski brez mestne občine ljubljanske).

Dr. Ivan Šusteršič
advokat v Ljubljani.

3. Sodni okraji Radoljica, Kranjska gora, Tržič.

Josip Pogačnik
posestnik, poštar in deželni poslanec v Podnartu.

4. Sodna okraja Kranj in škofjaloka.

Franc Demšar
posestnik in deželni poslanec na Češnjici.

5. Sodna okraja Kamnik in Brdo.

dr. Janez Krek
profesor bogoslovja in deželni poslanec v Ljubljani.

6. Sodni okraji Vrhnika, Logatec, Cirknica, Idrija.

Josip Gostinčar
posestnik v Ljubljani.

7. Sodni okraji Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava, Lož.

dr. Ignacij Žitnik

kanonik in deželni poslanec v Ljubljani.

8. Sodni okraji Litija, Višnjagora, Radeče.

Franc Povše

komerčni svetnik, posestnik in deželni poslanec v Ljubljani.

9. Sodni okraji Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje.

Ivan Hladnik

župnik, deželni poslanec na Trebelnem.

10. Sodni okraji Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk ter občine Banjaloka, Fara in Osilnica.

Franc Jaklič

nadučitelj in deželni poslanec v Dobropoljah.

11. Sodni okraji Metlika, Novomesto, Črnomelj.

Evgen Jarc

c. kr. profesor in deželni poslanec v Ljubljani.

Na Goriškem:

1. Goriška okolica.

Josip Fon

c. kr. sodni svetnik in deželni poslanec v Gorici.

2. Ajdovščina, Komen, Sežana.

dr. Hinko Stepančič

c. kr. sodni svetnik in deželni poslanec v Gorici.

3. Tolmin, Cirkno, Kanal, Kobarid, Bovec.

dr. Anton Gregorčič

deželni podglavar v Gorici.

Na Štajerskem:

V kmečkih okrajih.

1. Maribor levi breg, št. Lenart, Ljutomer, Gor. Radgona.

Ivan Roškar

kmet v Malni.

2. Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice.

Franc Pišek

kmet v Orehovi vasi.

3. Ptuj, Ormož.

Mihael Brenčič

kmet v Spuhlji.

4. Celje, Vransko.

dr. Anton Korošec

deželni poslanec v Mariboru.

5. Rogatec, Šmarje, Kozje.

dr. Franc Jankovič

deželni podglavar in zdravnik v Kozjem.

6. Brežice, Sevnica, Laško.

dr. Ivan Benkovič

deželni poslanec v Celju.

7. Marenberg, Šoštanj, Slovenji Gradec, Gornji Grad.

dr. Karl Verstovšek

deželni poslanec v Mariboru.

V mestnih okrajih.

8. Mesto Maribor.

Skupni slovenski kandidat

Jurij Stern

posestnik v Mariboru.

9. Ormož-Celje (mesta in trg).

Skupni slovenski kandidat

Ivan Rebek

kjučavničarski mojster v Celju.

10. Za mestno-tržko skupino Gornja Radgona, Sv. Lenart v Slov. gor., Poberž, Razvanje, Ptuj, Breg pri Ptuj, itd.

dr. Josip Leskovar

odvetnik v Mariboru.

Na Koroškem:

1. Mesto Celovec.

Alojzij Terček

knjigovez v Celovcu.

2. Celovška okolica.

Valentin Podgorc

monsignor in ravnatelj posojilnice v Celovcu.

3. Borovlje, Dobrla vas, Pliberk, Železna Kaplja.

Franc Grafenauer

deželni poslanec in posestnik v Brdu pri Šmohoru.

4. Velikovec, Svinec, Stari dvor.

Jurij Rutar

župan in posestnik v št. Petru na Vašinjah pri Velikovecu.

5. Beljak.

Matija Vošpernik

župan varenberške občine.

Ljubljana, Maribor, Celovec, Gorica

dne 18. maja 1911.

Centralni izvrševalni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke.

Dr. Ivan Šusteršič. 1. č. predsednik.

Jasni računi Slovenske Ljudske Stranke.

Ljudstvu ne bo težko se odločiti 13. junija.

Sijajne volilne shode prireja S. L. S. Mirnim srcem polaga S. L. S. v roke volilcev odločitev, ker lahko kaže na svoje pravo ljudsko delo, na velik napredek, ki pomenja vsak njen korak. Liberalni in socialnodemokratski agitatorji, ki se sedaj s sladkimi besedami plazijo okoli volilcev, naj ne mislijo, da volilci ne znajo razločevati med besedami in med delom, in med tem, kaj liberalno in socialnodemokratsko stranko razlikuje od S. L. S. O tem je na mnogobrojnih volilnih shodih v ljubljanski okolici in drugod temeljito razpravljaval voditelj S. L. S. dr. Ivan Šusteršič. Naj navedemo iz njegovih govorov nekaj točk, ki bodo gotovo zanimale vse volilce S. L. S.:

Kaj nas razločuje od liberalne in socialnodemokratske stranke?

Dr. Šusteršič je izvajal: Glavna točka, ki nas loči od socialnodemokratske stranke in od liberalne stranke, je **versko vprašanje**. Obe te stranki stojita na brezverskem stališču. Soc. demokratska stranka je to pokazala v ljubljanski okolici, **ker kandidira moža, ki je odpadel od katol. cerkve**. S to svojo kandidaturo je socialna demokracija posebno jasno pokazala svojo protikatalitično smer. Liberalci so nekoliko bolj hinavski; pri volitvah se, ako jim kaže, hinavski; pri volitvah se, oko jim kaže, delajo radi najboljši kristjane. Glavni točki obeh teh dveh strank sta pa: vzeti vpliv veri, da ljudstvo postane brezversko in tako zgubi tisto notranjo moč, ki je ščiti zoper liberalne in socialnodemokratske sleparije. Potem bi postalo ljudstvo pripraven predmet za samopridne namene brezvercev. (Živahno pritrdjevanje.) Izgnati hočejo vero iz šole, kakor so to storili svobodomiselnici na Francoskem, ko so prišli do moči, kjer se Boga v šoli več imenovati ne sme. (Viharni klici ogorčenja.) In o taki šoli pravijo liberalci in socialni demokratje, zlasti v svojih listih, da je to »najboljša šola«. Celo iz bolnišnic so na Francoskem vrgli križ. Ako bi mogli napraviti liberalci in socialni demokratje z redovnicami in redovniki, z duhovščino in s cerkvami tako, kot na Francoskem in Portugalskem, bi to gotovo storili; vsaj so to dogodke po svojih listih javno hvalili. Vpeljali bi svobodni zakon, ki ponižuje zakrament v navadno pogodbo, kakor če kupiš hišo ali živino. To je stališče, ki je nasprotno nauku naše vere, ki veli: da je zakon zakrament, neločljiv! (Živahni klici: Tako je!) Ako bi bila prosta ločitev zakona, bi bila razdrta rodbina, nedolžni otroci bi bili žrtev in omajala bi se glavna podlaga družabnega in državnega reda. (Živahno pritrdjevanje.) Že nekateri svobodomiselnici Francozi so uvideli škodo takega svobodnega zakona, ki je postal velikanska nesreča za Francosko.

Po svojem časopisju liberalci in socialni demokratje nesramno napadajo duhovnike, češ, udaril bom pastirja in razkropila se bo čreda, potem bo ljudstvo lažje prišlo v našo past, če duhovniku vzamemo zaupanje ljudstva. Mi stojimo na stališču, da je pravi napredek mogoč le na temelju krščanstva, nasprotniki pa hočejo krščanstvo razdreti in na brezverski podlagi zgraditi svojo kulturo — kaka je pa ta »kultura«, se je videlo na Francoskem in Portugalskem, videlo se je v Ljubljani, kjer je višji policijski uradnik imel kupčijo z dekleti, videlo se je v »Začistišju«, videlo se je pri ljubljanskih občinskih volitvah, kjer so liberalci na redovnice, ki so izvrševale svojo volilno pravico, pljuvali. (Burni klici ogorčenja.) Na eni strani stojita stranki, ki sta za brezverstvo — na drugi strani Slovenska Ljudska Stranka na starem, edino pravem krščanskem temelju. (Viharno pritrdjevanje.)

Stranke in njihovo stališče do ljudstva.

Stranke pa se razlikujejo tudi po svojem stališču do ljudstva. Slovenska Ljudska Stranka je nastopila vedno za razširjenje ljudskih pravic. (Viharni klici: Tako je!) V prvi vrsti je naša stranka stala pri boju za splošno in enako volilno pravico v državni zbor, ona je dosegla razširjenje volilne pravice za deželni zbor, da ima večina ljudstva tudi večino v deželnem zboru in da nimajo več, kot je bilo prej, poslanci 5000 volilcev večine nad poslanci 40.000 volilcev! Prej je liberalna manjšina v deželi imela v deželnem zboru in odboru vse v rokah, zato se je tudi slabo gospodarilo. Sedaj šele, ko je do-

bila večina v dež. zboru Slov. Ljudska Stranka, se delajo postave ljudstvu v prid in se dela v deželnem odboru tako, kot je za ljudstvo prav. (Živahno pritrdjevanje.) Naša stranka je izvedla razširjenje ljudskih pravic tudi v novem občinskem volilnem redu, po katerem bodele letos prvič volili občinske odbore, in sicer ne več ustno, ampak tajno z listki in za vse razrede in podobčine naenkrat. (Navdušeno odobravanje.) Ob velikanskem odporu liberalcev smo sklenili ta novi zakon.

Kjer je liberalna stranka imela kaj moči, vedno se je pokazala kot sovražnica ljudskih pravic (Res je!), tako v deželnem zboru kot v državnem zboru, kjer se je upirala splošni in enaki volilni pravici z obrekovanjem, da je ljudstvo preneumno. (Veliko ogorčenje.) Socialna demokracija pa pri nas povsod podpira liberalno stranko, dasi ve, da je liberalce nasprotniki ljudskih pravic, vedno pride liberalni stranki, kadar gaga, na pomoč. (Živahni klici: Sramota!) Tako je bilo v Ljubljani pri zadnji državnoborski volitvi, kjer so socialni demokratje pri ožji volitvi glasovali za Hribarja, tako je bilo ob zadnjih deželnozbornih volitvah v Idriji. Pri nas je socialna demokracija samo privesek liberalne stranke. Privesek pa ni boljši kot tisti, ki ga nosi. (Viharni klici ogorčenja zoper socialno-demokratsko stranko.)

Tretja razlika — gospodarska vprašanja.

V enem gospodarskem oziru sta liberalizem in socialna demokracija edina: v besnem sovraštvu zoper kmeta. Liberalizem in socialna demokracija hočeta kmeta uničiti. (Viharni klici: Res je!) Socialna demokracija pravi, da samostojnih kmečkih posestnikov ne sme več biti, da bi morali biti na svetu sami delavci in pa nadzorniki delavcev — to je socialno-demokratski voditelj. Sedaj pa vprašam: Kateri socialni demokrat bo šel namestu kmeta v hlev živino opravljati? In kdo bo šel orat? (Živahna veselost.) Če bi bila zemlja izročena socialnim demokratom, bi vsi ljudje kmalu trpeli silno lakoto.

Socialni demokratje in liberalci mnogo govore o draginji, pa ne o tem, kako je drago železo, kako je drago orodje in druge potrebščine, katere kmet kupuje. V državnem in deželnem zboru so vpili liberalci in socialni demokratje le o tem, kako je drago, kar kmet prodaja. Socialni demokrati in liberalci kričijo, da je kmet najhujši oderuh. (Velikansko ogorčenje.) Socialni demokrat kakor liberalce ne vidi tistih, ki kmeta odirajo in ki res delajo draginjo: Velikih kapitalistov! Samo proti kmetu grede in mu delajo grdo krivico. Kmet hoče le toliko dobiti za svoj pridelek, da more ostati na rodni grudi in preživeti sebe in svojo rodbino. In da kmet ostane na rodni grudi, je odločilnega pomena za naš narod. (Tako je!) Če kmeta ni, ni slovenskega naroda. (Viharno pritrdjevanje.) Kdor hoče narod vzdržati, mora tudi za kmeta delati. Vse smo imeli pred leti v boju za ljudske pravice proti sebi, od deželnega predsednika Heina pa do zadnjega pisarja, a premagali smo vse in dosegli ljudstvu v deželnem zboru večino. Sedaj pa lahko na podlagi stenografskih zapisnikov deželnega zbora, katere sme vsak pogledati, trdim, da ni stranke v Avstriji, ki bi tako pošteno izvrševala, kar je obljubovala, kot to dela Slovenska Ljudska Stranka. (Viharno odobravanje. Navdušeni klici: Živela Slov. Lj. Stranka!)

V kratkem času, kar imamo v deželnem zboru večino, smo sklenili nov lovski zakon, po katerem bo zajec postal prost. (Živahni klici: Tako je prav!) Od tega našega stališča ne odnehamo! Liberalci so nam pri tem zakonu najsilnejše nasprotovali. Od 8. ure zjutraj do 2. ure ponoči smo morali zborovati, da smo sklenili ta prepotrebni zakon; pa smo bili pripravljeno zborovati še tri dni in tri noči, če bi bilo potrebno. (Navdušeno odobravanje.) Vlada sicer dela zdaj sitnosti radi potrditve — toda v vseh bistvenih točkah bo morala odnehati vlada, ker mi ne bomo odnehal. (Viharno odobravanje.)

Sklenili smo novi cestni zakon. Okrajne ceste postanejo vse deželne ceste. Za vzdrževanje cest bo dala dežela dve tretjini, okraj eno tretjino. Cestni odbor se bo drugače volil kot sedaj, vo-

lilo se bo doma in tako, da bo ves okraj enakomerno zastopan. Volili bodo samo občinski odbori, in sicer bodo velike občine volile same zase svojega cestnega odbornika, manjše občine se bodo pa skupaj zložile v ta namen. — Dosedanje predpiseve veleposestnikov in veleobrtnikov ter virilni glas najvišjega davkoplačevalca se odpravijo popolnoma. (Živahno pritrdjevanje.) Samo deželni odbor ima pravico, imenovati 2—3 zastopnike v cestni odbor. Toda zastopniki občin bodo imeli več kot dvetretjinsko večino. (Viharno odobravanje.) V Ljubljani so napravili liberalci umeten odpor proti novemu cestnemu zakonu. (Klici: Tudi Ljubljana pobira mitnino, ko v Ljubljano vozimo!) Vse ceste vodijo proti Ljubljani, ves promet teži proti Ljubljani; če bodo boljše ceste, bo tudi Ljubljana pridobila, kajti Ljubljana živi od dežele. Če bi kmetje rekli, da ne kupujejo več v Ljubljani, bi velika večina trgovcev v Ljubljani morala zapreti svoje trgovine. Če se bo pa kmetu boljše godilo, se bo vsem dobro godilo. Po Ljubljani so po vogalih nalepili lepake: Doli s stranko cestnega zakona, mi pa pa mislimo, da bo na dan sv. Antona ljudstvo reklo: »Gori s stranko cestnega zakona! Hočemo imeti dobre ceste! (Burno, dolgotrajno odobravanje.)

Kako hujskajo liberalci zoper melioračni zakon, ki smo ga sklenili. Kaj je vsebina tega zakona? Dežela vzame deset milijonov posojila, za zboljšanje gospodarstva, za ureditev voda, zboljšanje zemlje, vodovode in cestne zgradbe. (Viharni klici: Tako je prav!) Cela dežela bo imela korist, če se gospodarsko dvigne. Gospodarstvo pa je treba hitro divigniti, če ne bo kmalu več Kranjcev v Ameriki kot na Kranjskem. In poleg tega: država nam bo dala v te namene tudi 15 do 20 milijonov državnega denarja. Mnoga dela so nujna, zato ne bomo delali tako počasi, kot so delali liberalci, ko so imeli večino v rokah in so le semtertje v kakem liberalnem gnezdu zgradili kak vodovod. Od tega, da bomo v povzdigo gospodarstva v deželi zgradili v doglednem času 30.000.000 deželnega in državnega denarja, bo imela cela dežela koristi in zlasti tudi delavstvo. Odplačevati pa bo dežela pričela ta dolg šele 1. 1927., ko bo stari dolg odplačan. (Klici: Tako je prav!) In odplačevanje bo razdeljeno na 60 let, kajti pravično je, da če sedanji rod napravi dobro cestno omrežje, če vode uredi in zemljo zboljša, da tudi prihodnji rod odplačuje, ker bo vse to v korist bodočemu rodu. (Klici: Tako je pravično!) Liberalci upijejo, da bo šla zato dežela v konkurz. (Viharna veselost.) Bolj neumnemu zlobnosti je ni. Gospodarstvo v naši deželi je naravnost vzorno, odkar je vodi S. L. S. Zato pa ima naša dežela sedaj največji kredit na denarnem trgu. Dobila je desetmilijonsko posojilo ceneje kot bogata moravska dežela. Tam so dobili za vsakih 100 K posojila samo 98 K izplačanih, mi smo pa za vsakih 100 K dobili res 100 K. (Živahno odobravanje.)

Doslej so tuji izrabljevali vodno moč naše dežele. Mi pa smo sklenili, da izrabljevanje vodnih sil prevzame dežela, kar bo v posebno korist kmetijstvu in domači obrti. Tako dobe davkoplačevalci poceni električno moč, ki bo narodnemu gospodarstvu prišla v velikansko korist; dežela bo pa od teh električnih podjetij imela še dobiček, in če ima dežela od podjetij dobiček, se prihrani davkoplačevalcem ravno toliko na dokladah. (Živahno odobravanje.) A liberalci tudi v tem oziru nasprotujejo najodločneje.

Spremenili smo deželni šolski zakon. Stojimo na stališču, da imej v šoli tisti glavno besedo, ki šolo plačuje in vanjo pošilja svoje otroke. V okrajnih šolskih svetih morajo imeti zastopniki občin večino. Šola mora delovati v sporazumu s starši, mora vzgajati otroke v duhu, v katerem starši žele, v versko-nravnem duhu. (Viharno odobravanje.) Marsikje smo že red napravili, odkar smo prevzeli večino v deželi, pa ga bomo napravili tudi tu! (Ponovljeno viharno odobravanje.)

Razlika med liberalnim gospodarstvom in med gospodarstvom Slovenske Ljudske Stranke.

Liberalci so imeli dolgo vrsto let večino v deželnem zboru in v deželnem odboru. Koliko pa so liberalci izdali deželnega denarja v korist kmečkega go-

spodarstva in koliko Slovenska Ljudska Stranka, ko je prišla do moči? Tu vam podam nekaj uradnih števil, ki so zelo zanimive. — Leta 1907., ko se še liberalci gospodarili, se je izdalo deželnega denarja za kmetijskih pouk in izobrazbo 6282 K; leta 1910. pa, ko je gospodarila S. L. S., v isti namen 63.633 kron, tedaj več kot desetkrat toliko! (Viharni klici: Čujte! Čujte!) Pride še veliko boljše.

Na podporah in prispevkih za kmetijstvo se je izdalo leta 1907. pod liberalnim gospodarstvom 50.850 K, 1. 1910. pa pod gospodarstvom S. L. S. 210.667 kron. — **Na raznih stroških za deželne kulturne namene** se je izdalo leta 1907. samo 21.110 K, leta 1910. pa 97.486 K. — **Za kmetijske melioracije** leta 1907. samo 659 K, leta 1910. pa 591.082 K. (Velikansko začudenje.) — **Za vodne preskrbe** (vodovode, vodnjake itd.) 1. 1907. samo 266.214 K, leta 1910. pa 615.518 K. — **Za cestne zgradbe** pa leta 1907. le 66.605 K, a leta 1910. skoraj desetkrat večja vsota v znesku 602.410 K. (Viharno odobravanje.)

Ko so liberalci gospodarili v deželi, so tedaj izdali leta 1907. za povzdigo kmetijskega gospodarstva skupaj deželnega denarja 411.720 K, a S. L. S. je izdala v isti namen leta 1910. skupaj 2.180.796 K, tedaj v enem letu okroglo 1.800.000 K več kot liberalna stranka. (Navdušeno, dolgotrajno odobravanje in ploskanje.)

In to kljub temu, da nismo povišali deželnih dolič, na direktne davke niti za en vinar. (Ponovljeno, dolgotrajno viharno odobravanje in ploskanje.)

Tako gospodari S. L. S., ker je ta ljudstva samega in ima tedaj srce za ljudstvo, razum za ljudske potrebe in potrebno modrost in previdnost za pametno, smotreno gospodarstvo z ljudskim denarjem. (Viharni klici: Živela Slovenska Ljudska Stranka! Živeli naši poslanci!)

Liberalna in socialnodemokratska hinavščina o draginji.

Glede draginje uganjajo liberalci in socialni demokratje veliko hinavščino. Liberalci in socialni demokratje pa so zakrivil, da je sedaj še večja draginja in da je tudi kmet še bolj udarjen. Liberalci in soc. demokratje so vpili, naj se meje proti Balkanu odpro, da pride k nam balkanska živina, češ, da bo potem ceno meso. Mi smo svarili, kajti še vselej, kadar so bile te meje odprte, je prišla k nam živinska kuga. Bili pa smo preglasovani, meje so se odprle in posledica je, da se je pojavila v naših krajih živinska kuga, da so mnogokje živinski sejmi zaprti, da mnogo kmetov ne more živine prodati, ker ni sejmov in je kontumac, meso je pa še dražje kot je bilo prej, ko so bile meje zaprte. To je zasluga liberalcev in socialnih demokratov, ki se slepili tudi z argentinskim mesom, katerega pa leži sedaj na Dunaju 800.000 kg, a ga nihče kupiti ne mara. In sedaj pridejo liberalni sleparji ter razširjajo po Štajerskem neki letak, na katerem stoji črno na belem, da je — Šusteršič kriv, da so sejmi zaprti! (Govornik pokaže dotični letak. Velikansko ogorčenje, razburkanost vzklji zoper liberalne sleparje.) Čudno, da ne vpijejo, da sem tudi kuge jaz kriv. (Burna veselost.) Tako hočejo liberalci in socialni demokratje ljudi prevariti. Liberalci in socialni demokratje hočejo spraviti Slovensko Ljudsko Stranko pri ljudstvu ob kredit, ker je pa z resnico ne morejo, se lažejo. A ljudstvo ima odprte oči! Naše edino pravo stališče je, da je zoper draginjo samo eno sredstvo: domače kmetijstvo podpirati, domače kmetijstvo povzdigniti. (Viharni klici: Tako je prav! Burno odobravanje in ploskanje.) Ker sem pa že pri »draginji«, naj povem nekaj tudi o moki. Malo je že kmetov, ki bi imeli doma moko. Kmet mora pri nas večinoma moko kupovati. Če bi bilo po volji soc. demokratov in liberalcev, bi pa bila moka še veliko dražja kot je. Leta 1907. se je sklepala nova nagodba z Ogrsko. Liberalci in socialni demokrati so glasovali zoper nagodbo. Mi pa, ki smo glasovali za nagodbo, smo bili zato v naših liberalnih listih hudo ozmerjani. A če bi bila nagodba odklonjena, bi nastala med Avstrijo in Ogrsko carinska meja in od ogrske moke bi morali plačevati visoko carino in moka bi bila dražja kot je sedaj. Socialni demokratni delavec naj se zahvali socialnim demokratom, ki so mu hoteli kruh podražiti.

še ena važna razlika med liberalci in socialnimi demokrati in Slov. ljudsko Stranko — razmerje do naše države.

Se ena važna razlika je med nasprotnima strankama in Slov. ljudsko Stranko, to je: v razmerju do naše države. Slovenska ljudska Stranka dosledno in odločno stoji na stališču, da smo in ostanemo avstrijski državljani, da hočemo neomajno zvesti ostati presvetlemu cesarju. Naši predniki so živeli in umrli v tej državi in tudi mi hočemo živeti in umreti v mejah habsburške monarhije. (Viharno pritrdjevanje.) Mi ne poznamo tiste igre, ki so jo igrali liberalci in socialni demokrati pred tremi leti, ko je malo manjkalo, da ni prišlo do vojske, ko so naravnost hujskali sovražnika na nas, ko je neki liberalni državni in Dolenjskem vpil: Vojska naj bo, dobro je, če je vojska! Tako govori nezdrava pamet. Kdo pa gre v vojsko? Naši fantje, pa tudi rezervisti, družinski očetje. I. koliko jih je, ki iz vojske nazaj ne pridejo, ali pa pridejo nazaj pohabljeni, za delo nezmožni. Ali koliko vdov in sirot bo potem! Ze iz tega ozira želi vsak pameten človek, da se vojska po možnosti zapreči. (Živahni klici: Tako je!) In sedaj vpijejo liberalci in socialni demokrati: Dr. Šusteršič je glasoval za kanone in za bojne ladje. Res je, glasoval sem. Ne bi bil vreden biti vaš poslanec, če bi ne bil glasoval, lahko bi mi sicer očitali, da sem brezvesten poslanec, kak slepar, kot so liberalci in socialni demokrati. Ali ti ljudje ne vidijo, da Italija gradi velike bojne ladje. Ali mislijo, da jih gradi za to, da se bodo vozili Italijani na izprehod (Živahna veselost), da si Italija nabavlja velike kanone »za špase«. Te ladje in te topove gradi Italija zoper nas

in zoper našo državo; v prvi vrsti zoper naš narod! Če Italija Avstrijo porazi, bi bila to v prvi vrsti narodna smrt Hrvatov in Slovencev. Slovenec in Hrvat živi ob obali Jadranskega morja, o kateri hočejo nasprotniki države, da pride pod Laha. To pa se bo temprej zgodilo, ako bo država slabotna. Na človeka, ki je slaboten, se kmalu kdo upa. V Ljubljani se je pri občinskih volitvah 300 liberalcev upalo na tri uboge redovnice. (Burni klici: Sramota!) Tako se godi tudi državam. Če bomo slabi bo vojska, ker bodo imeli korajžo na nas, če pa bomo močni, vojske ne bo, ostal bo Lah ponižen in naš prijatelj. Zato rabimo velike ladje in kanone. Posebej pa še pripomnim, da naše južne dežele od stroškov ladij veliko več dobe, kot zanje prispevajo. Gradijo se večinoma v Trstu. Zasluge imajo mnogi naši ljudje in tako ostane zasluge v našem narodnem gospodarstvu. (Živahno odobravanje.) Vprašam pa še nekaj: Koliko pa stane izgubljena vojska? Tisti, ki se zgražajo, da bo izdala država 350.000.000 kron za povečanje svoje moči, naj pomislijo, da je Francoska morala plačati leta 1871 Nemčiji za izgubljeno vojsko 5000 milijonov kron, in to takrat, ko je denar ime večjo vrednost in vojska ni bila še tako draga kot danes. Izračunali so pa, da ko danes podleže v vojski velika država, bo morala plačati do 20.000 milijonov vojne odškodnine. Ali bo vse to Kristan plačal? (Viharna veselost). Moralo bi plačati ljudstvo, katero bi drli do mozga. Potem pa bi mene volilci lahko kleti, češ, da nisem v pravem času skrbel, da bi bili dosti močni. (Viharni klici: Tako je!) Naša sveta dolžnost je, vse storiti, da se prepreči vojska. (Viharno odobravanje.) Če pa

nas vendar kedo napade, potem hočemo mi zmagati, ne pa tepeni biti. (Ponovljeno viharno odobravanje.) Mi hočemo biti tako pripravljeni, da se ne bo upal noben na nas. Za to pa je treba ob pravem času skrbeti. To je za nas važnejše, kot pa za nas brezpomembni kanali na Moravskem in v Galiciji, za katere so se potegovali socialni demokrati n ki bi stali 2.000.000.000 K. A to ni Kristanu nič! Če so pa socialni demokrati tako proti vojaštvu, zakaj vojaštvo ne odpravijo na Francoskem, zakaj tam, kjer imajo moč, ne izpeljejo tega kar tukaj oznanjujejo. Francoska da za vojaštvo vsako leto čez 400.000.000 več kat naša država. (Viharni klici: Čujte! Čujte!) Francoska je imela nedavno soc. demokratičnega mornaričnega ministra, in ta ni odpravil vojnih ladij, ampak je gradil nove ladje. Zakaj se soc. dem. kandidat Kristan ne krega nanj? (Živahna veselost.) Dokler vse države vzdržujejo oboroženo moč, moramo to tudi mi storiti. Tisti, ki pravi, da bo vojaštvo odpravil, je slepar. Vojaštva ne moremo odpraviti dokler ne zavlada na zemlji večni mir. (Tako je!) dokler oborožujejo vse druge države. (Res je!) Pač pa hočemo in delamo na to, da se naše vojaške postave prilagodijo potrebam ljudstva. In v tem pogledu smo in bomo še marsikaj dosegli. Zadnji dve vojaški vaji sta že odpravljene; sklenili smo postaviti, da dobe odškodnino rodbine revnih rezervistov, kar bo posebno v korist delavskim rodbinam. Prihodnjo zimo sklene državni zbor nove vojaške postave, dveletno vojaško službo za infanterijo, za nadomestno rezervo se odpravi žrebanje, ki je časih ravno nepravilno določilo v triletno službo. Po

novi postavi se bo oziralo v prvi vrsti na gospodarske potrebe. (Živahno odobravanje! Klici: Tako je!)

Podal sem le nekaj zgledov, iz katerih lahko vsakdo razvidi, kako vestno delajo poslanci S. L. S. za ljudski blagor. (Viharno odobravanje.)

Tako je delo Slovenske ljudske Stranke. Zato lahko trdim, da je naše delo za 500 odstotkov za ljudstvo bolj koristno, kot delo socialnodemokratične stranke, da o liberalcih niti ne govorimo. Slovenska ljudska Stranka dela na to, da dobi ljudstvo vedno več pravic na svoji rodni zemlji. Zato se bo ljudstvo z navdušenjem odločilo za načela, katera zastopa Slovenska ljudska Stranka in za njene kandidate, ki so kot poslanci vedno storili to, kar jim je velevala dolžnost do ljudstva.

Temu nasproti nimajo ne liberalci in ne soc. demokrati ničesar pokazati. Njihovo delo obstoji le v praznem zabavljanju. Mori jih jeza in zavist, ker vidijo poslance S. L. S. pri tako resnem, vestnem in uspešnem delu za ljudski blagor.

S. L. S. pa gre svojo pot naprej. Mnogo važnega dela je še zvršiti — ogromne naloge na polju ljudskega gospodarstva in napredka. Slovensko ljudstvo bo odločilo na dan sv. Antona, komu da zaupa: ali onim, ki lahko kažejo na dosedajno resno delo, — ali onim, ki imajo na razpolago samo prazne besede, laži, zavijanja in klevete. Ne dvomim o odločitvi ljudstva: **Dne 13. junija bo dan zmage stranke ljudskega dela — Slovenske ljudske Stranke!** (Viharno, dolgotrajno odobravanje in ploskanje. Burni živio-klici.)

Današnja številka obsega 24 strani.

Belokrajina je govorila.

Tako veličastnega shoda še ni videla Belokrajina, kakor je bil preteklo nedeljo pri Treh farah. Do dva tisoč je bilo ljudi navzočih, med njimi dve tretjini samih mož-volivcev. Prišli so na shod možje celo iz šest ur oddaljene Preloke, došli so Adlešičani, Črnomaljši, Semičani in Podzemljci. Da je bila metliška okolica vrolo zastopana, ni treba posebej poudarjati. Saj je ljudstvo hotelo zopet videti in slišati svojega voditelja dr. Šusteršiča, ki ga je sprejelo s pravo belokranjsko navdušenostjo, ko ga je po osmih letih zopet zagledalo v svoji sredi. Pomenljivo je tudi, da so bili na shodu vsi okoliški župani, tako iz občin: Božjakovo, Drašiči, Radovica, Lokvice, Črešnjevec, Semič itd.

Za predsednika shoda je bil izvoljen gospod Matjašič, seveda soglasno, ki je imenoval zapisnikarja in reditelje in dal besedo kandidatu gospodu Jarcu, ki je v izbranih besedah razložil delo in program S. L. S.

Izmed strank, ki stopajo pred svoje volivce, je nastop najlažji S. L. S., stranki, ki je nastala, da pribori brezpravnemu ljudstvu političnih pravic. Njeno delo je bilo blagoslovljeno, zmagala sledi za zmago, dviga stranko in jo krepi. Povsod se vidi po zaslugi S. L. S. novo gospodarstvo, kulturno in politično življenje, tako tudi v doslej zapuščeni Belokrajini. Na Dunaju je S. L. S. pridobila ugled slovenski delegaciji. S spretno roko je znala ob nagodbi izrabiti položaj, da je dosegla belokranjsko železnico, ki stoji tik pred začetkom zgradbe.

Žalibog je kriv naš birokratizem, da se je stavba toliko zavlačevala in da znašajo stroški trasiranja že ogromno vsoto. Spomniti se je pa treba na klaverno vlogo, ki sta jo igrala v tem vprašanju liberalna stranka in Ivan Hribar. Zasluga dr. Šusteršiča je, da se je preprečila mažarsko-židovska agrarna banka za Bosno in da si je bosanski kmet samo določil, kako se osvobodi. Drugačnja je bila v tem za Jugoslovane tako važnem vprašanju pot S. L. S. Kakor delovanje liberalcev, ki so se k večjemu posmechovali resni stvari ali pa Hribarjevo, ki je nedavno vtaknil v žep mastno provizijo za to, da je pripravil pot v Bosno velenemškemu kapitalu.

Debata o draginji je pokazala, kje so kmetovi prijatelji. Tistim, ki zahtevajo odprtje mej, se moramo zahvaliti, da smo dobili živinsko kugo, ki razsaja v Belokrajini. Govornik poroča o predlogih, ki jih je stavil Belokrajini na koci, o inkameraciji cest, o uimah itd. V Belokrajini se pa pozna prav posebno tudi delovanje deželnega zbora. Kakor drugi deželi bo tudi tej pokrajini v korist desetmilijonsko posojilo. Deželni odbor nastopa energično pri zgradbi

potrebnih cest, ki jih je hotel n. pr. v poljanski dolini zavleči liberalni cestni odbor črnomaljski, kljub temu, da je sedel v njem sedanji liberalni kandidat Majerle. Gospodje so zjutraj sklenili, da se ceste grade, popoldne pa so to preklicali. Račun pa so napravili brez dr. Lampeta, ki jim ga je prečital temeljito. Zato pa je ljudstvo spoznalo Majerlove zasluge in so ga zadnjič lastni rojaki vrgli iz cestnega odbora. Liberalci so sploh tako zaslepljeni, da imajo raje, da se nič ne dela, kakor da bi storila S. L. S. kaj koristnega! S. L. S. hoče preustrojiti tudi šolstvo. Žal, da je število disciplinarnih preiskav — in dr. Tavčar, ko bi hotel, bi lahko pričal, ali so objektivne ali ne — ravno iz Belokrajine primeroma največje. Tu je treba korenito napraviti red. Govornik se je pečal še z delom, ki čaka bodoči državni zbor (finančne predloge, brambena reforma, izseljevanje itd.), konečno se je pa ozrl na politični boj, kot, proglašen nad liberalci. S. L. S. je dolgo mirno prenašala to divjo gonjo, a sedaj je mera polna! Izvrši se naj povsod, kar pravi belokranjski pregovor: »Ako ti mene s kamnom, i ja ne bom tebe s kruhom.« Ko je govornik pozval može, naj to načelo brezobzirno izvajajo pri raznih lokalnih volitvah, in sklenil s pozivom, naj Belokrajina dne 13. julija voli, kakor zahteva njena in slovenskega ljudstva korist, je odmevalo navdušenih klicev.

Viharno je pozdravljalo ljudstvo dr. Šusteršiča, ki je uvodoma svojega govora primerjal položaj pred osmimi leti z današnjim. Takrat je paševala pod patronanco oholega deželnega predsednika liberalna stranka v zvezi z Nemci. Položaj pa se je v tem času korenito izpremenil. Liberalna stranka poizkuša sicer še danes, sejati strup med ljudstvo — v imenu svobodne misli. To je protislovje samo v sebi, ker je itak vsaka misel sploh — svobodna. Liberalna stranka pa izrablja svobodno misel, da se je brezverstvo med ljudstvo, da hvali francoske in portugalske razmere kot vzgled, ki bi ga takoj posnemala, — ko bi mogla! V znamenju svobodne misli so opljuvali nune-volilke, ki so vršile svojo pravico in dolžnost! Svobodna misel tudi zahteva, da vselej nasprotujejo najnujnejšim gospodarskim potrebam ljudstva. Svobodna misel jih je nagnila, da so nasprotovali lovskemu zakonu, melioracijskemu posojilu. Ko je dr. Šusteršič končal svoja izvajanja, večkrat prekinjena od navdušenega odobravanja, z mično povestjo o oštariji, ki ji je podobna liberalna stranka, ni bilo konca veselosti in vzklikanja. Gosp. Mihelčič je predlagal nato zaupnico poslancem S. L. S., g. Matjašič pa kandidature gospoda Jarca. Oboje je bilo soglasno in navdušeno sprejeto. Ko smo vprašali, ali je kdo proti, čuli smo klic: »Nema ga!« Župan radoviški g. Kramarič se je zahvalil deželnemu odboru za hitro pomoč, izrazil željo, da bi vlada hitro pomagala in pri tem upoštevala tudi

domače može in ne samo poizvedeb orožnikov. Z navdušenimi živio-klici na papeža in cesarja se je zaključilo to veličastno zborovanje. Belokrajina je govorila, da je zvesta S. L. S., edini svoji pravi prijateljici in bo to zvestobo dejansko pokazala — 13. junija.

Tedenski pregled.

Državnozborski kandidat za Ljubljano je dr. Vinko Gregorič, zdravnik v Ljubljani. — Volivni boj na Štajerskem je v polnem razvoju. Združili so se narodna stranka, socialni demokrati in štajercijanci. Torej se vidi isto kar drugod: Ob vsaki priliki se združijo vse mogoče stranke proti krščanskim strankam. — V slovenskem volivnem okraju v Istri bodo minule volitve mirne, kakor menda nikjer v Avstriji. — Zastopniki telovadnih odsekov so imeli zborovanje dne 25. maja na Bledu. — Volivni boj na Češkem divja. Kompromis so med seboj naredili mladočehi in narodni socialisti. V bivšem državnem zboru je zastopalo Čehe devet strank. — Shodi S. L. S. so bili v nedeljo v Tržišču, v Boštanju, v Leskovcu, v Malem Mraševem; v Šmartnem pod Šmarno goro se je blamiral liberalni kandidat Tribuč. V Dobropoljah se je blamiral liberalni kandidat Pucelj iz Velikih Lašč. Shodek 17 ljudi je imel Tribuč v Medvodah. Osmoli se je Ribnikar v Št. Rupertu. Na Vevčah pri Kuharju so se pa socialni demokrati zopet osmešili na shodu. — Cesarjevo zdravje je boljše. Prepeljal se je iz Gödöllő na Dunaj. — Volivni shodi S. L. S. v brežiškem okraju na Štajerskem so se vršili z velikimi uspehi. — Pri občinskih volitvah v Idriji so bili liberalci poraženi. — S. L. S. ima sedaj 9 občinskih svetnikov, dosedaj le tri viriliste. — Po ljubljanski okolici begajo liberalci ljudstvo, naj voli župana Vilfana, ki pa nič zato ne ve. — Na Reki je pri paroplovni družbi »Ungaro-Croata« začelo stavkati vse moštvo. — V ljubljanski okolici obeta letos na polju in travnikih dobra letina. — V frančiškanskem samostanu v Novem mestu je umrl vratar Elija Kimovec. — Čebelarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu v nedeljo in ponedeljek, 11. in 12. junija. — Pri Treh Farah v Belokrajini je bil v nedeljo veličasten shod. Ljudstva navzočega dva tisoč. Sijajen je bil tudi shod v Vipavi. — V Gradcu se je pojavila azijska kolera. Oboleli Francky je umrl. Sedaj je zbolela njegova sestra. — Na Portugalskem se bliža protirevolucija. — Turistovski nesreče so se že pričele. — V Parizu je tolika vročina, da je več oseb umrlo na solnčarici. — Shodi S. L. S. so se vršili v nedeljo na Veliki Dolini, v Cerkljah in v Krški vasi, pri Sv. Heleni, na Vrhniki, v Št. Vidu, kjer je na dveh krajih razbila S. L. S. Tribuču shod, in v Trzišču. Ribnikar je lovil v Trebnjem, Reisner pa v Zagorju. Na Gori nad Sodražico in v Loškem potoku je bil tudi shod S. L. S. — V Trbovljah se je vršil shod J. S. Z.

— Na Štajerskem delajo liberalci politiko z noži in revolverji. — Kmetijska županska zveza je imela občni zbor 24. maja. — S. L. S. dobi v trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani še enega svojega pristaša v osebi g. Urb. Horvata namesto umrlega Hrena. — Cesar prepusti vladne posle prestolonasledniku. — Japonska hoče na Vzhodu doseči premoč na morju. Hiti graditi nove bojne ladje. — Turki so porušili najlepšo albansko cerkev v Dabonu. — Na Goriškem imajo tudi kandidati S. L. S. lepo uspele shode. V mestu Gorici so Slovenci postavili kandidata dr. Al. Franka. — V Brodu na Savi je v mestni zastop zmagala hrvaška stranka prava. — Po vipavski dolini je v ponedeljek vihrala grozna nevihta. — Prva zdravnišnica v Trstu dr. Leja Kukovec sme izvrševati zdravniško prakso. — V ogrsko državno zbornico je udarila strela. — Na Japonskem je izbruhnil gozdni požar, ki obdaja pet mest. — Portugalsko ločitveno postavlo cerkve od države je sv. oče razveljavil, to se pravi: Postava ne veže katoličanov in jih ne more vezati. — Lep volivni shod je imel Demšar iz Čenčnice v Kališih in Davči. — V Pulju so v sedanjem volivnem gibanju v ospredju Hrvati in socialni demokrati. — Rusija mobilizuje črnomorsko brodoge. — Kitajska in Japonska sta se zavezali, da Japonska podpira Kitajsko, če jo napade tuja država. — Knezoškofo ljubljanski se je srečno povrnil s potovanja iz Svete dežele. — Umrl je g. Franc Grozdnik, vikar v poklju v Zagorju na Krasu in župnik v Borovcu Jožef Perc. — V Benetkah razsaja kolera in je obolelo na njej 26 oseb. — Vseučiliščnik Kazimir Lewicki, ki je umoril igralko Ognisko, je v Lvovu bil obsojen v smrt na vešalih. — Na južnem Češkem je nevihta povzročila veličansko škodo po polju in gozdih. — V Londonu je pri nevihti ubila strela 17 oseb. — V Budimpešti se je utrgal oblak. Škoda po trgovinah je velika.

Godovi prihodnjega tedna:

4. junija, nedelja: Binkošti. Prihod sv. Duha.
5. junija, binkoštni ponedeljek. Bonifacij.
6. junija, torek: Norbert, škof, Bertrand, škof.
7. junija, sredo: Kvatre, Robert, opat.
8. junija, četrtek: Medard, škof, Maksim, škof.
9. junija, petek: Kvatre, Primož in Felician, mučenca.
10. junija, sobota: Kvatre, Marjeta, kraljica.

Našim naročnikom!

— Prijatelje našega lista prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na „Slovenca“. Agitirajte za nove naročnike!

Ljubljančanom!

Dr. Vinko Gregorič je naš ljubljanski kandidat za državni zbor. Ta kandidatura je samo logična posledica tega, da je bil dr. Gregorič sprejel kandidaturu v deželni zbor. Stranka ga želi imeti v svojih prvih vrstah, ker pozna njegove izredne zmožnosti za javno delo. Zato ga je izvrševalni odbor po svojem soglasnem sklepu naprosil in vsi naši somišljeniki v Ljubljani, pa tudi po deželi, so s toplim navdušenjem vzeli na znanje njegov odgovor, da sprejme. Ni ga nikogar, ki bi ne bil prepričan, da je ta kandidatura za našo stranko v Ljubljani največjega pomena; ni ga nikogar med nami, ki bi ob imenu dr. Gregoriča brez pomisleka ne rekel: »Ta je pravi!«

Izza kulis smemo izdati to-le misel iz izjave našega kandidata. On se ne boji dela; ker ga veseli javno delo, prevzema kandidaturu in sicer samo v Ljubljani. Programatična je ta izjava. Dr. Gregorič ni za mandat sam na sebi. Menda ne izdamo nobene skrivnosti, če povemo, da bi dr. Gregorič, ko bi bil imel željo po deželnem ali državnem poslanstvu, to željo tudi že imel zdavnaj izpolnjeno. On kandidira zavoljo Ljubljan, ko jo pozna kot njen sin z vsemi njenimi vrlinami in slabostmi, z vsemi njenimi potrebami, domač v vseh njenih slojih. Ti Ljubljan, ki jo ljubi, ki je dozdaj delal zanjo, kjerkoli je mogel, bi rad še več koristil. Državno poslanstvo je zanj — praktičnega zdravnika — velika žrtva. Zaveda se, da mora v hud boj z brezobzirnimi nasprotniki. Ni mu za to, da ga trgajo v javnosti, da mu oklevetajo najboljše namene, da mu grizejo dobro ime. V polni moški zavesti, kaj je politični boj, pa tudi svest si, da mu morebitna zmaga nakopile gmotno škodo, stopa na plan — zavoljo drage mu Ljubljane.

Dr. Gregoričovo ime pozna Ljubljana, in kadar ne govori vmes politična strast, ima povsod dobro ceno. Med ljubljanskimi posvetnimi izobraženci je bil on prvi, ki je sprejel vase ljudsko, demokratiško misel in jo tudi v življenju izvrševal dosledno in požrtvovalno. Ljubljanski delavec ve, da se je on od prvega začetka z vso vnemo vdeleževal našega delavskega organizatoričnega gibanja, in da je z delavci vred prijateljsko deloval po shodih, jim predaval in pomagal njihovi reči s svetom in dejanjem. Tudi socialdemokratični delavec pozna dr. Gregoriča kot usmiljenega, darežljivega, ljudomilnega moža. Mnogo solz je delavcem že otrla njegova roka, mnogo vzdihov je našlo pri njem tolažbe in pomoči.

To ve vsa Ljubljana. Osebnim nedotakljiv stoji pred njo in s svojim delom lahko mirno vprašuje: »Kdaj sem iskal kaj drugega, nego splošni blagor našega glavnega mesta?« — V »Vzajem. podporn. društvu« je organizoval za mestno prebivalstvo svoj čas zelo nujno potreben, splošno koristen denaren zavod. V Unionu je ustvaril za razvoj ljubljanskega mesta velepomem-

ben moderen hotel. Gospodarski načrti, ki jih je s čudovito natančnostjo preštudiral, so v njem našli silo, katera jim je vsaj deloma v težkih časih priborila realno življenje. Dr. Gregorič je mož, ki se ne prenehoma uči, ki vedno izpopolnjuje svoje znanje in z neumornim najpoglobljnejšim delom izkriša izboljšati ljudstvu gmotne razmere, ter pomagati, da se Ljubljana dvigne iz svoje zaostalosti in v vseh ozirih, zlasti pa v trgovini in obrtu, postane velika metropola na našem jugu. Vse njegovo življenje priča, kako globoko je vkoreninjena v njem misel za druge; egoizma ne pozna njegovo srce. On bi le rad videl srečno se razvijajočo, vsem slojem ljubo Ljubljano.

Hišni posestniki, ki jih je dr. Gregorič vzdramil iz spanja, najlože povedo, kako je vrgel med nje nove, plodovite ideje, in s kakšno žilavostjo jih vključil nebrojnim težavam še vedno zasleduje. Dolžni smo pa tukaj na podlagi njegovega dela v tem oziru konstatirati, da ne sloni njegova skrb za koristi hišnih posestnikov na ozkem temelju interesov enega sloja, marveč njegovo skrb za ta vprašanja mu je narekovala njegova ljudska, demokratična duša. Njegov temelj je tudi v tem oziru širok. Praktičen, priljubljen zdravnik je spoznal, da je delavskemu ljudstvu najprej treba zdravih in cenejših stanovanj. Zato je začel študirati hišni davek in za to je postavil v svojih načelih splošno sprejemljivo podlago, da se ljudstvu omogoči, kar mu je treba. Delavec, uradnik, obrtnik in hišni posestniki bi imeli v dr. Gregoriču na Dunaju najzvestejšega varha in zastopnika.

Kar dr. Gregorič obljubi, drži; kar prime, ne izpusti. In če mu je treba čakati leta in leta, mu ne zbledé njegovi načrti, marveč z neizpremenljivo gorečnostjo jih goji in zagovarja. Po svojih izkušnjavah ve, da je treba politiku potrpežljivosti, a še bolj je prepričan, da mora biti njegova energija toliko, da ga počasnost političnih uspehov nikoli ne spravi v apatijo in melanholično brezdelje. Teh dveh najnevarnejših lastnosti za politiko dr. Gregorič ne pozna. Zato pa tudi vključ težkemu boju gleda mirno in brez strahu v bodočnost in slučajen poraz ne potare njegove moške volje.

Dr. Gregorič je stal ob zibki našega političnega prepoveda. Katol. politično društvo, ki je bilo svoj čas edino središče mlademu ljudskemu gibanju, je imelo v njem najvnetejšega sodelavca. Katoliški narodni stranki je dal on ime in vso bogato zalogo svojih sil. A vedno in vedno je gledal pred vsem na Ljubljano in ne motimo se, če rečemo, da je bivša večletna politična abstinenca naše stranke v Ljubljani v ozki zvezi z navideznim političnim molkom dr. Gregoriča. Zdej, ko stranka, ki se je med tem razvila pod ljudskim imenom čez celo Slovenijo, zasaja tudi v Ljubljani svoj zmagonosni prapor, evo: dr. Gregorič je na svojem mestu.

Brezdvojbe: Dr. Gregorič bi prinesel s seboj v našo delegacijo ostro risano, samostojno razvito individualnost Ljubljana, konsuma, ki pač v okviru S. L. S. pripoznava vzajemnost vseh slojev in tudi veliki pomen našega kmeta, ki je pa ob enem pred vsemi na straži za koristi tistih stanov, ki imajo v Ljubljani svoj dom. Kaj bi to pomenilo za Ljubljana, je jasno samo po sebi. Stranka bi bila dolžna svoji časti najintenzivnejše vpoštevati potrebe ljubljanskega mesta, ki bi jih tolmačil njen zastopnik v njeni sredi. Bliža se doba, ko se bo razpravljali novi carinski tarif, ko se bodo uveljavljala načela za nove trgovske pogodbe. Ljubljana bi imel ob tem času najskrbnejšega zagovornika v dr. Gregoriču. Disciplinarni red za sodnike, službena pragmatika za uradnike, pereče vprašanje oficijantov in raznih pomožnih uslužbencev stoji na dnevnem redu. Dr. Gregorič bi v teh vprašanjih zastopal Slovenski klub v dotičnih odsekih. Socialna politika s potrebnimi preosnovami v korist delavskega stanu, obrtne zadeve, davčna politika, bi našle v dr. Gregoriču spretnega delavca. Klub bi bi tudi mogel uspešno delovati. Za Slovenski klub na Dunaju pač ne pomenja en poslanec več ali pa manj bogve kaj. Ljubljanski poslanec v njem bi pa pomenjal za Ljubljano važen preobrat. Danes smo si vsi na jasnem, da vseh Jugoslovancev v en klub ne bo mogoče spraviti. Na to tudi zdaj nihče ne misli. Pred štirimi leti so liberalni spletkarji hoteli izolirati dr. Šusteršiča in nekaj njegovih somišljenikov z geslom skupnega kluba. Razvila se je pa ta reč končno tako, da je neznatna peščica jugoslovanskih poslancev pod Plojem klaverno gostovala v zbornici, Slovenski klub pa je imel vodilno vlogo. Zdej niti prejšnje peščice ne bo več in ljubljanski poslanec, ki bi ga poslala liberalna stranka na Dunaj, bi bil obsojen že od začetka na brezpomembno osobenkovanje.

Volivni boj bo v Ljubljani miren in stvaren, kakor dozdaj vse kaže. Priložnosti je torej tem več, da volivci mirno in stvarno presojaajo, kje bodo varnejše zastopane njihove koristi. Samo tisti, kateri sodijo, da je svobodnemiseltvo prva reč za Ljubljano, morejo imeti že narejeno sodbo. Teh pa ni večina, tudi med doseadanji liberalnimi volivci ne. Zato se nam ne zdi nemogoče, da bo kandidatura dr. Gregoriča našla toplot prijazen sprejem tudi med tistimi, kateri so doslej odklanjali vsak stik s S. L. S. Dobro vemo, da bo naš današnji članek dr. Gregoriču ne ljub, toda časnikarska dolžnost nam je velevala, da smo ga napisali. Z dr. Gregoričem bi pač zmagala za državni zbor naša stranka, a s to zmago bi se okoristila v prvi vrsti Ljubljana in njeno prebivalstvo.

Jeseniške novice.

Ustrelil se je na Jesenicah preteklo nedeljo ponoči ob Savi v »Milanovem logu« poštni aspirant Franc Mešek, star komaj dvajset let. V šestih tednih je to že drugi slučaj, da se je na Jesenicah ustrelil poštni uradnik in član takomenovanega liberalnega »gledališkega društva«.

Brihtne glave so pa naši liberalci. Na eni strani skušajo ovreči vse priprave za volitve in zahtevajo, da se vse znova začne in se tako volitve zavlečejo, na drugi strani pa v »Narodu« napadajo okrajnega glavarja, češ, da za volitve prepočasni dela. Mi nikakor ne moremo reči, da je glavarstvo posebnurno, toda taka neumnost, kakor jo uganjajo liberalci, nam pa res ne gre v glavo. To more razumeti samo liberalstvo, ki ima Humra za svojo glavo.

Čedalje bolj se svetli Jeseničani čedalje bolj spoznavajo egoistično politiko Humrovo, ki pozna le samega sebe, ne pa občne koristi. Upamo, da spoznajo do volitev to njegovo lastnost tudi tisti, ki doslej še derejo z njim čez drn in strn ter se podpisujejo na njegove proteste. Jeseničani pa bodo gotovo toliko pametni, da volijo može, ki bodo delali za občino, ne pa zase.

Veliko tolažbo si dela neki liberalni dopisnik »Gorenjca«. Zadnji teden piše, da bodo pomedli klerikalce z Jesenic, pa ne samo teh, ampak tudi Pogačnika bodo vrgli in poslali na Dunaj liberalca Trillerja. Naši volivci pa bodo dne 13. junija volili vsi gospoda Pogačnika.

Slov. kat. izobraževalno društvo na Koroški Beli uprizori v slučaju ugodnega vremena na binkoštni ponedeljek popoldan ob 4. uri na vrtu Orekovneke gostilne na Koroški Beli narodni igrokaz »Stari in mladi«, ki jo je spisal A. Medved.

Tržiške novice.

Iz Marijine družbe. Dekliška Marijina družba se udeleži romarskega izleta na binkoštni torek na Brezje, kamor pridejo vse družbe kranjske dekanije. Odhod ob tri četrt na 5. uro zjutraj. — V nedeljo, dne 11. t. m., priredi dekliška Marijina družba iz Križank v Ljubljani izlet v Tržič.

Društvo sv. Jožefa napravi društveni izlet binkoštni ponedeljek k sv. Joštu. Odhod s prvim vlakom ob šestih zjutraj. Na gori bo sveta maša z govorom. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor vse člane in članice društva.

V čestnem odboru je bil izvoljen za načelnika somišljenik S. L. S. gosp. tovarnar Franc Ahačič, za namestnika g. tovarnar Fr. Deu. S tem je prišlo načelstvo po dolgih letih v slovenske roke.

Velik ljudski shod se je vršil v nedeljo na župnijskem dvorišču. Govoril je na shodu gospod tovarnar Podlesnik o narodnostni ideji, g. načelnik Zveze Orlov Jeločnik o ciljih orlovске organizacije, g. urednik Kerhne pa je v zelo humorističnem govoru razkrinkal liberalno in socialistično stranko. Občinstvo je bilo zelo navdušeno in si

LISTEK.

L. F. Čerski:

Mašukine solze.

Pjatigorska legenda.

(Prevedel V. F.)

Bilo je pred davnim, davnim časom . . . Bilo je tako davno, da niso ne le še živeli naši dedje in pradedje, ampak sploh še ni bilo na zemlji nobenega človeka. Namesto ljudi so tedaj na Kavkazu živeli velikani, ki so vladali nad deželami ter si zidali gradove in dvorce. Še dandanes je ostalo mnogo njihovih razvalin; cela gruzinska cesta se vije sredi teh slikovitih grobelj. Nad vsemi velikani je caroval knez Eljbrus, ves siv in bel, kakor sneg na vrhu Kazbeka. Bil je tako star, da se že davno ni mogel dvigniti ter ni odšel z mesta. Rasti je bil silne in že oddaleč, na mnogo vrst, je bilo lahko videti njegovo sivo, snežno glavo . . . Dneva svojega rojstva ni pomnil, tako davno je to bilo, in tudi ni pričakoval dneva svoje smrti, zakaj velikani so živeli nešteto število let . . .

Ne glede na to, da je bil star in ni nikoli odšel s svojega mesta, je vendar njegov ostr, orlovski pogled na daleč prostrano daljavo mogel videti vse podložne dežele. Z vseh strani so ga obkroževali sužnji in hlapci, a iz spoštovanja do njega se tudi oni niso ganili z mesta

cel čas, dokler je on sedel na svojem prostoru. Tudi oni so bili velikani, toda mnogo manjši od kneza Eljbrusa in mlajši nego on, in njihove glave se niso blestele v taki snežni sivosti, kakor pri starem knezu.

Nekega toplega poletnega dne, ko je bil zrak posebno čist in prozoren, ko so goreči solnčni žarki pregnali meglo, ki je z gostim ogrinjalom zavijala sivo glavo knezovo, je zagledal Eljbrus nedaleč od sebe prekrasno deklico. Girlande zelenja, poljskih in gorskih cvetov so ovijali njeno čudovito glavo in njen krasni, vitki stas. Lesketala se je v zeleni praznični obleki pomladi pod svetlimi solničnimi žarki in zdelo se je, da se, veselo smehljaje, raduje praznika ter z živahnimi očmi ogleduje okolico . . .

»Kdo si?!« je zakričal stari knez. In za njim so v celi tolpi zarjuli vsi njegovi sužnji in hlapci:

»Kdo si?!«

Daleč, daleč je raznesel odmev ta mogočni krik in ga prinesel do ušes gorske krasotice. Ta se je začudeno ozrla, obdarila starega kneza s svetlim nasmeškom ter nato vprašala:

»Kdo da sem?!«

»Da, kdo si?!« je znova kriknil knez in zopet so njegovi hlapci in sužnji ponovili ta glas.

»Jaz sem — kabardinka!« je z nežnim glaskom odgovorila deklica, in kot prvi dih pomladi je lahen veterček prinesel ta odgovor do ušes starega kneza.

»Ona je — kabardinka!« so v koru za njo ponovili hlapci.

»A kakšno je tvoje ime?! Jo je dalje spraševal stari knez.

»Ime, ime! . . . Povej nam svoje ime! . . .« so ponavljali za njim hlapci.

»Pravijo mi Mašuka!«

»Mašuka?! Lepo ime. Poglej sem, Mašuka in pozorno poslušaj, kaj ti bom povedal. Glej, kako sem mogočen in slaven! Resnica, jaz sem star in ne pomnim rojstnega dne in bom živel še dolgo, dolgo . . . Morebiti tako dolgo, kolikor časa bo živela zemlja. Poglej, koliko imam pokornih hlapcev in sužnjev! . . . Poglej, kako krasno, kako veliko je moje carstvo! . . . Navzdol, po baržunastih dolinah beže, žubore potoki; na vrhu se je kot diven šotor razpelo temno-modro nebo. A pod njim, na vrhovih naših glav, se lesketa, obsevano od solnčnih žarkov, srebro snega z jarkim bleskom. A koliko s cvetlicami posutih skal, koliko redkih zverskih kože je skritih v nedrih teh gor! . . . Ti stojiš pred menoj, mlada in prekrasna, vsa okrašena s cvetovi in zelenjem. Pridi k meni, krasotica, in jaz te pokrijem s srebrom in zlatom, okrasim te s pestrobojnimi dragocnimi kamni in podarim ti mnogo hlapcev. Okrog tebe bodo zvonko žuboreli gorski potoki in dan in noč peli svojo pesem. Nad teboj, na čistem, modrem nebu bo sijalo solnce, a jaz te bom ljubil, negoval kakor svojo rodno hčer in živila bova večno, večno, do konca vekov.«

Tako je govoril stari Eljbrus in zapeljeval mlado kabardinko, a z odmevom vernih hlapcev so dospelo njegove besede do ušes deklice.

»Čemu molčiš? Zakaj ne odgovorjaš?« jo je vprašal knez: »Jaz čakam! . . .«

In nenadoma se mu je zazdelo, da je Mašuka odkimala s svojo glavico, okrašeno z zelenjem, in zaslišal je njen glas:

»Premišlujem, kako hladno je v tvojem kamenitem carstvu, stari knez. Ti imaš kamenito glavo in kamenito srce. Ti ne poznaš solz in jih nikoli ne bo deš. Iz daljnih, neznanih krajev beže okrog tebe čisti, hladni potoki . . . toda oni so tebi tuji in ti se zanje ne meniš. A v moji notranjosti čutim živi studenec toplih, zdravilnih solz . . . In vem, da bom nekoč zaplakala z njimi. Če pridem k tebi, me boš spremenil v led. Ne, ne, stari knez! Ni potreba meni tvojega snežnega varstva, pod katerim umrem od večnega mraza. Tudi mi ni potreba tvojih pestrobojnih, cvetličnih skal, ki me zaduše! . . .«

»Če ti bolj ugajajo cvetovi, s katerimi si ti pokrita, glej, dam ti jih . . . Glej, tudi jaz imam cvetk, mnogo, mnogo cvetk.«

»Od tebe ničesar ne potrebujem.« je odvrnila deklica: »In ako hočeš vse vedeti, ti povem vse. Jaz ne morem priti k tebi, stari knez. Že davno ljubim mladega džigita.«

»Ti ljubiš mladega džigita?!« je z gromovitim glasom zakričal stari knez, njegovo teme je zatrepetalo in z gorā so se vsipali v doline odkrhnjeni kamni, snežne kepe in odlomki skal: »Toda, kdo je ta mladi džigit? Povej njegovo ime, daj ga semkaj, ali je v resnici tak džigit, kakor ga ti hvališ.«

* Cesta, ki pelje čez glavni kavkaški hrbet in veže Vladikavkaz s Tiflisom.

želi še več takih podučnih in izobraževalnih govorov.

t Občinski urad se je preselil tekoči teden v nove prostore na trg. V prvem nadstropju gostilne Perne ima svojo pisarno. Ali res ni bilo mogoče v teku let dobiti trškemu občinskemu uradu lastnega poslopja? Še veliko manjši kraji imajo svoje občinske hiše, le Tržič jo pogreša.

t Na majnikov izlet sta prišla pred tednom dva razreda c. kr. ljubljanske višje realke.

t Volilne laži. Rdečkarji si nad vso moč prizadevajo slepiti delavstvo v pri-log kandidata dr. Dermoti. Če bo izvoljen dr. Dermota, vsa draginja bo pri kraju, praviyo. Tega pa ne povedo svojim backom, da 88 socialističnih poslancev ni ničesar doseglo, toliko manj bo en sam Dermota. Na drugi strani se zopet čuje, da bo dr. Triller draginjo panal. So pač pomilovanja vredni vsi tisti, ki verujejo takim lažem. Naš poslanec ne bo nikdo drugi nego g. Jožef Pogačnik, poštar in posestnik v Podnartu.

t Obrtno-nadaljevalna šola je priredila v nedeljo v šolskih prostorih razstavo. Iz razstavljenih del je bilo videti, kako lepe uspehe je dosegla mladina pod vodstvom svojih gosp. učiteljev.

Veseli boj.

Volilno gibanje, ki se je zdaj po naši domovini razvilo, kaže za S. L. S. povsod samo ugodno. Okraji, ki so bili že dozdej naši, so nam danes dvakrat tako sigurni, kakor so bili; v tistih pa, ki so jih do danes zastopali liberalci, se slednji bore za življenje in smrt z našimi kandidati. Ker nismo preroki, se ne ubijamo z vprašanjem, koliko mandatov bomo liberalni stranki odvzeli; to pa je gotovo, da kar bo liberalcev v tem boju ostalo živih, bo samo za spomin na čase, ki se ne bodo nikoli več vrnil. Slovensko ljudstvo daje po volilnih shodih, ki se zdaj vršijo, mirno, a moško na znanje to svojo voljo: da mora biti odslej zastopstvo Slovencev v dunajskem parlamentu enotno in da združbarji, štreberji in hinavci ne smejo imeti nobene besede, kjer gre za velike cilje slovenske politike v naši državi. Zato tudi eden ali dva liberalca, ki bi utegnili biti zdaj izvoljena, ne bo sta imela prav nobene veljave, kakor da bi sploh izvoljena ne bila, ako se nočeta pridružiti mislim in stremljenjem S. L. S.

Sedanji volilni boj je zopet dokaz — če je sploh še kateri potreben — da laži slovenskih liberalcev nimajo čisto nobenega učinka na nikogar. Vse, kar so znesle zadnja leta liberalne srake skupaj — o draginji, kanonih, papežu, podmolniškem gozdu, bankrotu kranjske dežele itd. — vse skupaj je veter že davne popihal. Slovensko ljudstvo je danes na zabavljanje liberalcev tako navajeno, da bi mu bilo dolgčas, če bi kedaj popolnoma utihnilo; za resne pa nima teh ljudi nobeden več v celi deželi. Celo še večina tistih, ki se še danes štejejo med pristaše liberalne stranke, bi se prestrašila, če bi res še

kdaž ta stranka dosegla kje kak uspeh, zlasti pri volitvah v državno zbornico. Zakaj liberalni stranki niti liberalci sami v svojem srcu ne zaupajo usode Slovence. Razun enega tucata ljudi v Ljubljani bodo vsi Slovenci od srca veselili, ko bo zopet S. L. S. sijajno zmagala dne 13. junija.

Na Kranjskem bi brez vsakega shoda S. L. S. lahko tako zmagala, kakor je leta 1907. Vendar pa je treba z velikansko udeležbo somišljenikov S. L. S. in dobro kontrolo preskrbeti, da sijajno pokažemo moč S. L. S.! Značilno pa je volilno gibanje na Štajerskem. Tam gre zdaj za to, da se liberalizem popolnoma potolče. In slovenski liberalci niso mogli svojega propadanja boljše dokumentirati kakor s tem, da so se zdaj da Štajerskem v svojem obupnem boju zoper prodirajočo S. L. S. zvezali z nemčurji. Tako globoko je padla slovenska »narodna« in »napredna« stranka, da je zdaj v tesnem bratstvu s stranko ptujskih žganjarskih veletočev in gospoda Karola Linhart. Poglavlja, ki bi spadala za premišljevanje — »Slovenskemu Braniku«. Pa pustimo to, saj končno slovenskemu narodu ne bo v nobeno škodo, ko bo S. L. S. na Štajerskem vrgla ob tla tako liberalce kakor nemškutarje.

Na Goriškem je faliranemu liberalizmu moralo priti na pomoč tržaško edinjaštvo, da se more sploh upati na bojišče. Povsod torej na bergljah. Tržaške dr. Gregorinove so skoraj še nerodnejše kakor nemškutarke. Presneto slabo si bodo liberalci pomagali naprej s tistimi frazami o »narodnosti« in »pravi veri«, kakor jo fabricirajo v Trstu. Neizogibna usoda takih ljudi je smešnost.

Ampak slovenski liberalci so že taki, da tega niti 13. junija tega leta ne bodo uvideli...

9. julij.

Komur je res mar, da zboljšamo svoj narodni položaj in damo svoji bodočnosti trdno podlago in cvetoč, ohranjujoč razvoj, ta bo prebral te vrstice in storil svojo dolžnost.

Ne lažimo sami sebi! Prvi naši ljudje tožijo, da je v našem ljudstvu premalo narodne vzgoje, premalo spoznanja lastnega naroda, njegovih potreb in ciljev.

Sedanji čas je odločitve poln. Ali navzgor ali navzdol? Ali okrepitev ali oslavljenje? Ali naj se krhajo od narodnega telesa narodni drobci, kakor kamenčki od preperle skale? Ali naj slabotni umirajo počasne smrti zato, ker se bližnjim domačim ne ljubi jim dati zdravniških moči? Ali naj obmejne stražnike prepustimo nasilni smrti pod orožjem tujca? Ali naj izgubljamo vsak dan in povsod na svoji pravici in posesti, samo zato, ker ne vidimo, kaj se godi in ne znamo ceniti malenkosti. Zanemarjanje malenkosti, drobne dela je naša največja slabost in nesreča.

Nad 150 župnij je lani spoznalo, da živimo v tej skriti nevarnosti in da moramo zbrati vso delavno moč, vso požrtvovalnost svojih src, če hočemo,

da se ohranimo in ohranimo poznejšim rodovom utrjeno domovino, pravo slovensko vzgojo, odločno zavest, ljubezen do dela, mogočno tradicijo svoje dobe. Sedanji rod mora gledati na vso silo in s celim srcem!

Lanski 10. julij je prinesel ustanovitev 150 podružnic »Slov. Straže«. Dan veselja je bil, dan poguma, ko je 150 župnij sklenilo pod moško prisega sveto zavezo: Domovine ne zapustimo v njeni tiski! Naša last je in branili jo bomo! Če zastražimo mejo, zastražimo sebe!

Spomin na te župnije bo v zgodovini našega naroda lep in svet. Bile so res slovenske župnije!

Tem župnijam, svojim podružnicam, se ima »Slovenska Straža« zahvaliti, da je nabrala prvo leto okoli 53.000 kron v narodnoobrambne namene. Koliko in kaj bi pa rabila »Slov. Straža« v narodnoobrambne namene? Poleg nekaj 100.000 K predvsem tisoče in tisoče neumornih, nikdar trudnih delavcev in delavk pri narodni vzgoji, narodni izobrazbi in narodni obrambi. Ne samo denarja, še bolj nam manjka ljudi, dela teh ljudi. Dela med temi ljudmi ne dela za te ljudi!

Kdaj nas bo dovolj sklenjenih v naših vrstah. Kadar bodo vsi! Zadovoljni pa bomo, ko dosežemo število Mohorjanov, število 85.000 članov. Družba sv. Mohorja bodi po številu svojih članov vzor »Slovenski Straži«. To število moramo in moramo doseči; ko bo doseženo, bo podvojitev, potrojitev prišla sama od sebe.

Lanske podružnice in 10.000 njihovih članov bodo gotovo slovesno praznovala letošnjo nedeljo 9. julija s primerno slovesnostjo. Tudi mi jim to priporočamo. Naj pregledajo svoje vrste, naj vlijejo novega ognja v srca svojih, naj pridobijo nove trume bojnikov, naj stopijo korak naprej!

Praznujmo nedeljo 9. julija slovesno v misli in ljubezni na domovino!

Še je na Slovenskem v 650 župnijah prostora za podružnice »Slovenske Straže«!

Katera še tako majhna bi hotela zaostati in postati nezvesta v boju za moč, slavo in svobodo domovine?

Mi moramo biti močni dovolj, da branimo ne samo sami sebe, ampak tudi skupno jugoslovansko domovino! Predstražniki smo! Ker nas je malo, ne sme manjkati nobeden! Vsak na svoje mesto; izpolniti svojo dolžnost do dna!

Dve župniji sta že priglasi. 9. julija ustanoviti podružnici župniji Radeče pri Zidanem mostu in Dornova pri Ptuj.

Župnije Slovenske! Takoj sklenite, da ustanovite v nedeljo, 9. julija, podružnico »Slovenske Straže«. Kjer za enkrat ena sama ne zmora, naj je sklenemo dve ali tri župnije in si ustanove lastno ognjišče narodne vzgoje in požrtvovalnosti. Takoj sporočite svoj sklep »Slovenski Straži« v Ljubljani, da vam pravočasno poskrbi potrditev pravil in ostalo potrebno.

9. julij, Gospodov dan, naj z elementarno silo pripelje tisoče in tisoče novih bojnikov, vse, od otroka do starčka, od fanta do mladenke, od mo-

ža do žene! Pomnožimo in sklenimo svoje vrste!

Boj divja! Na okope!

Ljubljanska okolica.

— **Naši kandidati.** Iz Viča. Vedeli smo, da bosta naša »loncmona« kandidata za državni zbor, Tone Kristan in Pepe Tribuč, ob svojih nastopih pri volilnih shodih zadela ob odločen odpor pri pristaših S. L. S. v ljubljanski okolici, a da bosta pa imela tako smolo, kakor čujemo in beremo, tega si pa nismo mislili. No, saj jima še v rojstnem kraju ne gre tako, kakor sta si domišljevala. Tone je imel volilen shod na Glincah v gostilni Marinka, kjer je baje kričal, da je bil ves penast, da bi svoje »lahkoverne« tovariše, ki le še nečje uvideli, kam Tone cilja, ohranil v svojem terorizmu. Na Vič, v svojo rojstno vas, si ne upa, ker ve, da bi mu njegovi sosede vest natanko izpraševali. Tribuč je na Viču v neki gostilni beračil za prostor za volilni shod, a mu previdni gospodar, da si v bodoče ohrani dobro ime svoje spoštovane hiše, ni dovolil, da bi pod njegovo streho trozil liberalne laži, prazne obljube o elektriki, vodovodu itd. Baje si je izprosil v neki drugi hiši prostora, kamor pa naši ne bodo šli, njegovih pristašev pa itak ni mnogo. Torej kakor se ta vzor-kandidata obrneta, ne gre, pa ne gre in ne bo šlo tudi, ako pijača še tako teče. kar je zvestih pristašev S. L. S., se ne bodo dali omajati, še manj pa za frakelj »ta grenčga«, prodati svoje versko prepričanje in zaupanje v odličnega voditelja S. L. S., našega kandidata dr. Iv. Šusteršiča, ki bo imel na binkoštno dedeljo ob pol enajstih dopoldne volilni shod v »Društvenem domu«. Somišljeniki, udeležite se v kar največjem številu tega važnega shoda, da se prepričate, da je dr. Ivan Šusteršič vreden vaših glasov, ne pa rdeči Tone ali pa napredni Pepe.

Okraj Kranj-Škofja Loka.

— **Volilni shod v Kranju.** V ponedeljek, 29. maja, je imel gospod kandidat Fr. Demšar volilni shod v ljudskem domu v Kranju. Brez agitacije — na samo notico v »Domoljubu« — se je zbralo okoli 70 najuglednejših mož. Nasprotniki se shoda niso udeležili. Gosp. kandidat je v poljudnem govoru poročal o svojem delovanju in o delovanju S. L. S. v prejšnjem državnem zboru in ostro kritiziral državno gospodarstvo. Izjavil je g. kandidat, da hoče tudi z naprejši statii pod praporom S. L. S., ki ima edina srce za kmeta in se hoče tudi zanaprej potezati za koristi svojega volilnega okraja. Mimogrede omenja, zakaj mu liberalci nasprotujejo, ker je namreč zvest pristaš S. L. S. in ker želijo, da bi bil tako nesamostojen, kot je protikandidat iz Zalega loga in tako zaveden kot je omenjeni »samostojni« kandidat, ki po »Gorenjčevih« izjavi še ne loči liberalca od klerikalca. — Gosp. dekan Koblar pozove poslanca, naj se izjavi o starostnem zavarovanju in o nameravani železnici Kamnik-Kranj-Loka. G. kandidat izjavi, da bo glasoval le za tako postavbo glede zavarovanja,

Makuška se je prestrašila teh besed, ker je za knezom zakričala na tisoče velikanov, ki so ga obdajali:

»Daj nam semkaj svojega džigita!...«

Deklica je ravno hotela odgovoriti, toda isti hip je izrastel pred knezom Eljbrusom sam mladi džigit.

»Ti me hočeš videti, knez? Pred teboj sem! Hočeš vedeti, kako me imenujejo? Tu ni tajnosti: izvoli! Moje ime je Beštau! Jaz ljubim Mašuko in je nikomur ne oddam, tudi tebi ne, stari, beli Eljbrus. Hočeš poznati mojo moč? Izvoli, tudi tukaj ni tajnosti!...«

In zamahni je z mečem ter razsekal glavo starčevu na dva neenaka dela. Stari knez je zatrepetal. Votlo donenje in stok je odmeval po vsej kabardinski zemlji. In tedaj je zbral starrec vse svoje sile ter se vrgel na džigita, zapretilviš onim, ki so se približali, naj ne segajo v njun prepir. Strašen, ne navaden boj se je začel med obema velikanoma in je trajal dolgo, dolgo... Eljbrus je razsekal mladega džigita na pet delov. Džigit je ostal na istem mestu, kjer ga je uničil usodni udarec. Toda tudi stari knez, ki je izčrpal v tem boju vse svoje sile, je umolknil za vedno in zasnival večni, neprobučen san, zavivši se v neprodinno ogrinjalo megla, oblakov in snega. Ko je krasotica Mašuka videla poraz svojega ljubca, je od groze zmrmnila na mestu in zaplakala z gorkimi solzami. Plaka do

današnjih dni, in njene solze teko v toplih, zdravilnih potokih, in sedanji ljudje najdejo v njih uteho in olajšanje svojih bolečin.

L. F. Čerski:

Dva lovca.

Kabardinska pripovedka.

(Prevedel V. F.)

Nekoč sta se šela v ozki soteski med strmimi gorami dva lovca, balkarec* in kabardinec. Prvi je stal na eni strani soteske, drugi — na drugi, toda tako, da nista mogla videti drug drugega.

V dolini se je pasel jelen. Oba lovca sta ustrelili nanj v isti trenutek, tako da se je jek strelav zvil v en sam zvok. Jelen je padel, in oba strelca sta stekla k njemu. Tedaj sta se zadela z licem v lice in se začela prepirati, kdo izmed njiju ima pravico razrezati jelena. Po adatu** je moral razrezati divjačino oni, ki jo je ubil. Lovca sta začela ogledovati jelena in sta uvidela, da ima na vsaki strani rano. Tedaj sta ga razrezala skupno. Po adatu je glava divjačine kot častni del spadala tistemu, ki jo je ubil. Zopet sta se pričela lovca prepirati, kdo bo vzel jelenovo

* Balkarci tvorijo eno izmed gorskih rodov Kabarde. Žive ob izviru reke Malke in so bili preje podložni kabardincem.

** Kavkaški gorci imajo dve vrsti zakonov, po katerih se ravna: »šariat« — običajno pravo, ki se ustno prenaša od zaroda do zaroda.

glavo. Naposled sta po dolgem prerekanju odločila, da jo bo vzel oni, ki bo povedal najbolj čudežen in nevaren dogodek iz svojega življenja.

Prvi je začel pripovedovati kabardinec.

»Nekoč,« je dejal, »se mi je pripetilo, da sem moral prenočevati v gozdu. Meso ubite zveri sem obesil na drevo, odrezal sebi košček na šašlik*, zakuril ogenj, spekel meso, pojužinal in legel spat. Toliko, da sem se pokrivil z burko**, kar zaslišim nenadoma za seboj šum korakov. Skočil sem pokoncu, vrgel burko na porušeno drevo in sam zlezal pod njega. Odtod gledam in vidim, — bliža se gozdni mož s sekiro na prsih. Ko je zapazil burko, se je vrgel nanjo, s sekiro razsekal drevo in burko na dvoje. Mene sekira ni dosegla in ostal sem nepoškodovan. Nato je gozdni mož snel z drevesa meso, nasadil ga na raženj, spekel in začel jesti. Ko sem se nekoliko otrese strahu, sem potihoma nabil puško in ustrelil svojega gosta naravnost v prsi. On je skočil pokonci in zbežal s strašnim krikom. Ko se je zdanilo, sem zapazi sledove krvi in pošel za njimi. Kmalu sem dospel do velike dupline sredi gozdne gošče. Nisem dolgo premišljeval, ampak sem kar krenil vanjo in, ko sem se ogledal, sem zapazil notri ranjenega gozdnega moža, a pri vglavju poleg njega mlado deklico. Ko me je ona začula, je prestrašeno začela zamahovati z rokami, češ, naj ne hodim bliže. Toda

* Šašlik — meso, narezano na majhne koščke in pečeno na ražnju.

** Burka — halja iz klobučevine.

moja puška je bila nabita z dvema kroglijama in znovič sem ustrelil gozdnega moža naravnost v prsi. On je zakričal tako glasno, da se je odmev razlegal po celem gozdu, in v tistem hipu je izdihnil dušo. Tedaj me je začela deklica zahvaljevati, da sem jo rešil, in je dejala, da je doma iz našega sela ter da jo je ugrabil gozdni mož. Na dekličino prošnjo sem jo odpeljal v naše selo. Ona je še sedaj živa in more potrditi, da je vse to, kar sem pripovedoval, resnica.«

Ko je kabardinec končal, je začel pripovedovati balkarec.

»Nekoč,« tako je pričel svojo zgodbo, »sem se vračal domov in nesel na pleh ubito žival. Nenadoma pa se je spustil nad mene velikanski orel, zgrabil s kremplji žival, ki je bila privezana na mojem hrbtu in me je, predno sem se mogel zvesti, dvignil v zrak ter me odnesel na vrh nepristopne skale. Tu je použil mojo divjačino in nato zaspal. Zjutraj je orel odletel in se kmalu vrnil z novim plenom. Ko je letel, je vzdigoval s svojimi perutnicami strašen vihar. Izkoristil sem orlovo odsotnost, ogledal njegovo ležišče ter zapazil veliko množino orožja. Nisem dolgo premišljal, ampak pregledal vse stvari in izbral najlepšo krimsko puško, nabil jo z dvema kroglijama in začel pričakovati ptico. Ko je orel priletel, sem pomeril in ga zadel ravno v prsi. Ptica je strašno zakričala, nekolikokrat zamahnila s perutmi in umolknila. Dolgo sem premišljeval, kako bi se spustil raz skale in naposled sem si izmisli. Privahil sem truplo do roba skale, razpel peruti, privezal pod nje pu-

* Gora Eljbrus ima dva vrha.

** Beštau-Pjatigorje. V podnožju te gore leži mesto Pjatigorsk, znano po svojih rudninskih studencih.

ki bo kmetu v korist, in da se bo pote- goval za železniško zvezo na Kranj v omenjeni projektirani progi. — G. po- slanec Zabret omenja, kako velik ugled si je pridobila S. L. S. v državnem zbu- ru in priporoča kandidaturu Demšarja, ker le te stranke poslanec bo mogel kaj doseči. — G. Finžgar priporoča, naj se na glasovnice določno zapiše: Franc Demšar, deželni poslanec na Češnjici, da se prepreči sleparski liberalni maneuver. — Nato je bila kan- didatura soglasno sprejeta.

+ Koga bomo volili, Čoča ali Stro- jevca? Piše se nam: V kmečkih kro- gih, kjer manjka strankarske zavesti, kroži vest, saj je vse eno, če volimo Čoča ali Strojceva, oba sta kmeta. Do- bro, res sta oba kmeta, tako je odgo- voril dobro neki kmet volilec takim nergačem, ampak če bi imel voliti med Čočom in Strojcem, vedno še rajše prvega volim. Zadnjič je imel Strojce- va Trati skrit shod pri zaprtih vratih med samimi liberalci. Spregovoril je le par besedi, cel čas se držal za peč, tresel se kot šiba, zmečkal je par besedi, da so liberalci sami rekli, da je mev- ža, potem pa zaklical dvakrat: Pijte in — nehal. In tako mevžo naj pošljemo v državni zbor? Strojce- va je naveden komi, ki še nemškega ne zna n. e. Sploh pa, kdo pa dela in agitira za Strojceva? Sami liberalci! V ka- kršni družbi se nahajaš, tak si! Zato pa vsi volimo Čoča! Strojce- va pa naj na- pravi j a v e n s h o d, pa bo slišal, kar mu gre!

+ Iz Sorice. Samostojni kandidat Strojce- va res prava revka, ker ga priporočajo taki »možje«, kakor je Pobčev študent iz Železnikov, ki je pri- vlekel svoje suhe dunajske kosti iz Že- leznikov v našo pošteno Davčo. Z naj- večjim zanimanjem smo sledili izjavi- njem selškega g. Rožnika, ki je z jas-nimi dokazi našteval Strojceve libe- ralne farbe, po katerih se tička spo- zna. Popolno je pa zaprl Strojcevu sapo, ko ga pozivlje, v kateri klub »mi- sli« vstopiti, ker »Slovenskemu klubu« se niti približati ne more. »Saj so še Čehi,« meni Strojce- va. »Kateri Čehi?« In poslušajte volilci! Pobčev fantek izblebete ime Masafik, Strojce- va mu prikiha. — Aha, ali ga vidite moža katoliške stranke — Masafikovec hoče biti — na Dunaju! No, očka Stro- jevc — je bodite Masafikovec, pa le na Zalilogu in v Železnikih, na Dunaju ne bode, to bodo poskrbeli volilci S. L. S. 13. junija.

Kaj bo s Strojcem? Franc Dem- šar z Zalega Loga p. d. Strojce- va je re- kel v Davči, da je katoliški kandidat. Glasilo liberalcev v Kranju je pa pisa- lo, da bo on odločno zastopal liberalni program in da bo stopil na vrat črne- mu klerikalnemu zmaju.

Krški okraj.

V krškem okraju je nekaj ljudi, ki vidijo povsod klerikalne duhove. Dne 22. maja je prišel k nam deželni po- slanec Hladnik, da si ogleda ogromno škodo, ki jo je povzročila toča. To je dolžnost vsakega pravega poslanca, da obišče prizadete kraje in jim prihi- ti na pomoč. Toda prav v tem obisku so vi- deli krški naprednjaki grozno nevar- nost, kakor poroča »Slov. Narod« z dne

29. maja. Češ, poslanec Hladnik se je prišel ponujati za državni zbor in ker si ni upal prirediti volilnega shoda v Krškem, hodil je po vaseh in tam agi- tiral. In na tej poti ga je spremljal — o groza — sam voditelj c. kr. okrajnega glavarstva dr. Mathias! Poslanec Hlad- nik že razume toliko takta, da ne bo te žalostne prilike rabil v politično agita- cijo. Pa mu agitacije tudi treba ni. Naši ljudje namreč poznajo gospoda po- slanca kot plemenitega moža, ki ima srce za kmeta-trpina, in to zadostuje. Po- uličnega ljubljanskega kričarja Adolfa Ribnikarja pa radi prepuste krškim naprednjakom, ker sami bi smatrali pod svojo častjo, da bi oddali svoj glas takemu človeku. In če bi se končno po- slancu Hladniku zdelo potrebno prire- diti volilni shod, se mu ni treba skri- vati po vaseh, marveč priredi lahko ja- ven shod sredi mesta krškega, ki bi bil tako impozanten, da bi se naprednja- kom pošteno hlače tresle. — Gospod predstojnik c. kr. okrajnega glavarstva je bil tako prijazen, da je spremlil po- slanca Hladnika na tej poti in si ogledal prizadete vasi. S tem je gospod predstojnik najlepše pokazal, kako vneto se zanima za potrebe in želje svo- jega okraja. Vse ljudstvo je visokemu gospodu za ta obisk iz srca hvaležno. Liberalci pa si v svoji bujni fantaziji tako- le razlaga: voditelj okrajnega gla- varstva je klerikalnemu kandidatu del- lal štafeto ter mu v svoji uradni last- nosti pomagal pri volilni agitaciji. — Gospod voditelj okrajnega glavarstva sedaj takoj lahko spozna, s kakimi ljudmi bo imel opraviti, kadar mu bo opraviti s takozvanimi krškimi »na- prednjaki«. Konečno bi tem ljudem še svetovali, naj se mesto za poslanca Hladnika — raje brigajo za to, kako bodo preprečili velikanski polom pri svoji vinorejski zadruzi. Vinogradniki so že vsled toče silno oškodovani, in sedaj naj še ubogi reveži za vsak de- lež štejejo 300 K. Liberalci, 300 K, to je hvaležno polje za vas, 300 K, tu pokaži- te, če imate kaj srca za kmeta, Hlad- nika pa pustite pri miru. Živel po- slanec J. Hladnik!

Volilno gibanje v Trstu in okolici.

V Trstu se vrši volilni boj med la- škimi liberalci, socialnimi demokrati in Slovenci. Laški liberalci se postavili za kandidate razun dr. Pitacco, ki je že bil poslanec, same nove može, in sicer inženirja Menesinija, arhitekta Braidottija in odvetnika Gasserja. Ta po- slednji je bolj konservativnega mišlje- nja in postavljen je radi tega kandida- tom, da se na ta način pritegne konse- rativce, da volijo z laško liberalno listo. Zato pa je Gasser na shodu, na kate- rem so bili proglašeni laški liberalni kandidati, pozival k slogi, ker gre ob- varovati laški značaj Trsta. Liberalci ne prirejajo mnogo shodov, a agitirajo tem bolj pridno podrobno. Dasi so la- škim liberalcem tudi Slovenci nevarni, vendar se obrača boj njih glavnega gla- sila posebno proti socialistom. Sociali- sti se za te volitve jako živahno giba- ljejo. Njih glasilo »Lavoratore« izhaja sedaj vsak dan. Izmed kandidatov sta Pittoni in Oliva stara, občinska sveto- valca Cerniutz in dr. Puecher pa nova. Več odstavkov njih volilnega oklica

bilo je konfisciranih in tako konfiscir- rane oklice prilepili so po ulicah — tudi v svrhu agitacije. Z njih agi- lnostjo v mestnem svetu in sedanjo agi- tacijsko v volilnem boju, utrdili so si zo- pet svoje pozicije, tako, da mi ne mo- remo deliti mnenja s tistimi, ki mislijo, da bodo socialisti popolnoma poraženi pri teh volitvah. Tudi Slovenci so po- stavili številne kandidate: dr. Rybač, dr. Vilfan, prof. Mandić in Skerjanc. Topot ne kandidira v Trstu dr. Gregorin, ker ima nujnejšega posla na Krasu z reše- vanjem liberalizma, pri čemur ga pod-pira razun drugih prijateljev tudi Sker- janc, ki kandidira v Trstu na nelibe- ralnem programu. Tudi »Edinjaši« razvijajo živahno agitacijo in ni izklju- čeno, da pridejo v kakem okraju do ožje volitve! V tržaški okolici so trije kandidati: dr. Rybač, Etbin Kristan in laški liberalci Ernesto Oblak. »E- dinjaši« prirejajo po vseh vaseh shode, pa tudi socialisti nočejo zaostati. Ne- katerih Rybačevih shodov so se tudi socialisti udeležili, ki so mu mestoma ugovarjali; zato se tudi Rybač na svo- jih shodih mnogo peča s socialnimi demokratami. Zanimivo za tistega, ki po- zna razmere, je, da Rybaču socialisti nagajajo. To kaže, da raste pogum in moč socialistov. Na »Edinjaških« shodih nastopajo taki »Edinjaški« govor- niki, ki razvijajo vsak svoje programe, tako da se ravno sedaj lahko opazuje, kako breznačelna je »Edinjaška« poli- tika. Socialisti imeli so shod na Kontov- elju, ki so ga pa »Edinjaši« razbili; poplačali so jim pa to socialisti v Ro- janu, kjer ni mogel »Edinjaš« niti do besede. Buren je bil tudi shod na Ka- tinari. Že danes je gotovo, da bo Kri- stan dobil v okolici več glasov, nego jih je dobil pred štirimi leti socialistični kandidat Jedrejčič. Cujemo tudi, da bodo nekateri Slovenci v okolici, ki niso zadovoljni z »Edinjaško« politiko, oddali svoje glasove dr. Andreju San- zinu, višjemu sodnemu svetniku.

Resnica o Kobalovi kleti v Idriji.

Veliko črnila so porabili liberalci zaradi Kobalove kleti v Idriji in veliko gnojnice so zbrizgali na deželni odbor, češ, da je proti podjetnemu obrtniku Alojziju Kobalu v Idriji kruto, nepri- stransko in protipostavno postopal, ker je dal podreti klet, ki jo je Alojzij Kobal zgradil brez stavbenega dovolje- nja. Umljiva je jeza liberalcev, kajti oni do danes niso bili vajeni na last- nem telesu čutiti, da je postava za vse enaka. Vedno so mislili, da smejo v de- želi delati, kar hočejo. Sedaj pa, ko se deli pravica od strani deželnega odbo- ra na obe strani enako, ko se zlasti li- beralcem ne pušča njihove samovolje, kričijo in trobijo, kakor bi oblegali Je- riho. Vsa liberalna poročila o Kobalovi kleti so namenoma zvita in lažnjiva: Liberalci so si v tem dosledni, da laže- jo. Namen njihovih laži je na eni strani oblatiti deželni odbor, na drugi strani škoditi Slovenski Ljudski Stranki pri obrtnikih, zlasti sedaj ob času volilne- ga boja. Da se te liberalne laži ovržejo, smo se obrnili na deželni odbor, od koder nam je občinski referent dr. Pe- gan na podlagi uradnih spisov poslal sledeče pojasnilo:

Dne 13. maja 1910, se je zgasil pri- deželni odbor Filip Svetic, žgalniški paznik v Idriji št. 199 in podal na za- pisnik pritožbo, v kateri navaja, da je županstvo dalo Alojziju Kobalu stav- beno dovoljenje za napravo nove kleti s teraso pri hiši št. 198. Zoper to od žu- panstva dano stavbeno dovoljenje sta se pritožili Ivana Vončina in Franciška Poljanšek. Občinski odbor v Idriji, ki ima soditi o stavbenih stvareh v drugi instanci, je pritožbo Ivane Vončina in Franciške Poljanšek zavrnil ter dovo- ljenje potrdil. Zoper sklep občinskega odbora, sta se navedeni pritožili na de- želni odbor. Dokler deželni odbor pri- tožbe ne reši, stavbeno dovoljenje ni pravomočno, in se po jasnem besedilu stavbenega reda ne sme s stavbo začeti. Zato je prosil Svetic kot pooblaščenec obeh pritožiteljic, naj se nadaljevanje dela takoj ustavi, dokler se ne reši pri- tožba pri deženem odboru.

Pritožbo sta Ivana Vončina in Franciška Poljanšek vložili dne 11. maja pri županstvu v Idriji, dne 13. maja, ko je prišel Svetic k deželnemu odboru, pritožbe še ni bilo tam; zato je deželni odbor še isti dan odpisal na mestno županstvo v Idriji poziv, da na- daljevanje stavbe ustavi, dokler se ne reši pritožba, ki je bila vložena na de- želni odbor.

Stavbeni red določa za slučaj, če kdo začne s stavbo, predno je stavbeno dovoljenje pravomočno, dvoje:

1. Da se ima ne samo nadaljevanje stavbe ustaviti, ampak, da se ima že začeto ali dograjeno stavbo podreti;

2. da se ima uvesti proti stavbene- mu gospodarju kazensko postopanje.

Deželni odbor, kateremu se očita krutost in pristranost, ni županstvu naročil niti enega niti drugega izmed postavnih sredstev, ampak je le odre- dil, naj se nadaljevanje stavbe ustavi. Pravico pa je imel, ukazati županstvu, da začeto stavbo podre in Kobala kaz- nuje.

Kljub prepovedi deželnega odbora, je Alojzij Kobal stavbo nadaljeval, zato je Filip Svetic 17. maja poslal na dežel- ni odbor brzojavko, ki se glasi:

»Stavba Kobalova se nadaljuje; prosim nadaljnjih korakov. Svetic.«

Na ta brzojav je deželni odbor br- zojavil županstvu v Idriji:

»Stavbo Kobalovo takoj ustaviti pod nasledki § 92 občinskega reda. De- želni odbor.«

§ 92 občinskega reda določa, da za- pade župan kazni, ako se ne pokori ukazom deželnega odbora. Dodatno k navedenemu brzojavu je deželni odbor županstvu še pisмено pojasnilo svoje stališče in zapretil županu 50 K globe, če stavbe Kobalove takoj ne ustavi.

Dne 18. maja 1910, je prišla na de- želni odbor pritožba Franciške Poljan- šek in Ivane Vončina. V dopisu z dne 17. maja 1910, št. 912, poroča županstvo deželnemu odboru doslovno tole:

Na ondoto naročilo z dne 13. t. m., št. 9317, se poroča, da se je stavbenemu gospodarju Alojziju Kobalu ukazalo gradbo takoj ustaviti.

Županstvo je Kobala že preje opo- zorilo, da ne sme s stavbo pričeti, do- kler ne postane stavbeno dovoljenje pravomočno. Navzlic temu je Kobal pričel s stavbo, češ, da prevzame sam vso odgovornost.«

ško natovoril na orla najlepše orožje, sedel mu na hrbet, sunil se od roba skale in se srečno spustil na zemljo. Če ne verjameš moji povesti, pojdiva na moj dom. Tam ti pokažem orožje, ki sem ga prinesel iz orlovega ležišča; še danes visi v moji koči.«

»Čigava naj bo torej jelenova gla- va?« je vprašal kabardinec.

»To se razume, da tvoja,« je odgo- voril balkarec, »zato ker si se ti podal v nevarnost iz hrabrosti, a jaz proti svoji volji.«

Kar iz zobmi je škripu kokr de b ulešenke deru unkat gespud dohtar Taučar, ke sa gespud dohtar Raunihar- ja pustaul za iblanskega kandedata le-

beralci, tu je tist leberalci, ke sa — še ni douh ud tega — dohtar Rauniharja pr sukolsk zvez škartiral, češ: de ni za nubena raba, še clu za »Sukolca« ne.

No, tku čluveka plamirat, kokr sa mene plamiral iz dohtar Rauniharjam moj lastn pudložnki, tu je pa že pre- več. Use šraufe sm soj čas naviu, de sm ga iz sukolske zveze vn zrinu; zabaulal sma u našem časne ta »Sluvenskem Narude« čeznga, de se je use kadil in de nubedu knof ni na nem več pušten ustou; na, zdej ga uma mogl pa na use kriphe hvalt in pouzdigvat, kokr de ni bl brihtnga čluveka med nam, kokr je on. Člouk b se iz glava u zid zaletu ud jeze, če tu pumisl. Pa kdu nam u pa še pol kerat kej verjeu, če uma tku na- umen delal in lagal in Boltatu Pepe iz Kudeluga se u spet iz nas norca delu in nas zafrkavu in nas mou za Pepče, kokr nas je mou še useli, kedr sma ka- šna prou naumna uštimal. Tku je to- žu gespud dohtar Taučar unkat duma soj gespe, in glava ga je tku bolela, de mu je mogla gespa nrmle ubkladke de- vat na glava.

»Nč se na grimi zavle tega; sej na morja tebe usega uržah delat! Ti holt nardiš, kar veš, de je za narud kuri- stn, pa je ven. Tekat s sprevidu, de je za naš narud kuristn, če čez dohtar Rauniharja zabaulaš, zdej s pa spet sprevidu, de je za narud kuristn, če ga hvaleš. Lej, sej, iz dežam je glih taka; dons prosja kmeti za dež, jutur pa že spet jamraja in gudnaja, de je preveč deža.«

»Zlata moja Francka! Ti maš pa res take ideje, de sa usaga filuzofa uredne. Dej na sm šnobca, de te um kušnu.« »Viš, Ivan, take ideje prideja same ud sebe, kedr je člouk u lebet. Kdur s zna iz zadrege pumagat, ta mo- re zmeri lepu moučat in se u nubena reč več utikat, de na pride u zadrega. Ti s se sam že večkat vn iz zadrege skubacou, če prou bl narodn, kokr bl blu treba; pa skubacou s se useglih in tu je glauna reč. Sej prauja, de je izgovar dober, če ga prou pes na repe prnese in kdur se tega ne posluž, ta je ud mene vn en rinocarus.«

»Ti, tu pa ni lepu, de me na ta viža špikaš!«

»Oh, sej iz tem na mislem tebe, ne- kokor ne. Rinocarus imama drugeh dost med našem ldmu, zatu je čist na- putreben, de b se še ti umes štulu. — Al neki se m pa le čudn zdi, pu pravic puvem. Jest na moum zapupast, de se je dau dohtar Raunihar preprost in de je vam udpustu tist zabaulajne ud te- kat. Jest, za moja pršona, b vn vrgla usaga, ke b pršou iz kašna prošna k men, če b kerat čez mene tku zabaulu in udrihu, kokor ste tekat pu »Sluven- skmo Narude« čeznga.«

O, sej ni šlu tku gladku, kokr s ti misleš. Douh se je kaju in zmrdvou; nazadnc, ke sma mu ublebil, de mu jest udstopm zastopstu »Mestne hranilnce«, dohtar Trillar pa »Kreditne banke«, se je pa umehčou in biu iz nam mehek in sladek kokr pečen jabuk; ke use tu nese use glih ene lepe taužentarje.«

»Kua, ti smu udstopu zastopstu »Mestne hranilnce«? Kua t je blu pa u glau? A z znoru? Iz kum uma pa že- vel? Iz toja pulitika s že tku soja kanc- lija škori ruiniru. Le pumisl, kulk šri- barju s mou učaseh nastauleneh u soj kancli! Kar mrgulel jh je in škripal je pu puperi, de sa čluvek prše skumine, če je en čas puslušu. Zdej je pa tku tih notr, ket u košn totnkamer. Tu je use toja pulitika uržah, ke s predobr. Veš, Ivan, ta peru je mast, pol pride šele čast na vrsta. Tega se ti drž, pa uš zmeri dobr shaju.«

»Nč nekar na lementeri. Ke um iblansk žepan, um lohka use not prne- su, kar sm du zdej ud sebe vn dau. Sej veš, da Buh Kranca na zapesti —«

»Toja glava, toj svet! Nared kokr čš; sam tulk glej, da na uma zavle toje pulitike tudi mi prekrat pršli. Ja, kua ute pa pol naredi, če dohtar Raunihar puguri? Al mu ute use glih zastopstu udstupila?«

»Tist pa ne; u tem slučaje se pa use jejna.«

»Hvala Bugu! Pol um pa jest sama na tihem Buga prusila, de b se vam te vulitve spakedrale.«

»In jest t puvem, de na um jest zavle tega prou nč hud nate! Ampak tu je hudiman, de glih tekat ta nar rajš zmagama, kedr b nam blu lubš, de b na zmagal. Iz prefesar Rajsuarjam je blu glih tku. Jest mislem, de nas Buh nč prou na mara, zatu nam da zmage iz takem ldmu, ke sa nam pol za pukura. Puglejma Ribnikarja! Ta

Iz tega dopisa županstva samega je že razvidno, da je bil Kobal, predno je s stavbo začel, **opozorjen** na posledice svoje protipostavne ravnanja in je torej vedel, da ga zaradi samolastnosti lahko zadene škoda. Zaradi te škode pa ne more tožiti, ker je pred pričetkom stavbe rekel, da prevzame sam vso odgovornost.

Ze s tem bi bil slučaj zadostno pojasnjen, vendar je dobro izvedeti še nadaljne okoliščine. Dne 25. maja je deželni odbor že rešil pritožbo Franciške Poljanšek in Ivane Vončina. Rešil bi jo bil pa že prej, če bi bilo županstvo poslalo na deželni odbor potrebne starejše spise. Odločba deželnega odbora se je glasila, da se pritožba ugotovi in od županstva izdano stavbeno dovoljenje razveljavi zaradi pomanjkljivega postopanja. Ta odločba deželnega odbora je po postavi popolnoma v temeljnih in odgovarjajo stališnih praktičnih deželnega odbora in judikaturi upravnega sodišča.

Ker je bilo prvotno stavbeno dovoljenje razveljavljeno, je moralo županstvo razpisati nov stavbeni ogled, ki se je vršil dne 4. junija 1910. Pri tem stavbenem ogledu je županstvo Kobalu zopet dalo zaproseno stavbeno dovoljenje, a sta se Vončina in Poljanšek zopet pritožili na občinski odbor. Čeravno stavbeno dovoljenje vsled pritožbe ni bilo pravomočno, je kljub prepovedi Alojzija Kobal stavbo nadaljeval. Deželni odbor je opetovano brzojavil na županstvo in mu pisal, naj zdaj uvede proti Kobalu kazensko postopanje. Tedaj šele, potem, ko je Kobal nad dva meseca protipostavno zidal, in se ni pokoril niti ukazom županstva, niti ukazom deželnega odbora, je naročil deželni odbor, naj se zoper njega uvede kazensko postopanje. Z dopisom od 8. junija 1910, št. 1061, je županstvo poročalo na deželni odbor doslovno sledeče:

»Stavbena gospodinja Kobala se je takoj pri obravnavi opozorilo na to, da ne sme nadaljevati stavbe dokler ni stavbeno dovoljenje pravomočno. Če pa jo nadaljuje navzlic tej opozoritvi, nima županstvo drugih sredstev na razpolago, kot izdati prepoved in uvesti proti njemu kazensko postopanje, kar se je oboje storilo.«

Dalje pravi županstvo:

»Če Kobal stavi dalje, gradi popolnoma na svojo lastno odgovornost in v slučaju, da se proti pričakovanju spremeni stavbeno dovoljenje, bo tedaj imel zgolj in edino le Kobal škodo.«

Po obširnih poizvedbah, ki jih je vršil zaradi te stavbe deželni odbor, je izšla določba z dne 3. oktobra 1910, št. 15.693, s katero se Kobalu stavbeno dovoljenje odreče. Rešitev je tako pozno izšla, ker je bilo treba, kakor že rečeno, obširnih poizvedb, deloma so pa tudi neke osebe stvar zavlačevale, da bi na ta način omogočile Kobalu stavbo prej dograditi, kakor bi izšla odločba deželnega odbora. To se je v resnici tudi posrečilo, kajti, ko je izrekel deželni odbor svojo zadnjo besedo, je bila Kobalova klet protipostavno dograjena.

Po postavi postane sklep deželnega odbora takoj pravomočen, zato se je županstvu naročilo, naj v smislu stavbenega reda Kobalovo klet, ki je bila postavljena brez stabenega dovoljenja, da podrži. Ker se Kobal ni pokoril ukazu županstva, je dobil potom županstva ukaz, naj podre Kobalovo klet na njegove stroške. Na županstvo so potem sklicali idrijske stavbenike, da se izjavijo, pod kakšnimi pogoji in za katero ceno Kobalovo klet podro. Kakor je bilo pričakovati, ni noben idrijski

tud teši u nas ket kašn brencl na Pasjem brode in nau dau gmaha preh, de se nas u na kašna viža prjeu.«

»Ti, ta člouk men še nekol ni prou h ubraze stavu. Jest na vem, za kua ste ga pustaul za kandedata na Dulejnskem!«

»A tega res na kuperaš? I, zatu, de se ga saj za en čas znebema z glave, ke more ukul pu kmeteh ageterat. Viš, on hod zdej dol pu Mirn, mi mama pa pred nim mir in tku je lepu ubema ustrežen.«

»Ti, kua pa, če zmaga!«

»Pejd se sulit! Dulejnsk vuliuci se mu smeja, ke leta in švica ukul nh; druge nasreče pa ni zajne ne zajnga, kokr de je ja sedem kil dol uzeu in de že kumi čaka, de b pršou spet hitr h argentinskem mese.«

»Ja, s tem mladinarjem mate pa res križ, zdej šele sprevidem.«

»Le tih bod, Francka! Uš vidla: kokr uja enkat tela vuliune humati je u kraj, pa jh uma tku spudrepl, de uja mel za en čas zadost. Letas sa holt te mladinari izbruhel na dan, kokr kebri, keder je kebru let; druh let pa te nadleže na u neker več, zatu uma že mi skrbel, sej m je ublubu soja pumuč elu

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

stavbenik hotel dela prevzeti. Vsled tega je bil deželni odbor prisiljen najeti stavbenika v Ljubljani ter mu naročiti, naj na Kobalove stroške klet podre. To se je tudi zgodilo koncem meseca marca t. l.

Iz tega poročila lahko izprevidite, da deželni odbor ni mogel drugače postopati, če ni hotel biti v zasmeh vsemu svetu, če ni hotel, da se iz njegovih ukazov in odločb vsakdo norčuje. Avtoriteta se bode varovala z vsemi sredstvi, ker sicer nastopi anarhija. O škodi pa Alojziju Kobal ne more govoriti, ker je opetovano izjavil, da stavbo brez stavbenega dovoljenja na lastno odgovornost in v svojo lastno škodo začne in nadaljuje. Dr. Pegan.

Slavnost v Mekinjah.

Vabilo k slavnosti blagoslovljenja novega društvenega doma v Mekinjah, ki se bo vršila v nedeljo, dne 11. junija 1911. Spored:

1. Zjutraj ob tri četrt na devet društveni zastopniki sprejmo na kamniškem kolodvoru slavna društva, Orle ter drage goste, ki se pripeljejo z jutranjim vlakom.

2. Ob 9. uri: Glavni sprejem in pozdrav vseh sl. društev in gostov poleg kopališke restavracije v Mekinjah, kjer naj se pravočasno zbero vsi udeleženci slavja; odtod odkorakajo društva, Orli, z zastavami ter vsi zbrani ob sl. kamniško godbo na čelu v župno cerkev M. B., kjer bo ob pol desetih maševal in govoril vč. gospod dekan in deželni poslanec Ivan Lavrenčič.

3. Ob pol 11. uri dopoldne slovesnost pred društvenim domom: a) »Najprej zastave slave«, zl. D. Jenko, igra sl. kamniška godba; b) »Stražniki«, moški zbor, poje mekinjski moški zbor, zl. Jak. Aljaž; c) govor deželnega poslanca dr. Jan. Kreka; d) blagoslovljenje doma po vč. g. dekanu Iv. Lavrenčiču; e) »lovanski brod«, zl. Gerbič, poje mekinjski mešani zbor.

4. Ob pol 1. uri popoldne skupni obed v kopališki restavraciji, ki je v jako spretnih rokah; vsa društva in posamezniki, ki se žele udeležiti obeda, naj se zanesljivo prijavijo kat. slov. izobraž. društvu v Mekinjah vsaj do dne 7. junija.

5. Ob pol 3. uri v župni cerkvi litanije ter blagoslov z Najsvetejšim.

6. Ob 3. uri v novem domu: »Brez domovine«, romantičen igrokaz s petjem v treh dejanjih. Po Kristjanu Groenewaldu priredil Fr. R.

7. Ob pol 5. uri: Velika ljudska veselica v društvenem domu in v obližju njegovem, koncert sl. kamniški godbe, nastop raznih pevskih zborov, loterija itd. Za točno postrežbo bo dobro preiskrbnjeno v paviljonih.

Z nočjo razsvetljava društvenega doma, zažiganje umetelnega ognja. — Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. — Društva prosimo, da pridejo z zastavami. — K tej slavnosti uljudno vabi vsa sl. društva, vrle Orle ter prijatelje slovenske krščanske socialne organizacije.

Odbor k. s. izobr. društva v Mekinjah.

„Slovenska Straža.“

Slomškov dar po 20 K:

P. Hauptman, župni upravitelj, Stari trg pri Ložu, 20 K; Hranilnica in posojilnica v Cerknem 20 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Dr. I. Indra v Idriji 1 K. — Frančiška Perné, Sebenje pri Križah, povodom poroke 6 K. — Feliks Rodé v Mengšu 2 K. — Izletniki iz Kranja v Vintgarju 2 K. — Nevesta Marija Rozman, Križe pri Tržiču, posnema Frančiško Perné in podari Slov. Straži 5 K, želi posnemoval. — I. Kolarič, Ukve, Koroška 2 K. — Na gostiji trgovca Karola Repolusk z Marijo Pustinek, št. Vid nad Valdekom, se je nabralo 9 K 50 vin.

Sklad Mohorjanov 1910:

270. Mohorjani v Starem trgu pri Ložu, po g. P. Hauptman, župnem upravitelju, 20 K.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnika v gostilni pri gosp. Zorcu v Kranju 10 K 06 vin. — Iz nabiralnika v gostilni pri g. Ručigaju v Kranju 2 K. — Iz nabiralnika v gostilni »Pri zlati ribi« v Kranju 1 K 32 vin.

V UVAŽEVANJE!

Zlata repata zvezda je znak raznih tkanin, katere naj imajo trgovci v zalogi, naši ljudje pa kupujejo. Za dobro, fino blago in postrežbo zagotavlja tovarniška zaloge Hermes. Ljubljana, Šelenburgova ulica.

Samo enkrat poizkusite pralno milo z znamko Slovenska Straža iz

glavne zaloge C. Menardi v Ljubljani! V Ljubljani se dobiva po vseh trgovinah. Zahtevajte in poizkusite!

Izvrstnega umetnika in strokovnjaka za slikanje cerkvenih oken in umetnega steklarstva smo dobili. Čč. župne urade in stavbenike prosimo, da se v vseh teh delih obračajo na Slovensko Stražo.

Čistilo za čevlje! Nedosežno! Kje? Kregar in Seljak, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Naša društva opozarjamo, naj kupujejo skloptikone in naročajo skloptične serije na posodo le potom Slovenske Straže. Prihranijo si mnogo sitnosti, razočaranj in stroškov.

V vsaki slovenski hiši se bodo udomačile drože, kvas iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8.

Z blagom, še bolj pa s ceno je bil zadovoljen vsak, kdor je naročil **papir Slovenske Straže.** Vse vrste papirja za pisarne župnih, občinskih in drugih uradov, papir za pisma, za pisalni stroj, pivniki, ovojni papir. Zahtevajte vzorce, vzorce!

Zavarovati se, pomeni smrti vzeti polovico groze, boleznimi polovico bolečin in bede, otrokom preskrbeti zadostno doto, zvišati svoj kredit in na lahek način plačati svoje dolgeve. Slovenska Straža v Ljubljani daje brez plačn o pojasnila in nasvete.

Liberalne volilne laži.

Liberalci trosijo sedaj po celem Kranjskem na cente raznih plakatov in oklicev, v katerih brezvestno lažejo in obrekujejo našo stranko in naše poslance, češ, da niso za ljudstvo nič storili in državi samo nove davke naložili.

Pravijo, da naša stranka ni za kmeta, ampak da drži z veleposestniki in agrarci, kakor bi bili med našimi poslanci sami veleposestniki, grajščaki in baroni. Grajščaki in veleposestniki niso pri nas, ampak so med liberalci iskati.

Plakati lažejo, da niso naši poslanci na Dunaju nič naredili. Tudi to je iz trte izvito. Naši poslanci so preprečili laško vseučilišče, preprečili so, da se ninaložil nov davek na naše vino, sodelovali so najprirednejše v odseku za delavsko in starostno zavarovanje, sklenili, da se da od leta 1911 do leta 1920 okoli 25 milijonov za zidanje malih stanovanj in hiš, izposlovali veliko podporo za povzdigo naše živinoreje. Kranjska dežela dobi par sto tisoč od države, kijih izda kmetom za živinorejo.

Naši poslanci so preprečili, da se je bosanski kmet iztrgal iz rok bosanskih judovskih oderuhov in sklenili postaviti o vnovčenju živine. Ta postava je velike važnosti za našega kmeta, ker bo veliko lažje svojo živino v denar spravil. Naši bivši državnozborni poslanci so bili ena najbolj spoštovanih, najprirednejših in uglednejših strank na Dunaju. Zmerom so bili na svojem mestu, na delu za blagor in korist našega ljudstva. Našim poslancem se očita, da jih je poslanstvo obogatelo. Ni je zlobnejše laži kakor je ta. Ko bi hoteli naši poslanci obogateti, bi raje doma ostali, kakor delajo to liberalni magnatje in si svoje žepe polnili. Nihče ni žrtvoval za naše ljudstvo toliko časa, truda, znanja in denarja, kakor naši poslanci. Naši poslanci so tisti, ki so se poglani za to, da se odpravi zemljiški davek in da se odpravi pri malih hišah hišni davek. Še nikdar se ni v tako kratkem času v dobi treh let toliko storilo za gospodarski napredek, kakor se je ravno sedaj, ko ima Slovenska Ljudska Stranka v deželi besedo. Koliko gospodarskih predavanj, gospodarskih tečajev, mlekarškol, šol, trgovskih šol, gošpodinjske šole, vse to je naše delo. Koliko pa naši somišljeniki sami store za napredek dežele, tega ni sicer nikjer zapisanega, je pa ogromno delo, katerega ne more preplačati noben denar!

Kaj pa so naši liberalci medtem delali? Nič, pa ne samo nič, ampak še razdirali! Liberalci ne delajo po celi deželi drugega, kakor da neprenehoma zabavljajo. Poglejte njih časopise, ali ste že brali kdaj kaj pametnega v njih? Liberalci lažejo, da je deželni odbor napravil 6 milijonov kron, ko vendar ni od novega posojila niti vinarja porabil. Res pa je, da so med našim delom liberalci sleparili. Glavno posojilnico so osleparili za 2 milijona 300 tisoč kron; Agro-merkurijska za 350 tisoč kron, posojilnico v Kočevju za 100.000 K. To so ljudski

slepariji, pa ne naša stranka, ki lahko s ponosom in čisto vestjo gleda na svoje delo. Liberalci so mislili, da bomo mi njih sleparije z deželnim denarjem pokrili. Ker se pa deželni odbor ni temu udal, zato tako proti naši stranki agitirajo. Liberalci naj sami to snedo, kar so si skuhal. Zato pa volilci, na dan volitve vsi v boj za S. L. S., stranko dela in poštenja.

Naš cesar.

»Pesti Naplo« objavlja obširen članek o razmerah na dvoru, ki je vzbudil v političnih krogih velikansko pozornost. List piše med drugim: O cesarjevem zdravju so se osobito po avstrijskem časopisju širila pretirana poročila, ki so morala imeti poseben povod. Tem govoricam ni verovati, ker jih širi postranska vlada, ki ima visoko protekcijo in te govorice so še zato manj verjetne, ker ogrsko državno pravo ne pozna regentstva in bi se morala napraviti nova postava ali pa s silo dati habsburškim hišnim postavam širše tolmačenje, kar se je baje že zgodilo. Vsa poročila o regentstvu so nesmiselna ali pa predčasno izpušeni poizkusni zrakoplovi, da se sondira orgsko javno mnenje. Ne smejo se tudi verovati poročila, da se cesar namestila odpovedati prestolu. Cesar je kljub svoji bolehnosti tako vesten in deloljuben, da bodo poznejši zgodovinarji ravno to njegovo lastnost najmarkantnejše opisovali. Veruje se pa lahko, da se cesar ne bo udeležil velikih vojaških vaj na Ogrskem in lova v Ištu, kakor tudi, da cesar ne bo izvrševal tistih vladarskih dolžnosti, ki niso neizogibne in da odstopi del vladarskih dolžnosti nadvojvodi Francu Ferdinandu. Narava ne prizna predpavic tudi vladarjem ne, in 81 let je težko breme tudi za cesarja Franca Jožefa. Vladar, ki je dvema velikima činoma svojega življenja: pogodba z Ogrsko in trozveza, dodal še aneksijo Bosne in Hercegovine, sme želeli, da počiva. Sreča za prestolonaslednika je, da ga uvaža izkušeni cesar v njegove bodoče naloge, a ravno to tudi dokazuje, da kljub svoji visoki starosti cesar ne zanemara svojih dolžnosti. — Članek ima očividni namen, delati združbe in je najbrže v zvezi z njim dunajsko brzojavno poročilo, ki kratko izvaja, da so razmere med cesarjem in prestolonaslednikom najboljše in da si osobito zadnje čase najvišja dostojanstvenika naše države vse zaupata. Občujeta zelo živahno in prijateljsko. Poročila, da bi bil cesar odstopil del svojih vladnih dolžnosti, niso resnična. V Schönbrunnu je cesar zaslišal večeraj v avdienci nadvojvodo Karla Franca Jožefa, nato je pet četrt ure konferiral z Aehrenthalom. Pri cesarju je bil tudi nadvojvoda Franc Salvator, ki je nato šel k cesarjevemu osebnemu zdravniku Kerzlu, s katerim se je več časa posvetoval o cesarjevem bivanju v Lainzu.

Vrhniške novice.

V Shoda na Blatni Brezovici, ki ga je priredila minulo nedeljo »Kmečka zveza«, se je udeležilo prav obilo občinstva. Govorili so na shodu gospod Tršar ter vrhniški kaplana. Cast Blatno-brezovčanom! Isti popoldan so imeli vrhniški Orli svoj izlet na Blatno Brezovico. Da so jih na potu napadali ne-disciplinirani vrhniški Sokoli, ki so bili vsled ponesrečenega demokratskega shoda vsi razljuteni, se ne čudimo.

V Na Vrhniški bo golaž. Po prizadevanju gospoda Tršarja smo dobili na Vrhniko po zelo nizki ceni precejšnjo množino moka, katero so kaj radi hodili prositi tudi socialisti. Kajpada je bila po njihovem mnenju moka tako izprijena, da so vsi socialni demokratje dobili zgago, ki so jo z vpitjem pregnali še le minulo nedeljo v Mantui. Tudi na krompir, ki ga je prišlo na Vrhniko tri vagone po nižnji ceni, so hodili privrženci Kristanovi kaj pridno čakati in so ga tudi dobili. Zdej jim baje pošlje njihov kandidat Kristan vagon mesa, Mantua pa napravi golaž, da nadomesti izgubo z dne 28. maja.

V Javen ljudski shod se vrši na Binkoštno nedeljo ob 3. uri popoldne v »Društvenem domu«. Vabljeni so prav prijazno vsi volilci brez razlike mišljenja. Govori profesor Karel Dermastia.

Rafaelova družba.

— **Poročilo Rafaelove družbe.** — **Ne v Ameriko!** Vedni opomini raznih izseljeniških listov v Ameriki vendar le vplivajo nekoliko na naše ljudstvo, da se ne seli tako trumoma v Ameriko, kakor bi se sicer. Tudi za ženske bi bilo bolje, da ostanejo doma in ne potujejo sedaj v tem času. Sorodniki pišejo

in vabijo, bodisi svoje žene, sestre, brate ali tudi znanke v času, ko je še marsikje dober zaslužek, ko pa pridejo vabljenci v Ameriko, se večkrat pripeti, da najdejo sorodnike v Ameriki brez dela ter v velikem pomatikanju. V Ameriki se ni končana gospodarska kriza. Mnoge tovarne in rudniki so zaprti, a delavci so brez dela in tudi brez zaslužka. Marsikje tudi že stavekajo dolge mesece. Pomisliti je treba, kakšna beda nastane lahko v takem slučaju, ko prejšnji izseljenci sami nimajo zaslužka in potem dobe še gosta v hišo. Tudi če imajo kaj prihranjenega denarja, jim lahko hitro poide in tako pridejo v največjo stisko. Izseljencem toplo priporočamo, naj ne mislijo na potovanje v Ameriko, dokler se razmere popolnoma ne izboljšajo.

IREUDENTOVCI V LAŠKI ZBORNICI.

Poslanci Gadenga, Quierola in Mes-sedaglia so interpelirali 1. t. m. laškega notranjega ministra o spopadih di-jakov s policijo v Pizi. Poddržavni taj-nik Falconi je odgovarjal na interpela-cijo, da so dijaki pri slavnosti odkrit-jaja spominske plošče na bitki pri Cur-tatonu in Montanari in pri odkritju po-društva »Trento e Trieste« napravljene spominske plošče zgodovinarja profe-sorja Abbi peli pesem, ki napada neko zvezino monarhijo. Ko jih je policija prvič opozorila, da naj molče, so ob-molknili, a kmalu so zopet pričeli peti pesem, niso policije hoteli več ubogati, marveč so izkušali razbiti policijski kordon. Policija je zato prisiljena po-tegnila sablje. Ranjeni so bili trije di-jaki. Dogodek vlada obžaluje, a postopati ni mogla drugače, ker se je pridru-žil mob in so demonstranti nekemu orožniku celo izrgali sabljo in jo vrgli v reko Arno. Interpelanti pojasnili ni-so vzeli na znanje. Queirolo je rekel, da se strelja s topovi na vrabce in se pripisuje malemu kravalu taka važ-nost. Mogoče, je rekel Queirolo, se je to zato zgodilo, ker društvo »Trento e Tri-este« ni simpatično vladi. — Iz tega se vidi, kako da je fanatizirana iredenta proti »neki zvezni državi« Italije!

ARABCI VZELI TURKOM GLAVNO MESTO ASIRA.

»Reuterjev urad« poroča iz trdnja-ve Sabje čez Hodejdo, da je naznanil v Sabdiji pretendent Mohamed Idris, da so arabski vstaši osvojili Abo, glavno mesto Asira, ki ga je branilo 3000 tur-ških vojakov s težkimi topovi. Turške čete, ki so hoteli abaški posadki na po-moč, so bile premagane.

SESTANEK AEHRENTHALA S TURŠKIM VELIKIM VEZIRJEM.

Turški veliki vezir Haki paša obišče letos poleti Berolin, Pariz in Lon-don. Na Dunaju se sestane z Aehren-thalom.

DIAZ OBIŠČE DUNAJ.

Bivši mehikanski predsednik potu-je letos poleti v Pariz in v Berolin. Ne-kaj časa misli bivati tudi na Dunaju. Diaz je nekemu politiku izjavil, da bi že zdavnaj rad poznal cesarja Franca Jožefa.

VSTAJA V ALBANIJI.

Prva turška divizija je po hudem boju 29. majnika pregnala vstaše iz Lefkeja, ki leži severnovzhodno Tuzija. Zvečer so napadli vstaši v vznožju gore Bukovik levo krilo prve turške di-vizije pri Erzi, a so turški vojaki odbili napad. Druga turška divizija je pora-zila vstaše na višinah zahodno Vele-cika. Kolona Edem paše je zavzela vi-šave pri Golišu.

NOVI UMORI OB TURŠKO-BOLGAR-SKI MEJI.

Carigrajski listi poročajo, da so ne-znanci napadli ponoči 1. t. m. nekega turškega desetnika in nekega turškega carinskega stražnika, ko sta prekor-ačila turško-bolgarsko mejo. Korporal je ubit, carinski stražnik ranjen.

Dnevne novice.

+ **Shod v Radečah.** Na binkoštni ponedeljek po prvi sveti maši ob 7. uri zjutraj se bo vršil v prostorih Narodnega doma v Radečah volilni shod, na katerem bode govoril kandidat, ko-mercialni svetnik gosp. Franc Povše. Somišljeniki, udeležite se ga v obilnem številu!

+ **Liberalci oškodovali davkoplače-valce za 200.000.000 K.** Liberalci vpijejo, da se mora meja za živino odpreti! Ta predlog je stavil liberalni poslanec dr. Novak v deželnem zboru. V državnem zboru so vsi liberalci in socialni demo-kratje za ta predlog glasovali. In po-sledica tega? Iz Balkana se je zanesla kuga, ki je napravila v Avstriji že 200 milijonov škode in meso še bolj podra-žila. To so res lepi ljudski prijatelji!

+ **Podržavljenje notarjata** je važna točka v programu S. L. S. — Naši po-slanci so vestno vršili svojo dolžnost in predlagali so v vsakem zasedanju dr-žavnega zbora, naj se notarjat podr-žavi. Zalibog niso doslej mogli dobiti za svoj predlog ne večine zbornice, ne vlade. Toda nadaljevali bodo svoje prizadevanje z vsjo odločnostjo in ne bodo odnehali, dokler ne dosežejo ures-ničenja te važne zahteve našega ljud-stva. Znano je, da so liberalci najhujši nasprotniki te ljudske zahteve. Naha-jajo se v prvi vrsti tistih ljudskih so-vražnikov, ki hočejo za vsako ceno ohraniti notarjat v sedanjih obliki, — to pa zato, ker so notarji večinoma zagri-zeni liberalni agitatorji. Učinkuje te-daj nad vse smešno, ako sedaj ob vo-litvah nekateri liberalci po kmetih agi-tirajo — z odpravo notarjata, kakor n. pr. velikolaški Pucelj. Ti ju-naki so si izmislili posebne vrste farba-rijo. Praviijo: »S. L. S. je grešila zoper svoj program, kajti v Ljubljani je usta-novila še novo, peto notarsko mesto.« — S. L. S. ni ustanovila nobenega no-tarskega mesta, ker nima te oblasti. Pač je pa ustanovil peto notarsko me-stala pravomočna in notar Hafner je Hoehenburger, ki ima to oblast, in je imenoval na to mesto somišljenika S. L. S. notarja M. Hafnerja. Zakaj to? Gosp. Hafner je bil preje notar v Kostanjevici in je bil od novomeškega okrožnega sodišča po krivici ob-sojen radi dozdevnega zapeljevanja h krivemu pričevanju. Razsodba je po-stala pravomočna in notar Hafner je izgubil svoj notarjat v Kostanjevici in bil s svojo družino pognan v revščino in sramoto. Liberalci so se tega silno veselili in surovi članki »Slov. Na-rod« proti g. Hafnerju so še v živem spominu. V Kostanjevico pa je bil ime-novan drug notar. A pozneje se je iz-kazala pravica. Najvišja sodnija na Dunaju je odredila, da se mora vršiti nova obravnava. Ta se je vršila pri okrožnem sodišču v Celju, in ondodni nemško-nacionalni sodniki, odločni narodni in politični nasprotniki so go-spoda Hafnerja soglasno oprostili, ker se je izkazala njegova popolna nedolž-nost. S to oprostitvijo pa stvar ni bila opravljena. Gosp. Hafner je imel pra-vico do odškodnine za ogromno gmo-tno škodo in sramoto, ki ga je zadela vrsled prve, krivične rozsodbe. Justični minister je nato sklenil g. Hafner-ja odškodovati na ta način, da ga ime-nuje za notarja v Ljubljani. In mi smo s tem zadovoljni, kajti dokler notarjat proti naši volji še obstoji, je odločno bolje, če je v Ljubljani poleg štirih li-beralnih notarjev tudi še notar našega mišljenja. Baš to pa boli liberalce in »neodvisnega kmeta« Pucelja, kajti kar bo zaslužil naš somišljenik g. Hafner, to bodo manj zaslužili liberalni notarji. Vsaka krona Hafnerjevega zaslužka gre izključno na račun liberalnih ljub-ljanskih notarjev. Liberalna bisaga bo tedaj malo trpela — in to peče liberalce z velikolaškim Puceljem vred. Samopo-sebi se pa razume, da je g. Hafner kot veren pristaš S. L. S. ravnotako za podržavljenje notarjata, kakor cela S. L. S. Takoj, ko se snide novi državni zbor, prihodnji mesec, bodo poslanci S. L. S. obnovili svoj predlog za podržav-ljenje notarjata in ga zastopali z naj-večjo odločnostjo. Nobenega dvoma pa ni, da bodo liberalci vseh narodnosti zopet nasprotovali predlogu kakor vse-lej. Pucelj bo pa vseeno z liberalci držal — S kako silo so se upirali svojedobno liberalci zoper odpravo le-galizacije za listine do vrednosti 200 K! Le zoper najhujši odpor liberalcev se je v deželnem zboru svojedobno sklenil tozadevni zakon. A velikolaški »neod-visni« Pucelj gre vseeno z liberalci. Seveda pa to taji, da bi vjel nekaj več glasov. Pa se bo temeljito zaraču-nil. Kajti dandanes že vsakdo, ki je ko-ličkaj zdrave pameti, pozna resnični položaj.

+ **Socialno-demokratska hinav-ščina.** Socialni demokratje agitirajo proti naši stranki s tem, da pravijo, da so naši poslanci glasovali za nove bojne ladije. Prosimo: Franceska izda vsako leto po 1200 milijonov frankov za voja-ščino, in te izdatke dovolijo tudi fran-coski socialistični poslanci, katerih je v zbornici 257. Te očitke naj torej so-cialni demokratje naperijo proti svojim bratom na Francoskem; kajti Avstrija je še vedno na boljšem, ker izda za svoje vojaštvo samo 540 milijonov. Po-tem pravijo socialni demokratje, da se mora povsod uvesti osemurni delavnik. Kdo je tisti, ki ga nima? Socialni demo-kratje. V njih konsumnih društvih, ki jih je v Avstriji 485, delajo ljudje po 14 do 16 ur na dan. Socialni demokratje pravijo: Davke proč! Najprej naj so-cialna demokracija svoje davke od-pravi. Leta 1909. so dali delavci 7 mi-lijonov svojim voditeljem; dva so do-bili nazaj v obliki podpor, 5 milijonov

je pa spravila »organizacija in vodi-telji«. To so davki, to! Socialni demo-kratje so hudi na naše poslance samo zato, ker so naši poslanci provzročili, da se je parlament parkrat zaključil in so šli socialni demokratje obakrat brez poslanske plače za več mesecev domov. Naša stranka je pa s tem ljudstvu pri-hranila par milijonov. Socialni demo-kraciji gre itak samo za to, da čimveč brezplačnih agitatorjev v podobi po-slancev dobi.

+ **Socialna demokracija škodljiva kmeta in delavca.** V državnem zboru je vlada sama zahtevala povišanje osebne dohodnine na višje dohodke, tako, da bi tisti, ki ima najmanj 10.000 kron čistega dohodka, plačal izdatno višjo dohodnino. Poslanci S. L. S. so vedno zahtevali, da se zviša osebna do-hodnina na višje dohodke. Tisti, ki ima 10.000 K in več čistega dohodka, že lahko plača mnogo višji davek. Saj so potem zadeti tudi taki, ki imajo 50.000, 100.000 K in še več čistega dohodka. A zakaj ni prišlo do tako pravičnega za-kona? Socialna demokracija je to v finančnem odseku zaprečila z obstruk-cijo. Taka je torej tista širokoustna socialna demokracija, ki se upa vpiiti radi delavskega zavarovanja. Za de-lavsko zavarovanje je treba denarja, in pametno je, da se poišče denar pri višjih dohodkih. Socialni demokratje pa so tako zaprečili z obstrukcijo do-hodke za delavsko zavarovanje! Soci-alni demokratje se le hlinijo, da so za delavsko zavarovanje — oni so v res-nici nasprotni, ker se boje zadovolj-nega delavstva, kajti le med nezado-voljnim delavstvom morejo socialni de-mokratje ribariti. Socialni demokratje so s svojo zelo neumestno obstrukcijo v finančnem odseku tudi zaprečili predlogo, da se odpravi hišno-razredni davek dveh najnižjih stopinj. Po tej predlogi bi bilo 2.300.000 hiš v Avstriji davka prosti! In to so kmečke in de-lavske hiše. Tako so oškodovali social-demokrati delavca in kmeta. Tako je v resnici »prijateljstvo« socialne demo-kracije do kmeta in delavca! Zato: Doli s socialno demokracijo!

— **Kako kaže svobodomislec svojo svobodomiselnost?** V Čikagi imajo za-nimiv boj med »slovenskimi« socialni-mi demokrati in slovenskimi katoliča-ni. Na čelu socialnih demokratov in anarhistov stoji neki Zavrtnik. »Amerikanski Slovenec« poroča sedaj, da ima ta Zavrtnik namesto križa na steni obešeno sliko, ki predstavlja vi-slice z dvema obešenima duhovnikoma. Res svobodomiselnost!

+ **Iz Kahire,** dne 21. maja 1911. Ljubljanski knezoškof in p. Placid sta dospela dne 21. t. m. popoldne srečno iz Jeruzalema v Kairo. Takoj sta se peljala v naše društvo sv. Cirila in Metoda, ki je zdaj pri francoskih se-strah sv. Vincencija, kjer smo jih pri-srčno pozdravili. Slovencev in Slovenk se je zbralo jako veliko; tudi grof Hohenwart s soprogo je bil navzoč. Na Vnebohod je imel presvitli slov. službo božjo in se odpeljal v Aleksandrijo, odtod pa dne 27. v domovino.

+ **Podružnica »Slomškove zveze« za kranjski in radovljiški okraj** ima v četrtek dne 8. junija popoldne ob 2. uri v stari šoli v Šmartnem pri Kranju obė-ni zbor, pri katerem bo predaval dr. Josip Mantuani, ravnatelj deželnega muzeja v Ljubljani o temi: »Varstvo umetnin«. Ker je to predavanje jako važno za vsakega učitelja, se s tem va-bijo vsi člani podružnice, da se tega zborovanja udeleže prav sigurno. — Odbor.

— **Poštni uslužbenci in državni zbor.** Sedaj pred volitvami za državni zbor liberalci in socialni demokratje uporabljajo vsa mogoča sredstva proti političnim nasprotnikom. Lažejo in za-vijajo dejstva, da sami sebi verujejo. Tako so svoj čas trdovratno ponavljali ostudno laž, da so »klerikalni« po-slanci podražili sladkor in petrolej; in vendar je bilo mogoče dokazati z dr-žavnim zakonom, da je isto učinil pokojni finančni minister dr. Kaizl z zloglasnim § 14, ko je bil državni zbor odgođen. Sedaj zopet med drugimi be-dastočami pogrevajo socialnodemokra-ško komedijo, da so klerikalni poslanci leta 1908 preprečili regulacijo plač poštanim uslužbencem. Naprosili smo bivšega državnega poslanca in člana proračunskega odseka gospoda dr. Žitnika, naj pojasni to zadevo. Pre-jeli smo in objavimo naslednje pojas-nilo: »Začetkom meseca sušca 1908 je proračunski odsek poslanske zbornice razpravljaj o proračunu trgovinskega ministrstva. Poročevalec za poglavje »pošta in brzojava« Prohaska je ja-ko obširno in temeljito zagovarjal raz-ne zahteve in želje poštinih uslužben-cev. Potem je minister dr. Fiedler skoraj tri ure odgovarjal predgovor-nikom in zatrijeval, da hoče sčasoma

ustreči vsem opravičenim zahtevam poštnege in brzojavnega osebja, v koli-kor ne zadošča nasvetovani kredit za leto 1908. Tekom razprave se oglaš-ti tudi soc. demokrat Beer in vpraša refe-renta Prohaska, za koliko bi bilo treba kredit ali izdatke zvišati, da bi se poštanim uslužbencem zboljšale plače, kakor zahtevajo. Prohaska odgovori, da bi bilo za prvo leto treba okroglo 47 milijonov kron. Nato Beer takoj predlaga, naj se v proračunu izdatki zvišajo za 47 milijonov. Ta radodarni mož pa ni povedal, kje naj se dobi potrebno pokritje. Dohodki pošte in br-zojava komaj pokrivajo redne izdatke, torej bi morala vlada ta višji izdatek pokriti iz drugih virov. Toda vsi drugi viri so bili za leto 1908 že izčrpani, ker skupni državni dohodki so bili prora-čunjeni na 2.149.022.233 kron, stroški pa na 2.148.913.254 kron, torej je prebi-tek znašal samo 108.979 kron. Pa kaj se zmenijo soc. demokratje za pokritje; ti ljudski »dobrotniki« zahtevajo vse mogoče in nemogoče stvari, končno pa glasujejo proti sleparstvu! Soc. demo-kratje so hoteli tudi ob tej priliki s tu-jimi rokami gade loviti, pa jim je iz-podletelo.

Kakor je razvidno iz poročila v pri-logi 761 iz leta 1908, so za Beerov pred-log glasovali v proračunskem odseku samo soc. demokratje Adler, Hyleš, Pittoni, Renner in Seitz, proti pa vseh 25 navzočih poslancev, ki pa so v pretežni večini liberalci. Ako bi bili soc. demokratje resnim smatrali svoj predlog, ne bila bi odsotna pri glasova-nju sodruga dr. Ellenbogen in Nemecc. In ravno tako komedijo so vprizorili soc. demokratje v razpravi o proračunu železniškega ministrstva. Sodrug dr. Ellenbogen je v odseku predlagal, naj se kredit za »socialno povzdigo« železniškega osebja zviša od 4.796.130 kron kar na 24.796.130 kron, drugi kar za 20 milijonov kron. Seveda so tudi za ta predlog v odseku glasovali samo soc. demokratje. Pozneje so seve-da v zbornici v javni seji predlagali glasovanje po imenih o svojih predlo-gih. Tu pa je šlo nekaj mušic na njihov lim. Dobé se namreč vedno ljudje, po-sebno pa med liberalnimi poslanci, ki se zanašajo na neumnost in lahkover-nost »nerazsodne mase«, kakor bi re-kel sodrug Seitz. To je istina, katero sem takoj tedaj pojasnil v svojem poro-čilu iz državnega zbora. Vse to pogreto zelje je samo lov na kaline, kakršnih pa je gotovo jako malo med poštanimi uslužbenci.

— **Stavka na Reki.** Včeraj ob 7. uri so zastopniki strokovnih društev skle-nili, da toliko časa ne bodo delali, do-kler ne da »Ungaro Croata« koncesij svojim opuščenim uslužbencem. Vče-raj zjutraj je nato pričelo stavkati 500 delavcev v Danubijevi ladje-delnici, sle-dili so delavci petrolejne tvornice. Ob 10. uri so pričeli stavkati delavci Laga-niseve tvornice. Časopisi zaradi stavke ne izhajajo. Dozdaj stavka 5500 delav-cev, a splošna še včeraj stavka ni bila.

— **Umor na Reki.** V Via Gaitani Bedino so našli v njenem stanovanju umorjeno neko Mikulčič, ki so jo za-klali neznaní hudodelci.

— **Poroka.** V Vipavi se je poročil dne 1. junija g. Viktor Sémič, po-sestnik in zidarski mojster, z gospo-dično Francko Premrlovo iz Du-pelj pri Vipavi. Vrlemu pristašu S. L. S. ter vstrajnemu cerkvenemu pevcu v novem stanu: mnogo sreče!

— **Umrli** je na Dunaju 1. t. m. poli-cijski svetnik Ludovik Jošt, star 52 let. Rojen je bil na Dolenjskem in je obiskaval novomeško gimnazijo. Med dijaki in pozneje med stanovskimi tovariši je bil jako priljubljen. Naj v miru počiva!

— **Passivni odpor v Trstu.** Pasiven odpor v tržaškem Stabilimento tecnico je končan. Delavci so umaknili svojo spomenico in so pričeli danes zopet de-lati brez pasivnega odpora.

— **Umrli** je v St. Vidu nad Ljub-ljano gđc. Marija Slapšak v starosti 30 let. Naj počiva v miru!

NESTLÉ-jeva
Priznano redilno sredstvo moka za otroke
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blunaje črevesnih katari.
Knjižica: Otraska hranitev zastoj pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

— **Na sv. Višarjah** je letos izredno lepo. Druga leta je bilo navadno okrog Vnebohoda še veliko snega, letos pa so pota že suha. Tudi na nekatere gore, na primer na Beraški križ (1890 m) se že prav lahko gre. Božjo pot oskrbujejo slovenski frančiškani.

— **V konkurzu** je, kakor se govori, tiskar L. a m p r e t v Kranju. Tiskarno Lampretovo sta prevzela Ciril Pirc in Kokalj.

— **Vič—Glince.** Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na binkoštni ponedeljek dne 5. junija ob pol 8. uri zvečer v Društvenem domu svojo zadnjo gledališko predstavo za sezono 1910-1911. To pot si je izbralo lepo, podučno ljudsko igro »Krivoprišežnik«. Igralci so se v vlogah dobro izvežbali; zato vabimo somišljenike in bližnja društva k obilni udeležbi.

— **Kolera v Benetkah.** Iz Trsta se poroča, da kljub vsem dementijem benečanskih oblasti le razsaja kolera v Benetkah. Oblasti pa to zakrivajo, in sicer je to ukazal baje italijanski ministrski predsednik sam. Benečanski zdravniški odbor je zato protestiral in pustil nalepiti lepake, ki svare prebivalstvo, da naj ne uživa surovega sadja, zelenjave in da naj ne pije neprekuhane vode. Kolero zakrivajo v Benetkah zato, ker se dne 5. junija odkrije spomenik Viktorju Emanuelu in se oblasti boje, da bi slavnost slabo izpadla, če bi uradno priznali kolero. Avstriji tudi ni še uradno naznanjena benečanska kolera, zato vozijo Lloydove ladje redno med Trstom in Benetkami. Sodi se, da bo le končno oblast priznala kolero. Tujci že odpovedujejo v Benetkah najeta stanovanja.

— **Smrtna obsodba na Dunaju.** Na Dunaju so te dni razpravljali o umoru šivilje Lujze Weiss. Na zatožni klopi sta sedela neka Bartinek in njen ljubimec Czerny. Sodišče s porotniki si je ogledalo samo stanovanje Bartunekove, ki je ves čas odločno tajila, da bi bila ona usmrtila Weissovo. Predno so se stavila vprašanja porotnikom, je umaknil državni pravdnik dr. Kadeczka obtožbo proti Czernyju, vzdrževal pa obtožbo proti Bartunekovi glede na zavraten umor in glede na goljufijo. Predsednik je takoj objavil oprostilno razsodbo Czernyjevo. Porotniki so z 10 proti dvema glasovoma potrdili vprašanje o krivdi Bartunekove, nakar jo je obsodilo sodišče na smrt. Bartunekova je tiho ihtela, ko je čital predsednik razsodbo, a se je premagala in mirno zapustila sodno dvorano. Zagovornik je priglasi ničnostno pritožbo.

— **Radeckega veteran umrl.** Na Vrhniki je umrl te dni v visoki starosti 92 let Radeckega veteran Lovrenc Japelj, doma ravno ondi. Bil je najstarejši Vrhnčan. Bil je leta 1848. v vojski v Italiji pod poveljstvom Radeckega. Imel je šest raznih vojaških odlikovanj, med njimi tudi papeževu svetinjo. N. v m. p.!

— **Grafenauer, Zgodovina slovenskega slovstva, II. del:** »Doba narodnega prebujenja« izide konec prihodnjega tedna. Toliko na vsestranska vprašanja. — Katoliška Bukvarna.

— **Vojaški dopusti ob žetvi.** Zetveni dopusti bodo pri pešpolkih 7, 17, 27 in 97 od 29. junija do 29. julija; št. 47 in 87 od 5. do 25. junija; bosenska polka 2 in 4 od 10. do 30. julija; za lovske bataljone 5, 17 in 21 od 17. julija do 6. avgusta, št. 7, 8, 9, 20 in 24 od 29. junija do 19. julija; trdnjavski artiljerijski polk št. 4 prvi turnus od 3. do 23. julija, drugi turnus od 20. avgusta do 9. septembra; bataljon trdnjavske artiljerije 3 od 3. do 23. julija, št. 4 prvi turnus od 3. do 23. julija, drugi od 30. avgusta do 19. septembra.

— **Živinski semenj v Kamniku.** Deželna vlada je živinski semenj dne 9. junija v Kamniku dovolila.

— **Županstvo občine Videm** pri Dobrepoljah vljudno poroča vsem kupcem in kupcem blaga, da bode radi državnoborskih volitev sloveči sejm na Rebrji pri Zdenski vasi preložen na dan 14. t. m.

Malokatero blago smemo tako z mirno vestjo priporočati, kakor Kolinško kavino primes v korist obmejnemu Slovincem. Ta kavina primes se je slovenskim gospodinjam že tako priljubila, da je ne morejo več pogrešati. O tem pričajo nešteti dopisi priznanja in hvale, ki jih od slovenskih gospodinj dobiva dan za dnevom Kolinška tovarna. Kolinška kavina primes v korist obmejnemu Slovincem si svojo priljubljenost v resnici zasluži, kajti nobene druge cikorije ni, ki bi bila tako dobra, tako izdatna in obenem tako poceni, kakor je Kolinška kavina primes v korist obmejnemu Slovincem. Važno je tudi to, da dobiva od izkupička za to kavino primes reden vsakoletni prispevek Slovenska Straža za svoje delovanje za obmejne Slovence. Zato Kolin-

sko kavino primes v korist obmejnemu Slovincem prav toplo priporočamo našim gospodinjam. Pri nakupovanju je treba posebno paziti na to, da ima vsaka škatljica vtisnjen pečat Slovenske Straže.

— **Izgubljena tožba — veliki stroški.** Marn Fran iz Šmartna ob Savi je tožil Anton Presetnika, posestnika istotam radi vožnje po savskemrodu, kateri je erarična last, a si je Marn lastil posestniško pravico. Te dni je bila zadnja razprava, pri kateri je umaknil tožbo g. Marn, pristaš liberalne garde Dolničarjeve. Marn je bil, kakor se čuje, zapeljan do tožbe in s tem ima g. Marn pravnih stroškov nad 1000 K, zakar se ima zahvaliti liberalni stranki, kateri pripada njegov svetovalec. Pristavljamo, da je poslanec Dimnik svaril Marna, da naj se ne tožari, a Marn ni poslušal poslanca Dimnika.

Zadnji opomin! Vabila društev, na katerih ni pet narodnih kolkov Slovenske Straže, romajo v koš. Proč s komodnostjo! Koleke ima v zalogi vsaka podružnica; če že ni v tistem kraju podružnice, ustanovite hitro svojo, pa jih bo prodajala. Sicer jih društva lahko naroče pri Slovenski Straži v Ljubljani.

Šlajerske novice.

Š **Roblekova himna.** Ko so preteklo nedeljo mladoletni »volilci« Roblekovi se vračali s polzelskega shoda, zapeli so tudi svojo himno, ki se začneja: »Ne bojimo se ne greha ne pekla...« Človek ne verjame svojim ušesom, ko sliši iz mladih ust tako bogokletne besede. In vendar je vse žalostna istina. Nam se zdi, da je volilni boj v Savinjski dolini tudi boj za mladino. Kdor ima še količkaj vesti in resnobe v sebi, mora z vso odločnostjo poseči v volilni boj. Tukaj se gre za bodočnost naše doline, ta boj se mora smatrati z načelnega stališča. Vse sile moramo napeti, da porazimo liberalno stranko in ji iztrgamo mladino iz pogubnih rok.

Š **Št. Pavel pri Preboldu.** Kakor so liberalni časniki sami poročali, so naši podivjani liberalci naredili dr. Korošcu, katerega čakajo sleherno nedeljo in praznik, slavlolik iz gnojnic ter najeli in opijanili štiri delavce pri savinjski regulaciji, da ga dejansko napadejo in ometajo z gnojnic. Pravzaprav bi ne bilo brez pomena, ako bi dr. Korošec hodil z gnojnico ometan po Savinjski dolini, kajti iz nje kida z velikanskim naporom liberalni gnoj. Kaj ne, gospod Vidic?

Š **Verdnikov adjutant v Solčavi.** Iz Solčave: Danes ob padanju drobnih deževih kapljic pada se k meni že precej prileten človek, kateri je primarširal iz Slovenjke gradca. Po kratkem pogovoru stavl mi je dotičnik vprašanje, kje se kupi kako posestvo v naši občini. Ne dolgo premišljujoč odgovorim na kratko, da tukaj ne bode nič kupčije s posestvi. Pokazal mi je tudi nadalje podpis od g. Pirtovškega iz Ljubnega, pri katerem se je zgasil in kupoval od njega posestvo. Ker pa mi je g. Pirtovšek znan kot pristen liberallec in sem bil prepričan, da je mož v resnici to, kakor sem se nadejal. Tudi ta adjutant me je spoznal in začel povpraševati o volilnem gibanju. Podal mi je več letakov in priporočal »kandidata Verdника«. Tako pošiljajo naši liberalci svoje adjutante iz Slov. gradca okoli agitirati in loviti glas za 13. junij. Pač vam povemo, da je škoda za vsak vaš korak, katerega žrtvujete po krasni Solčavi, to nam dela pogum, korajžjo in stavimo vam liberalčki, kar hočete, niti enega glasa ne oddamo za vašega kandidata. Sam g. Verdnik, kateri misli na Dunaju grunte kupovat, — bo slab kšeft za vas. Z veseljem gremo v boj za Verstovškega, — ne maramo mi Verdника — samo »Kmečka zveza« naj živi — tako Solčava govori!

Š **Kolera v Gradcu.** Sanitetni oddelek notranjega ministrstva je izjavil v listih, da je italijanska sanitetna oblast dolžna najti, kje da se nahaja v Italiji gnezdišče kolere in da se mora strogo nadzorovati promet z Italijo. Graško županstvo je ukazalo, da se morajo vse iz Italije v Gradec došle osebe še posebej naznaniti graškemu magistratu. Sanitetni departement graškega namestništva pa v »Tagesposti« priporoča, da naj bodo ljudje zmerni v jedi in osobito v vživanju alkoholnih pijač, pred vsem pa svari pred žganjem, ki ga nekateri nevedneži priporočajo popolnoma neupravičeno kot sredstvo proti koleri.

Književnost.

* Čas, znanstvena revija »Leonove družbe«. V. letnik. 6. zvezek. Vsebina: Pismo o bibliji. (Venceslav Belè.) — Moderne slovenske enodejanke in dialogi. (Prof. Adolf Robida.) — Prešeren

Ljubljanski državnoborski volilci!

Kandidat Vseslovenske Ljudske Stranke za mesto Ljubljana je gospod

Dr. Vinko Gregorič, zdravnik v Ljubljani.

Shod ljubljanskih zaupnikov V. L. S. je postavil to kandidaturo **so-glasno med velikanskim navdušenjem.**

Idimo z istim navdušenjem na delo za našega kandidata!

V Ljubljani, dne 27. maja 1911.

Centralni izvršilni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke.

Dr. Ivan Susteršič,
t. č. predsednik.

Razne stvari.

680 čeških kandidatov je doslej na Češkem, Moravskem in v Šleziji.

Oče ukazal sinu, naj ga ustrelj. Iz Greenwicha se poroča: Strašna žaloigra se je tukaj odigrala. Imoviti kmetovalec Fred. Husted, 46 let star, je prisilil svojega dvanajstletnega sina, da je sprožil nabasano puško na njega in ga ustrelil. Dogodek je skoraj neverjeten, ali nihče ne more dvomiti o dečkovi izpovedi. Husted je bil imovit in je posedoval kmetijo, ki meri 80 akrov in meji na posestvo Mrs. George Nichols iz New-Yorka. Pred kratkim so mu ponujali za farmo 80.000 dolarjev, toda on je ni hotel prodati. Imel je pet otrok in dobro in pridno ženo. Med otroci je bil Lester najstarejši. Zadnjo zimo je bil Husted zbolel za influenco in od tega časa ni bil posebno zdrav. V sredo popoldne je nekoliko časa spal na zofi in ko se je prebudil, je rekel ženi, da je imel strašne sanje in da se ne počuti dobro. Naročil je ženi, da gre k sosedu in ga vpraša, ako bi hotel za njega peljati poljske pridelke v mesto. Žena je nerada šla z doma, ker je videla, da je mož zelo utrujen in nemiren. Na možovo prigovarjanje pa se je vseeno odzdranila. Kmalu po odhodu žene je poklical Husted svojega sina Lesterja in ga vprašal, ako ni videl leteti nad vrhom krugulja. Fant je vprašanje zanikal. Oče je nato vzel puško, ki je stala v kotu, jo položil na mizo in dejal fantu, naj sproži petelinčka, češ, da bo slišal, kako udari. Medtem je Husted pokleknil na tla tako, da je imel cev ravno pred glavo. Deček ni hotel takoj sprožiti in je to storil šele, ko mu je oče ukazal in dejal, da puška ni nabasana. Strel je počil in oče se je mrtev zgrudil na tla. Deček je jokaje bežal iz hiše in tekel k sosedu Danielu Ryanu, katerega mu je dejal, da je očeta umoril. Ryan ni verjel, kar mu je deček pripovedoval in šele po dolgem obotavljanju je šel z njim v Hustedovo hišo, kjer je našel sosedu mrtvega na tleh. Hustedova žena je omedlela, ko je izvedela o moževi smrti. Zdravniki mislijo, da so sanje, ki jih je imel in zadnja bolezen vplivale na Hustedovo duševno stanje in povzročile hipno omračenje duha.

Poizkušen samoumor 7letnega šolarja. V neki dunajski šoli, IX. okraj, je učitelj pokaral zaradi napak v nalogi še ne 8 let starega šolarja Gobnerja. Deček je na grajo skočil iz klopi proti oknu in preden si je kdo mogel misliti, kaj da namerava, je skočil iz drugega nadstropja na cesto, kjer je obležal nevarno ranjen.

Nevarna zgradba predora. Iz Trirerja se poroča, da je v nekem predoru, ki ga grade, zrak tako slab, da so že umrli trije delavci, štiri pa pogrešajo.

Lazareti ob tirolski meji. V Grignu in Primolanu so z ozirom na nevarnost kolere ustanovili lazarete.

Dezertir shušal kot skelet. V neki duplini berolinskega vojaškega vežbališča so dobili vojaka Wicherta, ki je dezertiral 28. aprila in se skril v duplino. Wichert je tako izhujšal, da je izgledal kakor skelet.

Strele je zadela v Leskovcu na Češkem 6 oseb in jih nevarno ranila.

Vtonili so, ko so si ogledovali povodenj v Oderfurtu orožniški stražmojster Müller in dva civilista.

Kolera v Turčiji. V vojaški bolnici Maltepe je umrl en bolnik na kolero.

Ameriški Italijani za zaprte italijanske kamoriste. Chicaški Italijani so vsled groženj darovali nad 100.000 dolarjev za obrambo obtoženih članov italijanske kamore v Viterbo. List »Tribuna« je dobil o tem poročilo iz sredine italijanske naselbine v Chicagu. List tudi poroča, da oblasti zasledujejo agenta kamore, ki se že tri

Ljubljanske novice.

Ij **Legitimacije in glasovnice** pošta dostavlja volilcem. Naznani naj se nam vsakega, ki bi si upal volilcem pobirati legitimacije!

Ij **III. redni koncert »Ljubljane«** dne 25. junija t. l. bo nudil tako raznovrsten spored, da bo že radi tega zanimiv za vsakogar, ne glede na to, da se bo vsakdo lahko prepričal, kako se ta mladi zbor dviga od produkcije do produkcije višje. Čuli bomo najmodernejše in najduhovitejše naših skladateljev poleg starejših v nobenem oziru pretiranih skladb in pa zanimive dosedaj še ne objavljene in harmonizirane narodne pesmi. Zbor »Ljubljane«, ki je bil vselej in povsod rad na razpolago in pomoč in ki bo letos čez polejte še obilnejše zaposlen pri vnanjih prireditvah, po vsej pravici zasluži, da mu slovenska javnost z obilnim posetom in zanimanjem prizna njegovo povsem eminentno kulturno delo, kar bode isti kvitiral s pospešenim napredovanjem in vstrajno marljivostjo.

Ij **Šentpetersko prosvetno društvo.** Opozarjamo še enkrat vsa društva na blagoslovljenje nove zastave šentpeterskega prosvetnega društva, ki se vrši v nedeljo dne 11. junija t. l. Društva naj pridejo s svojimi zastavami v nedeljo dne 11. junija ob 1. uri popoldne pred »Ljudski dom«, da gremo v sprevedu v cerkev k blagoslovljenju. Pričakujemo obilne udeležbe posebno od strani telovadnih odsekov. Prosimo pa, da nam preje javite svojo udeležbo! Članice v narodnih nošah dobrodošle!

Ij **Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.** Včeraj je bil Janez Prešeren, posestnik na Bregu, obtožbe požiga oproščen. Danes ni obravnave. Prihodnji ponedeljek se prične porotna razprava o velikanskih sleparijah pri »Glavni« posojilnici.

Ij **Spomladanska umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu** je od danes dopoldne naprej za eno krono vsakemu odprta. Ob nedeljah in praznikih je znižana vstopnina na 60 vin. V razstavi je nekaj pravih umetnin. Zasluži, da si jo ogledamo od raznih strani.

Ij **S prvega nadstropja je padel** na Tržaški cesti šte. 23 mlajši sinček dr. Marna in se znatno poškodoval.

Ij **Pekovsko stavko** pripravljajo v Ljubljani socialni demokrati.

Ij **Za polet letalnega stroja zrakovca Lettisa** se dobe vstopnice po vseh ljubljanskih trafikah.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbje v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnemu Slovincem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

meseca mudi v Ameriki in nabira denar za proces.

960 obglavljenih kitajskih vstašev. »Chino Daily News« poroča, da so od 11. marca naprej obglavili na Kitajskem 960 vstašev.

O Hofrichterju poročajo ogrski listi, da so ga v Möllersdorfu porabili začetkoma za pisanje, a Hofrichter je izbral to ugodnost tako, da je dopisaval zunanjemu svetu in napravil načrt, kako da bi pobegnil iz zapora. V enem mesecu je izkušal dvakrat se usmrtiti. Naučil se je plesti mreže in je vtihtapil vsak dan nekaj niti v svojo ječo in je naredil vrh, da se obesi. Prisiljeni so bili Hofrichterja zapreti v največjo ječo, da ga lažje nadzorujejo. Pred nekaj dnevi so mu dovolili, da ga je smela obiskati njegova sestra. Po obisku je besnel in jokal več dni ter ni hotel jesti. Telesno in duševno je Hofrichter popolnoma zdrav.

Preprečen anarhističen napad v Parizu. V Parizu so zaprli voditelje anarhistov Leona Veber, Henry Fourcraja in Maurice Moucheboeafa, ki so nameravali z dinamitom razstreliti pariško policijsko prefekturo.

Telefonska in brzojavna poročila.

DUNAJSKA KRŠČANSKO-SOCIALNA OBČINA ZA UREDITVE STANOVANJSKEGA VPRAŠANJA.

Dunaj, 3. junija. Dunajski mestni stavbinski urad je izvršil podrobni načrt za preskrbo delavskih stanovanj. Glavno načelo, ki ga v tem načrtu zastopa dunajska kršč. socialna mestna uprava je, da se za zgradbo majhnih stanovanj osnujejo zadruge, ki jih bo občina podpirala v glavnem s tem, da jim bo svoja zemljišča oziroma stavbišča dajala neodpovedljivo v najem za najmanj 60 let; pravica do najetega stavbišča je dedna. Občina bo zadruge podpirala tudi z jamstvom za posojila, brezplačnimi načrti in nadzorovanjem del, z napravo nasadov, preskrbo prometnih sredstev (električna železnica) itd. Tako razume skrb za ljudstvo dunajska občina, ki je v krščansko-socialnih rokah; kako razumejo to skrb liberalci, vedo posebno dobro Ljubljanci. Ured.)

ARETIRANI SORODNIK AVSTRIJSKEGA NOTRANJEGA MINISTRA.

Poljska Ostrova, 3. junija. Tu je bil aretiran sorodnik avstrijskega notranjega ministra grof Otokar Wickenburg. Včeraj je prišel k graščinskemu oskrbniku in mu rekel, da prihaja brez sredstev iz Nemčije. Oskrbnik mu je dal večjo svoto za pot; ker je pa grof ogasil se potem tudi pri rudniškem oskrbniku, je bil aretiran skupno s svojo mladoletno spremljevalko. Grof je protestiral, a odpeljali so ga v Moravsko Ostrovo, kjer so ga izpustili, ko je izjavil, da odpotuje na Dunaj. Njegova mladoletna spremljevalka se piše Roza Grass, ki jo je odpeljal iz Heba. Roza Grass so odposlali staršem.

ARETIRANI ŽELEZNIČARJI.

Budimpešta, 3. junija. Tu je bilo aretiranih 42 železniških uslužbencev, ki so več let kradli po železniških vozovih.

ŠTRAJK NA REKI.

Reka, 3. junija. Štrajk pristaniških delavcev se je še bolj razvil, kakor so pričakovali. Štrajkujoči nastopajo s silo proti tistim delavcem, ki hočejo delati. Prosta luka in železniška skladišča so zaprta. Promet popolnoma počiva.

KOLERA V ITALIJI.

Rim, 3. junija. Vest o koleri v Benetkah uradno dementujejo.

BOGATA NEVESTA SRBSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Belgrad, 3. junija. Srbski prestolonaslednik Aleksander se zaroči septembra v Peterburgu z veliko kneginjo Tatjano Petrovno, hčerko velikega kneza Petra Konstantinoviča. Tatjana je zelo bogata. Imela bo dote 3.000.000 rubljev in vsako leto rednih dohodkov 60.000 rubljev.

ŠPANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK SE DVOBOJUJE.

Madrid, 2. junija. Ministrski predsednik Canalejas je pozval radi nekega

spora bivšega župana Portage na dvoboj.

UMORJENI GUVERNER V MEKSIKI. New York, 3. junija. Guvernerja v Sinaloi Ega Reda so umorili.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Svetovnoznani po trpežnosti, eleganci, zanesljivosti **nedosežni**

LAURIN & KLEMENT

Automobili. Mednarodna vožnja čez Alpe.

Častno darilo velika svečinja in diploma
Vožnja glede zanesljivosti Moskva - Orel.
3 vozovi — 3 odlike, kakor tudi specialno darilo za hitrost trikratni **zmagovalec.**

Laurin & Klement a. dr. Mladoboleslav. Zastopnika: Nikodem & Wetzka, Gradec.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt šte. 21.

Patentni vročeparni lokomobili
z brezventilnim preciznim upravljenjem.
Originalno strojedelstvo Wolf 10—800 k. s.
obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrgovina
v Ljubljani
Mestni trg št. 22 in 23.
1816 1 Narodno podjetje.
Nizke cene. Solidna posrežba.

MARIJA SATTNER
Ljubljana, Dunajska cesta 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).
se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi

bandera in baldahine

ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro posrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Globoko zasnovani roman. Najnovejši zvezek »Leposlovne knjižnice« nudi krasen Dickensov roman »Povest o dveh mestih«, ki zavzema v slovestvu vseh narodov eno najodličnejših mest. Saj se pisatelj po pravici prišteva med največje romanopisce vseh vekov, in ravno »Povest o dveh mestih« kaže vse vrline njegovega globokega duha. Roman je pravzaprav tragedija francoske revolucije; Dickens nam v njem z mojstrsko roko slika vzroke, nastanek in bistvo tega velikega zgodovinskega prevrata. Ne ošabnosti in nasilstev aristokracije, ne podivjanosti in slepote Jakobinstva ni nobeden tako živo, verno in s takim sarkazmom ter duhovitostjo opisal kakor Dickens. Sredi tega divjega meteža najhujših strasti pa zvene strune najnežnejše milobe požrtvovalnosti, zvestobe in velikodušnosti, ki omiljuje temno sliko onih silovitih časov. In kar se tiče značajev v Dickensovi povesti, bi ostreje risanih in markantnejših težko drugod zasledil v celém svetovnem slovestvu. Dickensov roman razširi bralcu duševno obzorje kakor malokateri drugi, ga uči umevati zgodovino in blaži duha ter povzdiguje v heroizmu ljubezni ter prijateljstva, ki ga pravzaprav ta povest — ki bi se tudi lahko velika pesem imenovala — opeva. Kdor bo po tej knjigi segel, temu se bo srce široko odprlo za vse plemenito in dobro. Slovenci smemo na prevod Dickensove »Povesti o dveh mestih« biti ponosni, ker smo s tem zopet nov biser svetovne literature vpletli med tisto malo dragocenih stvari, ki jih imamo predstavljene. Vsak omikanec si bo zato ta zvezek »Leposlovne knjižnice« gotovo rad nabavil in z njim obogatil svojo knjižnico. Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani in velja broširana 5 K 50 vin., elegantno vezana 6 K 50 vin.

Krasni spominki prvega svetega obhajila na posebno ugodno učinkujoči podlagi s slovenskim napisom in prostorom za obhajanje ime in podpis darovalca, se dobe sedaj v »Katoliški Bukvarni« za 20 vinarjev komad. Vsled izredne krasote in razmeroma skrajno nizke cene so ti spominki brez dvoma najprimernejše darilo za novoobhajance.

Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska c. 18

v novi hiši »Kmetске posojilnice«, nasproti »Figovca«
zdaja vozni listov za vse razrede francosko-prekmorske družbe

Haure - New York

Vožnja traja samo 6 dni

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillet).

Fotografske aparate
in veliko zalogo vseh v to stroko spadajočih potrebščin priporoča
fotomanufaktura in drogerija
„Adrija“
v Ljubljani, Selenburgova ul. 5
Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. Ceniki so na razpolago.

Ivan Kacin
Polhov Gradec p. Ljubljani
Izdelovalnica harmonijev po najnovešem ameriškem sistemu. Izdelujejo se harmoniji za cerkve, šole, pevska društva i. t. d.
Sprejemajo se popravila vseh vrst harmonijev, tudi na dom. Na zahtevo se dobijo klavijature za harmonije, orglje in klavirje, potem joziki za harmonije, piščalke za orglje in strune za klavirje itd.
Cenik gratis in franko.

Dinamo stroji, elektr. motorji.
Naprave za elektr. razsvetljavo in prevažanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba
preje Kolben in dr.
Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

Upravna reforma.

Namen, ki ga naj zasleduje komisija pri izdelovanju upravne reforme, naj bi bil po besedilu cesarjevega pisma na ministrskega predsednika, znižanje upravnih stroškov in upravnega aparata. Splošno se toži, da je naša uprava predraga in da v primeri z velikanskimi stroški ne prinaša onih uspehov, katerih bi človek od tega velikega upravnega aparata pričakoval. Ljudje pravijo: preveč je uradnikov, in pametni dostavljajo, manj uradnikov ali bolje izobraženih in bolj plačanih.

O znižanju števila uradništva ni nikjer govora, ne v cesarjevem pismu, ne v pojasnilih, katere je vlada izdala. Vlada namerava v prvi vrsti našo upravo »stvarno« izboljšati, bolj enostavno napraviti. Morda bi imel bolj enostaven in priprost način uprave to dobro posledico, da ne bo treba pri upravi takega velikega števila uradništva, kakor je sedaj. Nemčija, ki ima 65 milijonov prebivalstva, ima uradništva samo 42 odstotka, med tem ko ima Avstrija z 50 milijoni prebivalstva 6 odstotkov uradništva.

Vendar je silno malo upanja, da bi imela reforma uprave kak vpliv na število uradništva. Obeta se nam ravno nasprotno; postava o starostnem zavarovanju bo zahtevala zopet veliko število raznih računskih in kontrolnih takozvanih »neproduktivnih« uradnikov, ki bodo to zavarovanje nadzirali in vodili. Ta pojav naraščajočega števila uradništva, ki je tesno zvezan z našim modernim gospodarstvom, je postal takorekoč gospodarski zakon. Čim večji delokrog si država privzema, tem večji je tudi aparat, katerega se poslužuje, da svojo nalogo izvrši. Bolj ko se širi upravno polje, tem bolj narašča tudi število osebja, ki ima nalogo, da to komplicirano polje obvlada in v redu drži.

Ta resnica ne velja samo za države, ampak ima svojo veljavo tudi v zasebnem gospodarstvu. Čim večje je obrtno podjetje, tem večje je tudi število oseb, ki ne spadajo k takozvanim »produktivnim« osebom, ampak k osebju, ki podjetje vodi in nadzira. Tudi velika obrt ne potrebuje cele armade uradnikov, katerih delovanje je onemu državnemu uradništvu analogno in ki so postali potrebni vsled organizacije obrta v velikem obsegu. In čim bolj se nagiba in teži industrija za tem, da s svojimi izdelki ne krije samo domačih potreb, temveč svoje blago na vse strani sveta razpečava, tem bolj narašča tudi število ljudi, ki blago razpošiljajo, prevažajo in prekladajo po železnicah, ladjah, skladiščih, tem bolj narašča tudi število posredovalcev in prekupcev, po katerih gre blago iz rok v roke, predno pride v roke konsumentov. Velikanski napredek trgovine in velikih obrti, etabliranje svetovnega trga pa zahteva armado uradnikov. Kdo daje uradnikom pri zavarovalnicah proti boleznim in nezgodam, pri carini, železnici, pošti, sodniji naj več posla, ali ne velika trgovina in industrija? Gospodarski razvoj, katerega država sama pospešuje in neguje, je torej pred vsem kriv velikanskega uradništva. Država je mirno gledala, kako propadajo srednji stanovi, posebno obrtniki in ni čuda, če iščejo sinovi srednjih stanov rešitve v državni službi, videč, da stan njih očetov hira in propada.

Ce skuša torej državna oblast pomanjkljivosti državne uprave odstraniti je prav, ali kakega posebnega vpliva na število uradništva ta reforma ne bode imela, ker je postalo veliko število uradništva socialna in gospodarska potreba današnjih časov. Pač pa naj bi to dejstvo vlado opozorilo, da obrača v prihodnje večjo skrb na srednje stanove, male obrtnike, trgovce in kmete, ki se omejujejo večjidel na pokritev domačih zahtev in potreb in ne stavijo na državno upravo takih zahtev, kakor jih stavi velika obrt in trgovina. Povzdiga srednjih stanov bo zmanjšala tudi stroške državne uprave.

V vse slovenske družine „Slovenca“!
Agitirajte, da se po več oseb skupaj naroči na „Slovenca“!

Gospodarstvo.

The Gresham zavarovalna družba za življenje

62. občni zbor te že pred 37 leti v Avstriji najboljše uvedene zavarovalne družbe se je vršil 18. maja v Londonu. Temu občnemu zboru predloženo letno poročilo pro 1910 kaže zadovoljivo sliko v vseh postavkah, da se namreč družba ne samo trajno, marveč tudi na zdravi podlagi razvija.

Najugodnejši vspehi v poslovnici dobi se kažejo že v številki izkazanega čistega dobička, ki znaša K 10,616.240 in prekaša onega zadnje dobe za K 3,392.950, vključno temu, da se je očigledno nizkim kurzom iz gole previdnosti odpisalo še posebej K 500.000.

Navedeni dobiček se porabi na sledeči način: Kot začasni dobiček že izplačano onim zavarovancem, ki se udeležujejo pri skupnem dobičku K 824.206 navedenim zavarovancem se bo še razdelilo K 6,808.941, za dividendo in obresti akcijonarjem K 941.612. —, kot nadaljna za event. znižanje obrestno mere se je pridržalo K 2,041.581.

Potemtakem se je zvišal delež, ki odpade na zavarovance kot dobiček, v primeri z onim lanske periode, za okroglo K 1,680.000.

Števila izplačil za slučaj smrti ni nikakor prekoračila pričakovane višine in je dosegla v številki vsled smrti zapadlih obveznosti isto vsoto K 21,939.911.49; vključno temu se je vsled vedno zadovoljive produkcije na vseh družinskih operacijskih poljih zopet zvišal dohodek na premijah poslovnega leta, ker je dosegel vsoto K 24,897.207.17 kot dele v letu 1910 že K 34,851.363.53 znašajoče skupne vsote družbe.

Zakladi družbe so se zopet zvišali in sicer za K 3,335.388.77 in znašajo tedaj koncem 1910 251,366.657.15 v številki nad 38 milijonov, ki je za posebno varstvo avstrijskih zavarovancev naložena in jo je avstrijska vlada kot polno priznala. 1806

Rakovost odločuje!

MAGGI jeva kocka

(gotova goveja juha)

à 5 h

je najboljša!

Pri nakupovanju pazite vedno na ime **MAGGI** in varstveno znamko zvezdo s križcem.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, brat in svak, gospod

Bogdan Oblak

posestnik in tvorničar

včeraj ob 3. uri po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 50 let mirno preminul. Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri, v soboto, ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče. 1809

Bodi mu blag spomin!

Logatec, dne 2. junija 1911.

Žalujoča vdova Jerica Oblak.

Zahvala.

Potrti najgloblje žalosti vsled neskončno britke izgube, ki nas je zadel s smrtjo naše nepozabne najboljša matere, stare matere, sestre in tašče, gospe

Marije Kubelka

se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej. Izražamo torej tem potom za mnoge dokaze ljubeznivega sočutja, za darovane krasne vence in šopke, kakor tudi častno številno spremstvo pri pogrebu našo najboljšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo gospodu dr. E. Galatja za njegov požrtvovalen, ljubezniv trud in za njegovo izredno sočustvovanje povodom tako britkega udara usode.

Ljubljana, 3. junija 1911.

1808 Globokožalujoči ostali.

Specialna trgovina zajamčeno pristnih ECUADOR.

Panama-klobukov.

Direkten uvoz po tovarniških cenah od K 12.— naprej.

J. S. BENEDIKT

Ljubljana.

1788

Delavec

vajen izdelovati gladke cementne

strešnike, se sprejme pri tvornici

cementnih izdelkov J. CIHLAR

v Ljubljani. 1812

Mirna stranka išče

stanovanje

v sredini mesta, obstoječe iz dveh sob in pritlikin, za avgustov termin. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod »Mirna stranka«.

1810

Hiša

1779

na prodaj z osmimi sobami. Več se poizve v Rožni dolini št. 84.

V najem se odda

1780

enonadstropna hiša

v Konjušni ul. št. 11. V hiši se nahaja lepo stanovanje z dvema sobama, kuhinjo, hramom in vrtom. Poizve se pri mesarju Putrihu na Dolenjski cesti.

Vabilo na

redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Rovtah pri Logatcu

registrov. zadruge z omejenim poročtvom ki se bo vršil

dne 18. junija ob 3. uri popoldne

v prostorih Kmetijskega društva v Rovtah.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Odobritev računsk. zaključka za l. 1910.
3. Volitev predstojništva.
4. Volitev nadzorništva. 1804
5. Slučajnosti.

Predstojništvo.

1776

Pozor!

Prevzame se stara, dobro upeljana mešana trgovina

v večjem kraju na Slovenskem; natančne podatke, koliko prometa, koliko zaloge in plačilni pogoji, naj se pošljejo na upravništvo pod »Trgovca 101«.

K. št. 17425.

RAZGLAS.

V svrhu dobave potrebne notranje šolske opreme za novo šolo na Prulah, vršila se bode ponovno pri podpisnem mestnem magistratu v prostorih stavbnega urada dne 10. maja ob 3. uri dopoldne

javna pismena ponudbena razprava.

Kolekovane ponudbe, katere je opremiti s 5% nim, na podlagi proračunjene skupne ponudbene svote določenim vadijem in v kateri morajo biti posamezne cene in skupni troški navedeni v številkah in besedah, vlagati je do določenega roka pri mestnem in stavbnem uradu, kjer so tudi načrti, proračun, stavbni pogoji in vsi drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah na vpogled razgrnjeni.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem vstrezale pogojem razpisa, ali katere se bodo pogojno glasile, potem take, ki bi bile prekasno vložene, se ne bo oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. junija 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil ljubljanskega mesta začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan l. r.

1813

Kurzi efektov in menjic.

dne 2. junija 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92-45
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92-45
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	96-30
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	96-30
Avstrijska zlata renta	116-75
Avstrijska krona renta 4%	92-35
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	81-30
Ogrska zlata renta 4%	112-15
Ogrska krona renta 4%	91-30
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80-15
Delnice avstrijsko-ogrške banke	19-26
Kreditne delnice	643-10
London vista	230-87 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-37 1/2
20 mark	23-48
20 frankov	19—
Italijanski bankovci	94-50
Rublji	2-53 1/2

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Leskovici, registr. zadruge z neom. zavezo“.

ki se bo vršil

dne 11. junija 1911 ob pol 3. uri popoldne v hiši št. 7

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev računov za leto 1910.
3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

1724

Pod ugodnimi pogoji se proda še šest let davka prosta, dobro obrestujoča delavska hiša s štiri stanovanji in lepim sadnim in zelenjadnim ograjenim vrtom. Pojasnila daje gospa J. Bergant v Rožni dolini št. 178

in hiša 5 minut od kolodvora Vižmarje, s hlevom in velikim ograjenim vrtom, z napeljanim vodovodom, kjer bi se tudi lahko z malimi stroški napeljala električna razsvetljava, je priprava posebno za kakega obrtnika ali pa prodajalno. — Pojasnila daje Gregor Podrekar, Vižmarje št. 61. 1778

Izurjena prodajalka

mešanega blaga

se sprejme s 1. julijem ali 15. avgustom. Ponudbe pod: »ŠTAJERSKO« na upravništvo t. l. 1800

Fran Hojnik tovarnar slamnikov iz Domžal

prodajam 1805

na Sv. Jakoba trgu od 1. junija naprej

letosnja sezija **damske modne slamnike** polovice ceneje.

»KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI«

priloga za mesec junij:

Hattler: »Winke, Themen und Skizzen für Herz - Jesu - Predigten«. 1 K 80 vin.

Hattler: »Handbüchlein des Gebets-Apostolates in Vereinigung mit dem heiligen Herzen Jesu«. 72 v.

Hormann: »Herz - Jesu - Predigten«. 2 K 40 v.

Hurter: »Entwürfe zu Herz - Jesu - Predigten«. Vier Zyklus. 1 K 10 v.

Krebs: »Herz - Jesu - Büchlein«, enthaltend Gebete und Andachtsübungen zur Verehrung des heiligsten Herzens Jesu, insbesondere Erwägungen für den Herz - Jesu - Monat nebst Beispielen. Vez. 90 v.

Leitgeb: »Das dem heiligsten Herzen Jesu geweihte Jahr«. Betrachtungen und Gebete zu Ehren des heiligsten Herzens Jesu. Vez. 3 K 30 v.

Lempl - Noldin: »Das Herz Jesu«. Eine Studie über die verschiedenen Bedeutungen des Wortes »Herz« und über den Gegenstand der kirchlichen Herz - Jesu - Andacht. 3 K.

Noldin: »Die Andacht zum heiligsten Herzen Jesu«. Für Priester und Kandidaten des Priestertums. Vez. 2 K 20 v.

Polifka: »Vorträge über das heiligste Herz Jesu«. 2 K 40 v.

Seeböck: »Kleines Herz - Jesu - Brevier«. Tagzeiten für jeden Tag der Woche nebst kirchlichen Andachten. Vez. 1 K.

Andelfinger: »Predigten und Vorträge. 1. Heft. Ein Zyklus Aloysiuspredigten«. 1 K 20 v.

Nists Predigt Kollektion: »Das heiligste Herz Jesu, unsere Heimat«. Predigten über das heiligste Herz Jesu. 2 K 40 v.

Nists Predigt Kollektion: »Predigten auf die Feste des Herrn: Ostern, Himmelfahrt und Pfingsten. 3 K.

Konrad Dr. Alois: »Johannes der Täufer«. Eine von der Wiener Universität ausgezeichnete Schrift. 5 K.

»Der Mensch aller Zeiten« se glasi naslov novemu, obširnemu, bogato ilustrovanemu, tri zvezke obsegajočemu in v sešitkih izhajajočemu delu, katero nam predstavlja razvojno dobo človeka pri vseh narodih in v vseh časih. To delo je zanimivo za vsakogar, zlasti pa posebne važnosti za onega, ki se želi bližje seznaniti z razvojem človeštva, I. zvezek obsega opis človeka v preddobi, II. zvezek plemena in narode človeštva, predvsem nam slika tu njegove telesne in kulturne lastnosti, III. zvezek pa opisuje preseljevanja narodov na zemlji, njihovo zgodovino in omiko. To delo so sestavili profesor dr. Hugo Obermaier, prof. dr. Ferdinand Birkner, prof. P. Viljem Schmidt, P. Ferd. Hestermann in P. Teodor Stratmann. Ravno kar je izšel prvi sešitek tega veličnega dela in »Katoliška bukvarna v Ljubljani«, pošlje na željo vsakomur ta sešitek na ogled ter sprejema naročila na nadaljno subskripcijo. Izdaja v sešitkih obsega okoli 40 sešitkov po 1 K 20 v.

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Oddaja se v Kranju

služba cerkvenika in grobokopa.

Plača po dogovoru. Prosto stanovanje. Če je kdo obrtnik ali delavec, bodisi samec ali oženjen, ima prednost.

1772

Anton Koblar, dekan.

Zaradi minule sezije

so cene oblek za gospode,
dame, dečke in deklice

veliko znižane.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg 5.

1786

= Učenka =

večša nekoliko nemščine, poštenih staršev, v starosti 17 let, išče primernega mesta v kaki trgovini. Prijazne ponudbe pod šifro »Poštenost« na upravo »Slovenca«.

1817

Sprejme se takoj pošten in zanesljiv

hlapec

za razvažanje sodovice, pri I. Jelencu v Tržiču, Gorenjsko.

1814

1507

Hiša

podobna vili, enonadstropna, s šestimi sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka se proda.

Prodajam - **posestvo s hišo**
= lepo

in gospodarskim poslopljem vred na Uneu pri Rakeku (radi preselitve k tovarni). V hiši je dobro idoča gostilna, prodajalna, c. kr. poštni urad itd. Avgust Belle, preje A. Jeršan.

Gostilna in prenočišča!

Podpisani si usojam velečenjenim obiskovalcem glasovite božje poti »Marija Pomagaj« naznaniti, da sem po A. Fezdiču prevzel

gostilno

ter zagotavljam p. n. čislane goste točne in cene postrežbe v jestovinah in pijačah prve vrste kakor tudi v razpolaganju več kot 70 postelj za prenočišča.

Brezje, dne 1. junija 1911.

Jvan Ūšaj,

1802

gostilničar in posestnik.

PARNA OPEKARNA an Rakeku

imela bode od 7. junija t. l. vedno v zalogi ostro žgane, strojne zidne in od 17. junija t. l. naprej tudi zarezne strešne (falca), »kavlerja« itd. OPEKE prve vrste.

Za mnogobrojni odjem se priporoča Avgust Belle.

1815

Naznanilo preselitve in priporočilo.

Dovoljujem se tem potom vljudno naznaniti, da se s svojo

kleparsko in krovsko obrtjo

z dnem 1. julija t. l. preselim iz Slomškove ulice št. 3. v svojo lastno hišo na Poljanski cesti št. 8, medtem ko se prodajalna, ki sem jo doslej imel na Starem trgu št. 9, že sedaj nahaja na Poljanski cesti.

Proseč, da se izvoli vzeti v vednost ta prememba, se priporočam tudi v bodoče najtopleje blagohotnosti cenj. odjemalcev, zagotavljajoč kot doslej najcenejšo izvršitev vseh naročil.

Velespoštovanjem

TEODOR KORN, Ljubljana
kleparski in krovski mojster.

1777

Binkoštno nedeljo in ponedeljek

dne 4. in 5. junija t. l.

ob 5. uri popoldne (ob ugodnem vremenu)

se dvigne

aviatik Albert Lettis

s svojim monoplanom »Bleriot«-vrste
»polet čez rokavski zaliv«

na vojaškem vežbališču
blizu Studenca.

Vstopnice se dobivajo v Šešarkovi tobakarni v Selenburgovi ulici po naslednjih cenah:

Passe par tout K 4.-

vstopnina za I. prostor . . . 2.-

„ „ II. „ . . . 1.-

1773

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELEN
(Osrednja banka čeških hranilnic).

Podružnica v Trstu, Piazza del Ponterosso 2.

Vloge na knjižice $4\frac{1}{4}\%$ Premijne vloge $4\frac{3}{4}\%$

Na tek. računu in fiksne vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Bančno trgovanje vseh vrst. Vadije in kavcije.

Osrednja zveza denarnih zavodov cele države.

Dnevna neposredna zveza z Ameriko.

Blagajnišče ure nepretrgoma od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

Delniški kapital K 25.000.000.

Vloge okolo K 114.000.000.

Valični mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Venuva ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporočila pšenično moko izvorsne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Zavezanca Anton in Pavla Hočever v Novem mestu.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Mestne hranilnice v Novem mestu, zastopane po dr. Jakobu Schegula v Novem mestu, tvrdeke brata Moskovič v Ljubljani, Prve dolenske posojilnice v Metliki in Ludovika Ferliča v Novem mestu, zastopanih po dr. Karlu Slancu v Novem mestu, Josipa Javornika v Zalni in Jožefa Brudarju v Dol. Težkivodi, zastopanih po dr. Josipu Globevniku v Novem mestu in Posojilnice v Mariboru, zastopane po dr. Radoslavu Pipušu v Mariboru bo dne

19. junija 1911.

dopoldne ob 9. uri pri spodaj oznanjenem sodišču v izbi št. 8 dražba spodaj navedenih zemljišč, ki se bodo prodajala v skupinah, katerim so določene vrednosti takole in za katere znašajo najmanjši ponudki, kakor sledi, in sicer:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Tek. št. skupine	Številke parcel	Parcele spadajoče k vložku št.	Davčne občine	Popis in način obdelovanja	Cenilna vrednost K	Najmanjši ponudek K	Vadij K
1	85 116	103 630	Rudolfovo	Hiša št. 74 na glavnem trgu v Novem mestu z hlevom, šupo in drvarnico; in druga hiša ob Krki, vrt in pritikline.	38086	19043	3809
2	58 59 42/1 57/2	118 deloma tudi 103	Rudolfovo	Strojarnica s kadmi in jamami za čreslo in apno in pritiklino v Novem mestu.	7754	3877	775
3	4093 288	103	Rudolfovo	Gozd v Rasnem pri Uršnih selih v davčni občini Dobindol.	980	654	98
4	273	483	Rudolfovo	Pod, oziroma klet nasproti pošte v Novem mestu.	2000	1000	200
5	573	482	Rudolfovo	Njiva nad Poznikovim podom.	1720	1147	172
6	307 328 329	630	Rudolfovo	Kozolec in dva travnika na ločenski cesti.	1707	1138	171
7	448/2 449/2 449/3	630	Rudolfovo	Travniki zakolodvorom v Bršljinu.	5362	3575	536
8	556	630	Rudolfovo	Travniki pod Mohoretovim podom.	2057	1371	206
9	323 615 616 617/1 626 612 613 611 617/2 617/3	630 31 32 85 489	Rudolfovo	Marof s travniki, vrtom, trtnico in kozolcem in tri njive s pritiklinami.	11176	7451	1118
10	135 1517 1519	459	Zdinja vas	Vinograd na Trški gori z zidanico.	8150	5433	815
11	2876 2877/1	na tretjino vl. 474	Cerovec	Pašnik in travnik pri Dolžu.	39	26	4
12	4093/268 4093 269	654	Dobindol	Gozdni parceli v „Ramem“ med Birčnovasjo in Uršnih selih.	520	347	52
13	4093 302	725	Dobindol	Gozdna parcela ravnotam.	250	167	25
14	4093 155	725	Dobindol	Gozdna parcela ravnotam.	350	233	35
15	4093 208	725	Dobindol	Gozdna parcela ravnotam.	250	167	25
16	4093 230	727	Dobindol	Gozdna parcela ravnotam.	540	360	54
17	4093 301	754	Dobindol	Gozdna parcela ravnotam.	220	147	22
18	4093 289	759	Dobindol	Gozdna parcela ravnotam.	500	333	50
19	1693 1	121	Vel. Podljuben	Gozd, deloma njive pod vasjo Vrh z solastninsko pravico do 1/16 vl. št. 274 k. obč. Podljuben gmanjske pravice.	120	80	12
20	551 2	325	Vel. Podljuben	Gozd pod Vel. Podljuben proti vasi Petane.	280	187	28
21	550	327	Vel. Podljuben	Gozd ravnotam.	1280	853	128
22	551/1	331	Vel. Podljuben	Gozd ravnotam.	650	433	65
23	20/34	446	Vel. Podljuben	Gozd na Ljubenskem hribu.	5800	3866	580
24	1005/1 1005 2 1006	226	Bršljin	Ločenska njiva in travnik.	2800	1867	280
25	424/13 425/2	677	Prečna	Gozdni parceli med vasjo Prečna in državno cesto.	1450	967	145

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Tek. št. skupine	Številke parcel	Parcele spadajoče k vložku št.	Davčne občine	Popis in način obdelovanja	Cenilna vrednost K	Najmanjši ponudek K	Vadij K
26	385	1	Zajčji vrh	Gozdna parcela pod vasjo Pušča.	60	40	6
27	289	1	Zajčji vrh	Košnica pod vasjo Zajčji vrh.	100	67	10
28	1365 1366/2	677	Gaberje	Njiva ob Gabrški gmajni.	100	67	10
29	564 1	10	Hrušca	Gozdna parcela pod Hrušco proti Slatenku.	34	23	4
30	735/1	433	Hrušca	Njiva nad Hrušco.	110	73	11
31	3884 154	462	Vinavas	Gozdna parcela pri vasi Sela v Belokrajini.	200	133	20
32	3	509	Vinavas	Pašnik pod hribom Stari grad pri Mihovem.	5	3	1
33	1300	60	Črmošnjice	Gozd in solastninske pravice do 1/5 vl. št. 104 k. o. Črmošnjice, to so gmanjske pravice vaščanov od Sv. Jošta.	140	93	14
34	1503 3	61	Črmošnjice	Gozd pri Sv. Joštu.	500	333	50
35	1553 3	371	Črmošnjice	Gozd pri Sv. Joštu.	400	267	40
36	1503 11	413	Črmošnjice	Gozd ravnotam.	400	267	40

K skupini pod tek. št. 1 spada kot pritiklina: 2 konja, 2 kravi, 1 telica, 3 vozovi, 1 sani, konjska oprava, gnoj, hišno orodje razne vrste — vse skupaj v vrednosti 1942 K; pri skupini pod tek. št. 2 je kot pritiklina razno strojarsko orodje cenjeno na 17 K 70 vin.; k marofu (skupina 9) pripada pritiklina cenjena na 497 K, ki sestoji iz žitne čistilnice, slamoreznice, 3 bran, 1 plug, mlatilnice ter škope, sena in slame.

Pod zneski, ki so določeni v razpredelni koloni VII., kot najmanjši ponudki, se ne prodaja.

Dražbene pogoje, ki se s tem odobre, in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiškoknjižne izpiske, izpiske iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupovati, pregledati pri spodaj oznanjenem sodišču v sobi št. 5 med opravnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo

odd. II., dne 19. maja 1911.

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

Št. 9302-1119

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem službo

1770

okrožnega zdravnika v Trebnjem

S to službo je združena plača 1400 K, aktivitetna doklada 200 K in dve starostni dokladi (petletnici) po 100 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje deželnemu odboru

do dne 12. junija leta 1911

z dokazili o starosti, opravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 31. maja 1911.

Za birmo deške obleke v krasnih oblikah in moške obleke najfinejše izvršitve

Telefon št. 291.

priporoča tvrdka

Telefon št. 291.

A. KUNC, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« v Ljubljani

priporoča za praznik presv. Rešnjega Telesa in njega osmino našim cerkvenim zborom sledeče skladbe:

Kimovec Fran: **Rihar renatus**. Part. 3 K, posamezni glasovi po 40 h. Obsega več raznih napevov, med temi tudi sedem evharističnih himen z latinskimi in slovenskim besedilom. Te zelo lepo harmonizirane Riharjeve himne izbornu služijo pri štirih postajah med procesijo na praznik presvetelega Rešnjega Telesa.

Foerster Anton: **Pange lingua — Tantum ergo** za mešan zbor. Part. 1 K 80 h, glasovi po 50 h.

Mihelčič Alojzij: **Laudes lingua et IV.** hymni ad processionem in festo S. Corporis Christi ad IV. voces insequales. Part. 50 h.

Goller Vincenc: **12 Pange lingua** za mešani zbor. Part. 2 K 04 h, pos. glasovi à 24 h.

Hladnik Ignacij: **Laudes Eucharisticae**. 5 evharističnih himen. Part. 1 K.

Foerster Anton: **10 evharističnih pesmi** za mešani zbor. Part. in 4 glasovi 3 K 50 h, pos. glasovi à 40 h.

Hribar P. Angelik: **Obhajilne pesmi**. Part. in 4 glasovi 3 K 60 h, posamezni glasovi à 40 h.

Grum Anton: **Cerkvena pesmarica** za Marijine družbe. I del za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K.

Foerster Anton: **Cantica sacra I.** del. Drugi popravljeni natis za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K 40 h.

Chlondowski dr. Anton: **Tantum ergo** za triglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 h, pos. glasovi à 10 h.

Vse te navedene kakor tudi druge toliški Bukvarni v Ljubljani.

Silvin Sardenko: Slovanska apostola. Zgodovinska igra v petih dejanjih. Ob 1025letnici Metodove smrti (885 do 1910). V Ljubljani 1910. Izdalo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«. Založila »Katoliška Bukvarna«. Str. 70. Cena 1 K 20 h. Bliža se zopet god slovenskih blagovestnikov sv. bratov Cirila in Metoda, ki sta prva jela širiti med Slovani katoličanstvo ter kulturo in omiko ter toliko storila za versko in narodnostno probujo slovanstva. Kako moremo pač pomembneje in dostojneje slaviti ta za slovanstvo tako velik praznik, kakor če predočimo našemu ljudstvu delovanje sv. bratov na naših odrih. — »Dom in Svet« I. 1910 piše o tej igri sledeče: Sardenkova zgodovinska igra nam predočuje tipične prizore iz onega velikega časa, ko sta slovanska apostola, boreč se s poganstvom, z razkolništvom in narodnostnimi nasprotji, privedla Slované do katoliške vere. Velika zasluga Sardenkova je ta, da pojmuje kulturno delo Cirilovo in Metodovo mnogo bolj, nego se godi dandanes, ko mora njuno častljivo ime služiti često stremljenjem, ki so čisto nasprotna zgodovinskemu delu svetih bratov. Pisatelj najprej kratko označi dobo, v kateri se vrši igra, in razne verske in politične nazore, ki so živeli tedaj v Panoncih. Dejanje je prav mojstrsko razprejeno. Sveta brata prideta ravno vsled tega do popolne veljave, ker pisatelj pokaže na odru samo velik vpliv, ki izhaja od njunih oseb. Gledalec vidi zgodbo Trudopolkove rodbine, a v svetlobi, ki prihaja od solnca svetih bratov. Jezik je jako lep, kratek, krepak. Igra je prav primerna za naše društvene odre in se bo lahko predstavljala tudi ob bolj skromnih tehniških sredstvih, ker obsega samo moške vloge in je prizorišče le dvoje: v Trudopolkovi sobi in pred njegovo hišo. Zato upamo, da bo mo čestokrat gledali Sardenkovo igro na naših odrih.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakkega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povzod za nove naročnike!

Krasni spominki prvega svetega obhajila na posebno ugodno učinkujoči podlagi s slovenskim napisom in prostorom za obhajanje ime in podpis darovalca se dobe sedaj v »Katoliški Bukvarni« za 20 vinarjev komad. Vsled izredne krasote in razmeroma skrajno nizke cene so ti spominki brez dvoma najprimernejše darilo za novo-obhajance.

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52—1 F. HITI pred Skofijo 20. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Hiša

z izkuho se takoj proda v Florijanski ulici šte. 16. Več se izve istotam. 1758

Izprašan strojnik

prej monteur išče službe strojnika. Ponudbe na naslov Emil Prampert, Brod ob Savi Jägergasse šte. 5, Slavonija. 1730

Proda se v St. Vidu

griček

nasproti cerkve s hiško in oralom sveta, s sadnim drevjem in gozdom. Cena 3800 K. Več se izve pri upravi »Slovenca«. 1321 1

Občinski tajnik

z večletno prakso, zanesljiv, kateri bi prevzel tudi tajništvo posojilnic, želi službe. Blagovoljene ponudbe pod »tajnik« na upravnistvo tega lista. 1754

trgovina z mešanim blagom

ležeča tik mesta kjer bode zgrajen kolodvor za novo dolensko železnico se da takoj v najem. Več pove lastnik Štefan Derganc v Semiču, Dolenjsko.

Prodaj iz proste roke v Novem Vodmatu hišo z lepim sadnim vrtom.

Poizve se v Novem Vodmatu št. 23. 1695 6

KONJAK

star, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljšo sredstvo za slabotne in rekonvalescente. Dobi se edino pri tvrdki:

Br. Novaković, Ljubljana.

G. F. Jurásek

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev Ljubljana Poljanska cesta 13/I

Prodajam in posojujem glasovirje, pianine in harmonije izključno le iz najslovičnejših tovarov neprekosljivi po kakovosti glasu. Solidne cene! Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Za vsak pri meni kupljen instrument jamčim pism. 10 let. Stare glasovirje vzamem v račun po najvišjih cenah. Uglaševanja izvršujem spec. sam osebno, brez pomagača ali posredovalca, ter vsa popravila te stroke. Glasbeni Matici in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje edino le

koncesionirana tvrdka Jurásek.

Prodajalka

s prakso se takoj sprejme pri tvrdki A. Sušnik, Zaloška cesta. 1752

Zaloga vina!

Podpisani imajo veliko zalogo izvrstnega vina lastnega pridelka. Naročila se izvršujejo na debelo in na drobno bodisi krčmarjem, društvom kakor tudi posameznim družinam. Vzorci na razpolago. 1461

Tenute: Corazza, Levade, Istra.

Hiša in zemljišče

v Domžalah je na prodaj. Natančneje se izve pri upravi »Slov.«

Najcenejši nakup

birmanskih daril

kakor: zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov, zapestnic, prstanov, obeskov itd.,

je edino le pri

Lud. Černe

zlatarju in trgovcu

Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Proda se zaradi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji

VILICA LIVADA

z lepim sadnim in zelenjavnim vrtom v Rožni dolini št. 96 pri Ljubljani. 1796 11

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa asbest-cementni škrlj (Zenit) patent Hloch vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okrasni za fašade, obhajilne mize, balustrade).

622

Fr. Mally & dr. parna opekarna

v Srednjih Gameljnih 1720

pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2

priporoča svojo izbornu zarezano strešno (falč) in zidno opeko na stroj v vsaki množini.

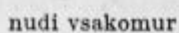
Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro - Pain - Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoča in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priporočljivega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi. Elizabetna cesta šte. 5. nova.

Prospekti in ceniki brezplačno.

Natančnejše v Slomškovi ulici
št. 3. L. levo. 1732

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

na račun ali eventualno tudi
proda. — Ponudbe naj se po-
šljejo pod šifro „**Trgovina**“ na
upravnishstvo tega lista. 1748

Ljubljana, Vodnikov trg 5.

alkalična kislina

Veliko

Tovarniška znamka »I K O«.

Ljubljana, Dunaj. cesta 16.

Ljubljana, Vodnikov trg 5.

V modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana, Stari trg 18

dobite

3576

Krasne novosti za pomladno sezijo

po že znano najnižjih cenah.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Kaj je „Brikettid“ luč

„Brikettid“ luč je najprimernejša razsvetljava za stanovanja, vile, gostilne in hotele.

„Brikettid“ luč je lepa, prijetna in svetla luč s svetlobno močjo 40—150 sveč za en plamen ter se lahko uvede zaradi svoje popolne varnosti v vsako sobo ozir. stanovanje.

„Brikettid“ luč je cena in jako krasna ter pod zelo ugodnimi pogoji na obroke plačljiva. Ceniki in razkazovanje zastoj po generalnem zastopstvu **ZINAUER & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.** Telefon: **Pesnica št. 181.**

Posebno pripravna za skioptikone in kinematografe. Zastopniki se iščejo.

Na Najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva

28. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.135 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 620.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron

Srečkanje nepreklicno 22. junija 1911. Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davč., poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd., igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

1596 10

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otroške vozičke itd. : : :

Naročila se točno izvršujejo. : : : Najcenejša zaloga. : : : Cenik s podobami zastoj in franko.

48

Cene brez konkurence.

1536—16

Vsled opustitve trgovine prodajam odslei zana-prei briljante.

zlatnino in srebrnino po znatno znižanih cenah

PERDO SIMONETTI vdova, Ljubljana, Mestni trg šte. 6

Okusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah

Je izborno, na plzenjski način varjeno.

1592

Zaloga v Ljubljani: **V. H. Rohrmann.**

ZALOGE:

Postojna: Emil pl. Garzaroli; Trnovo: Rudolf Valenčič; Reka-Sušak: Ante Sablich; Trst: Schmidt & Pelosi; — Pulj: Lacko Križ —

Prva produktivna zadruga

Izdelovalnica cerkvenih umetnih reči pri Sv. Ulrichu, Gröden, Tirolsko 1398 6 (reg. zadruga z omejenim jamstvom.)

ni nikak prekupni zavod, ampak obstoji iz lastnih izdelovalcev in se prečast. duhovščini toplo priporoča pri potrebi **oltarjev, prižnic, križevih potov, božjih grobov, kipov** itd. itd.

Pojasnila dajo: c. kr. obrtno pospeševalni urad, Dunaj; — obrtno-pospeševalni zavod trgovske zbornice, Bozen; — c. kr. obrtna šola za risanje in modeliranje v St. Ulrichu, Gröden. Proračuni, risbe, katalogi točno in brezplačno.

Svete in druge podobe

z rujavo zlatim okvirjem.

Velikost podob:

72 cm široke, 84 cm visoke.

Gena komadu 8 K.

Priporoča svojo veliko zalogo velespoštovanjem

Alojzij Pauschin

zaloga porcelana in stekla

Ljubljana

Wolfova ulica šte. 6.

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje vedno najnovejši

Oljate firneževe barve

za pleskarje, stambne in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljate barve za umetnike

Oljate študijske barve

Firneži, olja in retuši za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje in firnež

Emajlne glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olje za stroje

Stedilno voščilo za pode priznano najboljšo

Suhe kemične, prstene in rudninske barve

Jantarjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA Akc. kapital: 40.000.000 kron. Rezervni zakladi: 17.000.000 kron. Osrednja menjalnica: **„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.** Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Brnoce, Gabionza, H. Graditz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumburg, Müdling, Měran, Novi Jicin, Pízen, Praha, Libárec, Dunajsko Novomesto, Gvitava.

NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri državlji srač in vrada. papirja. Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Liberalni protesti v Radovljici.

V zadnjem času počenjajo radovljiški liberalci v odsotnosti svojega obolelega gospoda župana, take politične nerodnosti, da bi bilo res škoda, da ostanejo javnemu svetu prikrite. Njihova dela naravnost izživajo mero-dajno oblast, da bode morala nastopiti proti njim in jih primerno poučiti. Radovljiški mestni liberalci so silno razburjeni, ker deželni šolski svet v Ljubljani ni imenoval njihovega zvestega političnega sobojevnika, učitelja Šego nadučiteljem na mestni petrazrednici, ampak je poklical na to mesto učitelja Slapšaka. Da dajo duška svojem velikemu ogorčenju in izbruhajo iz sebe vso svojo liberalno jezo, prisilijo podžupana, da mora kar neutegoma sklicati občinsko sejo, da tam slovesno protestira zoper to imenovanje in sklenejo najhujši protest do najvišjega mesta, menda do samega cesarja na Dunaju. Ker pa kranjskim liberalcem sreča povsod figo moli, jih je tudi v Radovljici pri sklepanju protestov zapustila. Dve občinski seji so bili vsled odsotnosti somišljenikov S. L. S. nesklepčni — neveljaven tudi sklenjeni protest. Poskusili so liberalci svojo srečo še v tretje. Sklicali so sejo po § 42 obč. reda. In takrat se jih je toliko zbralo, da so soglasno sklenili protest na deželni šolski svet in na c. kr. naučno ministrstvo. Vseh občinskih odbornikov z virilisti je 16 — za protest je glasovalo osem liberalcev — med temi pa je eden, ki ni upravičen glasovati.

Ta protest, sklenjen s sedmimi veljavnimi liberalnimi glasovi bode gotovo seveda kakor bomba zadel deželni šolski svet in c. kr. naučno ministrstvo. Radi njega utegne biti še deželni šolski svet razpuščen! Jej, jej, kaj bo!

Pri protestu so se nekaj sklicevali na pedagogiko in na otroke. Usoda pa je hotela, da jih je izmed 7 protestujočih odbornikov pet popolnoma brez otrok!

Pri eni izmed teh sej je na najsurovejši način napadel virilist, grajskičinski oskrbnik Šusteršič deželni šolski svet in rabil žaljive besede.

Ugled deželnega šolskega sveta zahteva, da uvede preiskavo proti njemu in tovarišem in zahteva zadoščenje.

Pravijo, da ta Šusteršič v radovljiškem mestnem zastopu pri vsaki priliki proti klerikalnem rohu, zunaj pa leta za klerikalnimi poslanci in jih prosi pomoči!

Radoveden sem, kaj poreče c. kr. okr. glavarstvo in deželni odbor k sklenjenemu liberalnemu protestu. Takega protesta občinski zastop niti skleniti ne more, ker ni za to kompetenten. V tem slučaju je mestni zastop prekoračil svoj delokrog in si lastil pravico, katere nima. Zato pa je dolžnost c. kr. glavarstva in deželnega odbora, da primerno pouči radovljiške liberalce, in radi njihove popolne nezmožnosti razpusti občinski zastop!

Radovljiške liberalce je hotel posnemati tudi liberalni župan v Predtgu, Kristan. Tudi on je prišel s protestom pred občinski zastop. Tu pa se mu je slaba godila. Vsi zbrani odborniki so odobraval imenovanje deželnega šolskega sveta in hvalili g. Slapšaka. Kristan pa je ostal general brez armade in bode čisto sam moral protestirati.

L. KREMA, fotograf

vljudno naznanja častiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da se je

preselil

s Sv. Petra ceste 27 na Franca Jožefa cesto štev 3 v bližini glavne pošte ter se priporoča, posebno še čast. botricam in botrom o binkošti za obilen obisk.

1585

Gumijevi plašči

Največja zaloga origl. angl. izdelki

1789

:: za gospode in dame ::

Samo preizkušene kakovosti.

J. S. BENEDIKT, Ljubljana.

Pozor! Berite kje se dobijo

najcenejša in najugodnejša

1204

birmanska darila

vsled velike zaloge po tovarniških cenah.

Nikel ura, trpežno kolesje z verižico K 5:50
" " " " " " " 6:50
" " " " " " " 7:50
srebr. cil. rem. ura, dobro idoča z veriž. " 9:50
" " " " " " " 10:50
srebrna cil. rem. damska ura z veriž. " 9:50
" " " " " " " 10:50

Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najfinejše, svetovno znano švicarsko blago, na primer: Seeland, Omega, Schaffhausner, posebno precizijska, natančno regulirana znamka Zenith zdrži natančni čas v vseh legah.

Za vsako, pri meni kupljeno blago, večletno jamstvo.

Franc Keber, Ljubljana, Dunaška cesta št. 12.

Kopalne

J. S. BENEDIKT LJUBLJANA.

1790

obleke
za gospode, dame in otroke
plašči
riuhe
brisače
čepice
rokavice
čevlje

Največja
izbera.

Najmo-
dernejša
izvršitev

Različne
cene.

Pohištvo

za 100 kom-
pletnih sob
vedno v za-
logi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Ku-
lantni pogoji! Prečistiti duhovščini in
razprodajalcem popust.

Zaloga pohištva Pastejrik, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX/4, Währin-
gergürtel, Stadtbahnviadukt 142—156
blizu jubilejnega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währinger-
strasse 109 (vagal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse.

Dobavitelj dolnjeavstrijskih deželnih železnic,
mnogih društev in srmotanov.

Mnoga priporočila prečistite duhovščine.

Tvrdba obstoji od l. 1883.

3622 1

Najnovejši ceniki.

Ceniki proti poslatvi K 1.— v znamkah.

Oblastveno autorizirani in zapriseženi

Geometer Lisec

Ljubljana, Sodna ulica št. 3

prevzema vse

zemljemerske zadeve

pri najhitrejši izdelavi in pri
najnižji ceni. 953

Dva nova Seifert - biljarda

1247

Novo urejena
kavarna Central

So. Petra nasip št. 37

navadno vso noč odprta.

Z odličnim velespoštovanjem

Štefan Miholič.

Dva nova Seifert - biljarda

Solidna trgovina z vinom

išče po vseh delih dežele

zastopnike

Tudi kot stransko opravilo za go-
stilničarje in trgovce. Prijazne
ponudbe pod »Reelno« na upravo
lista. 1686

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emailj za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.

1160

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

v Ljubljani, Dunaška cesta št. 22 (nasproti kavarne „Europa“)

koncesion. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in pretrolin ter Diesel-ovih motorjev. — V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski materijal, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehnične potrebščine.

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zastonj. — Zavod za tehnične in elektroteh. naprave.

748

Geniki na razpolago

Prva kranjska mizarska zadruga
v Št. Vidu nad Ljubljano
vpisana zadruga z omejenim jamstvom
nasproti železn. postaje Vižmarje (v lastni hiši)
naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

Proračuni in načrti brezplačno.

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! — **Izdeluje** vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.

ZALOGA v Št. Vidu nad Ljubljano. — **PRODAJALNA** v Ljubljani, Dunajska cesta 18 v hiši Kmetске posojilnice.

SINGER „66“
Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zazeleno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje in šivanje zastoj in franko.

64

Naivejša in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Dreise v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in solam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

ALPINA URE

Lepa birmanska darila!

POZOR! Priznana največja resnično domača že 25 let obstoječa tvrdka.

Zaradi velike zaloge po znižanih cenah!!

Srebrne ure za damo K 7.—; nikelnaste K 4.—
Srebrne ure za dečke K 8.—; zlate ure K 22.—.

Velikanska izbira novosti, kakor zlate in srebrne verižice, uhani, pršani, Colie z briljanti itd. po najnižjih cenah.

Za vsako uro pismo jamstvo.
Ceniki s koledarjem tudi po pošti prosto.

Vljudo vabim na ogled 637

FR. ČUDEN, urar in trgovec
samo nasproti Franciskanske cerkve v Ljubljani.

Žvepleno zdravilišče

Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železniška poštna, telefonska in brzojavna postaja. Nov zdraviliški hotel z elektr. razsvetljavo.

staroznana radioaktivna žveplena kopel + 58° C 1781

priporočljiva za

trganje, revmo, išija itd. Pitna zdravilišča za bolezni petih dejanj. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Saloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljari. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoust očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Pošten skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Plansarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

1574

A. BERTHOLD

fotografski umetni zavod,
Ljubljana, Sodna ulica št. 11

se priporoča za vsa fotografska dela v znani najboljši izvršitvi

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3.—, elegantno vezano K 4.—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove. 1. del K 3-80, elegantno vezano K 5.—; — II. del K 4.—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

- Leposlovna knjižnica:**

 1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2.—, vezano K 3.—.
 2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
 3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
 4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3.—, vezano K 4-20.
 5. zvezek: **Kobzar.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
 6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3.—.
 7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
 8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.

Kacijanar. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.

Roma. Silvin Sardenko. Poezije. K 2.—, vez. K 3-20.

Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5.—.

Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2.—.
- Ljudska knjižnica:**

 1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
 2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
 3. zvezek: **Jernač-Zmagovaoč.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
 4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1.—, vezano K 1-90.
 5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
 6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
 7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest K —90, vezano K 1-70.

Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam pred očuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.

 8. zvezek: **Pasjeglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.
 - Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.
 9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2.—.
 10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2.—.
 11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2.—.
 12. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.
 13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2.—, vezano K 3-20.
- Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.** Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.
- Zadnji dnevi Jeruzalema.** (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.
- Za križ in svobodo.** Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.
- Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.
- Slovanska apostola.** Sardenko. Zgodovinska igra Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.
- Slomšek o sv. Cirilu in Metodu.** Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1.—.
- Krek. Turški križ.** (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1.—, 10 izvodov K 8.—.
- Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.
- Zbirka ljudskih iger;** dosedaj 11 zv. po K —80.
- Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.
- Vsebina:**
1. zvezek: se začasno ne dobi.
 2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
 3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
 4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

Use te knjižice se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjižarni „Mirila“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.